

ส่วนที่ 1 การประกอบธุรกิจ

1. นโยบายและภาพรวมการประกอบธุรกิจ

บริษัท ข.การช่าง จำกัด (มหาชน) ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน 2515 เพื่อประกอบธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง ด้วยการเล็งเห็นโอกาสขยายตัวของธุรกิจรับเหมาก่อสร้างซึ่งในช่วงเวลาดังกล่าวเป็นช่วงเวลาที่ประเทศไทยกำลังมุ่งพัฒนาประเทศ ดังนั้นงานก่อสร้างด้านต่างๆ จึงเกิดขึ้นมากมาย โดยบริษัทมีนโยบายตั้งแต่แรกเริ่มที่มุ่งรับงานก่อสร้างซึ่งเป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศ และดำเนินงานภายใต้หลักปรัชญาทางธุรกิจที่เน้นความซื่อสัตย์ ยุติธรรม และคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของผู้มีส่วนได้เสียในทุกภาคส่วน รวมทั้งให้ความสำคัญในเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมตลอดมา โดยลักษณะงานของบริษัทในระยะแรกนั้นเป็นการก่อสร้างอาคารและงานโยธาทั่วไป โดยเน้นงานของกองทัพและภาครัฐ

ต่อมาในปี 2524 บริษัทได้เข้าร่วมทุนกับ บริษัท โตคิว คอนสตรัคชั่น จำกัด ซึ่งเป็นผู้รับเหมาก่อสร้างรายใหญ่ 1 ใน 10 รายแรกของประเทศไทย โดยร่วมกันก่อตั้ง บริษัท ข.การช่าง-โตคิว คอนสตรัคชั่น จำกัด ขึ้นเพื่อเป็นการขยายขอบเขตการดำเนินธุรกิจ และเพื่อประโยชน์ในการเรียนรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีการก่อสร้าง รวมถึงการได้มาซึ่งพันธมิตรในการดำเนินธุรกิจอีกด้วย

หลังจากนั้นบริษัทได้แปรสภาพเป็นบริษัทมหาชนจำกัด เมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2537 และหุ้นสามัญของบริษัทได้รับการจดทะเบียนเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนและเริ่มทำการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ 3 สิงหาคม 2538 ซึ่งในช่วงเวลาดังกล่าวถือเป็นช่วงเวลาที่บริษัทมีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว มีการพัฒนาขีดความสามารถและศักยภาพของบริษัทในรอบด้าน ทั้งจากการปรับวิธีการบริหารงานควบคู่ไปกับการพัฒนาทรัพยากรบุคคล รวมถึงการพัฒนาเทคโนโลยีการก่อสร้างโดยการร่วมทุนกับบริษัทต่างชาติอื่นๆ ที่มีความเชี่ยวชาญเพื่อเพิ่มศักยภาพในการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งส่งผลให้บริษัทสามารถขยายขอบเขตในการรับงานก่อสร้างที่หลากหลาย จนก้าวขึ้นเป็นหนึ่งในกลุ่มบริษัทรับเหมาก่อสร้างที่สามารถดำเนินการก่อสร้างขนาดใหญ่ที่มีความซับซ้อน และจำเป็นต้องอาศัยเทคโนโลยีในด้านวิศวกรรมก่อสร้างขั้นสูงได้ เช่น การก่อสร้างโครงการระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานขนาดใหญ่ ได้แก่ การก่อสร้างทางด่วน รถไฟฟ้าใต้ดิน หรือเขื่อน เป็นต้น และด้วยการพัฒนาขีดความสามารถทั้งทางวิศวกรรมและการบริหารจัดการด้านต่างๆ อย่างต่อเนื่อง จึงทำให้บริษัทมีความสามารถในการทำงานก่อสร้างโครงการในลักษณะออกแบบพร้อมก่อสร้าง (Turnkey) ได้อีกด้วย

นอกจากนี้ ด้วยวิสัยทัศน์และนโยบายของคณะผู้บริหารที่ตระหนักถึงความจำเป็นในการขยายโอกาสเพื่อขยายขอบเขตการดำเนินธุรกิจ การสร้างจุดเด่น และสร้างความเจริญเติบโตอย่างมั่นคงและยั่งยืนให้กับบริษัท จึงทำให้บริษัทมีโอกาสพัฒนาไปสู่การเป็นผู้ลงทุนเพื่อดำเนินธุรกิจการพัฒนาโครงการสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานในระดับภูมิภาคอย่างครบวงจรอีกธุรกิจหนึ่ง โดยในปัจจุบันบริษัทได้มีการลงทุนในโครงการสัมปทานทั้งโครงการขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ครอบคลุมในทุกระบบ ไม่ว่าจะเป็นระบบคมนาคม ระบบขนส่งมวลชน ระบบสาธารณูปโภคน้ำ ระบบพลังงานไฟฟ้า โดยมีตัวอย่างเช่น การลงทุนในบริษัท ทางด่วนกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นผู้ดำเนินการก่อสร้างและบริหารทางพิเศษศรีรัช (ทางด่วนชั้นที่ 2) และส่วนต่อขยายต่างๆ การลงทุนในโครงการรถไฟฟ้ามหานครสายเฉลิมรัชมงคล โดย บริษัท รถไฟฟ้ากรุงเทพ จำกัด (มหาชน) (เมื่อวันที่ 30 ธันวาคม 2558 บริษัท ทางด่วนกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ได้ควบรวมกับ บริษัท รถไฟฟ้ากรุงเทพ จำกัด (มหาชน) เป็น บริษัท ทางด่วนและรถไฟฟ้ากรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ดำเนินการให้บริการทางพิเศษและระบบขนส่งมวลชนด้วยรถไฟฟ้า รวมถึงการพัฒนาเชิงพาณิชย์ที่เกี่ยวข้องกับระบบทางพิเศษและรถไฟฟ้า ซึ่งต่อมา บริษัท ทางด่วนและรถไฟฟ้ากรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ได้เป็นผู้ดำเนินการก่อสร้างและบริหารจัดการทางพิเศษสายศรีรัช-วงแหวนรอบนอกกรุงเทพมหานคร รวมถึงเป็นผู้ให้บริการเดินรถไฟฟ้า โครงการรถไฟฟ้าสายสีน้ำเงินส่วนต่อขยาย และโครงการรถไฟฟ้ามหานครสายฉลองรัชธรรม หรือโครงการรถไฟฟ้าสายสีม่วง บางใหญ่-ราษฎร์บูรณะ ช่วงบางใหญ่-บางซื่อ) การลงทุนในโครงการผลิตน้ำประปา โดย บริษัท ทีทีดับบลิว จำกัด (มหาชน) เพื่อขายให้แก่การประปาส่วนภูมิภาคในเขตพื้นที่จังหวัดนครปฐม และจังหวัดสมุทรสาคร และการลงทุนในบริษัท ซีเค พาวเวอร์ จำกัด (มหาชน) ซึ่งดำเนินธุรกิจหลักโดยการถือหุ้นในบริษัทอื่น (Holding Company) ที่ประกอบธุรกิจ

ผลิตและจำหน่ายไฟฟ้าจากแหล่งพลังงานประเภทต่างๆ ได้แก่ การลงทุนในโครงการโรงไฟฟ้าพลังน้ำ (น้ำซึม 2) เพื่อผลิตไฟฟ้าและจำหน่ายให้แก่การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย การลงทุนในโครงการผู้ผลิตไฟฟ้าขนาดเล็ก (SPP) ระบบ Cogeneration 2 โครงการ ขนาดกำลังการผลิตไฟฟ้า 117.5 MW และ 120 MW เพื่อผลิตไฟฟ้าและจำหน่ายให้แก่การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย และผู้ประกอบการอุตสาหกรรมในนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน การลงทุนในโครงการผู้ผลิตและจำหน่ายไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ เพื่อผลิตไฟฟ้าและจำหน่ายให้แก่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค การลงทุนในโครงการโรงไฟฟ้าพลังน้ำไซยะบุรี เพื่อผลิตไฟฟ้าและจำหน่ายให้แก่การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยกับรัฐวิสาหกิจไฟฟ้าลาว เป็นต้น และจากการที่บริษัทดำเนินธุรกิจเช่นว่านี้ได้แสดงให้เห็นผลประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรมเมื่อบริษัทในกลุ่มที่บริษัทถือหุ้นประสบความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจ และมีผลประโยชน์ที่บริษัทได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนในบริษัทต่างๆ เหล่านั้นในรูปของเงินปันผล รวมทั้งกำไรจากการขายเงินลงทุนซึ่งทำให้บริษัทมีรายได้และกำไรอย่างสม่ำเสมออีกด้วย

อนึ่ง จากนโยบายและวิสัยทัศน์ที่ก้าวไกลในการดำเนินธุรกิจทำให้บริษัทสามารถเป็นทั้งผู้รับเหมาก่อสร้าง ผู้ลงทุน และเป็นผู้รับสัมปทาน ซึ่งนับเป็นสิ่งที่แตกต่างจากบริษัทก่อสร้างชั้นนำอื่นๆ ในประเทศ และทำให้บริษัทมีรายได้จากงานก่อสร้างทั้งในส่วนของภาครัฐและเอกชน รวมถึงมีรายได้จากการลงทุนในธุรกิจพัฒนาโครงการสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานอีกด้วย นอกจากนี้ บริษัทสามารถบริหารความเสี่ยงในธุรกิจก่อสร้างได้ดียิ่งขึ้นจากการที่บริษัทมีโอกาสในการสร้างงานของตนเองโดยใช้บทบาทของผู้พัฒนา ผู้ลงทุน และผู้บริหารสัมปทานได้อย่างครบวงจร ทั้งนี้ ด้วยนโยบายและกลยุทธ์ต่างๆ ในการบริหารงานสามารถสร้างผลตอบแทนทางธุรกิจที่ดีและสร้างความเจริญเติบโตที่มั่นคงอย่างต่อเนื่องให้กับบริษัทและบริษัทในกลุ่ม อีกทั้งทำให้บริษัทมีความเข้มแข็ง และมีความแตกต่าง พร้อมทั้งมีโอกาส และศักยภาพเหนือกว่าการเป็นบริษัทก่อสร้างเพียงอย่างเดียว และนั่นคือจุดเด่นที่ทำให้บริษัทสามารถประสบความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจมายาวนานกว่า 48 ปี

1.1 นโยบายในการดำเนินงานของบริษัทในภาพรวม

เพื่อให้การดำเนินงานของบริษัทบรรลุเป้าหมาย และก่อให้เกิดผลประโยชน์สูงสุดต่อผู้มีส่วนได้เสียในทุกภาคส่วน บริษัทจึงได้ใช้แนวทางในการดำเนินงานตามนโยบายภายใต้หลักการ ดังนี้

วิสัยทัศน์

เป็นผู้นำด้านธุรกิจก่อสร้างและการพัฒนาการลงทุนโครงสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐานในระดับภูมิภาคอย่างมีคุณภาพและครบวงจร

พันธกิจ

- สร้างผลงานอย่างมีคุณภาพสำหรับลูกค้า มีประโยชน์ต่อสังคมและประเทศ ให้ผลตอบแทนที่ดีสำหรับผู้ถือหุ้น และดูแลผู้มีส่วนได้เสียอย่างเป็นธรรม
- บริหารงานอย่างมืออาชีพและเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล
- มีความรับผิดชอบต่อชุมชน สังคม สิ่งแวดล้อม และประเทศชาติ
- พัฒนาบุคลากรควบคู่ไปกับการพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

ค่านิยม (Q-C-I-S-T)

- Quality of Services คุณภาพงานมีมาตรฐานสูง
- Customer Satisfaction ความพึงพอใจของลูกค้า
- Integrity ความซื่อสัตย์ และมีจรรยาบรรณในอาชีพ
- Social and Environmental Responsibilities ความรับผิดชอบต่อชุมชน สังคม สิ่งแวดล้อม และประเทศชาติ
- Teamwork การทำงานเป็นทีม

กลยุทธ์: เติบโตอย่างมั่นคงและยั่งยืน

- เลือกโครงการก่อสร้างที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศ โดยที่มีผลตอบแทนทางธุรกิจอย่างเป็นธรรม
- บริหารงานโครงการก่อสร้างโดยยึดหลักการบริหารต้นทุนที่มีประสิทธิภาพ ส่งมอบงานตรงตามเวลา และคุณภาพงานได้มาตรฐาน
- สร้างพลังร่วมในธุรกิจก่อสร้าง และการลงทุนในโครงการสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ เพื่อบริหารความเสี่ยง และเพิ่มผลตอบแทนระยะยาวต่อผู้ถือหุ้น
- ขยายตลาดไปสู่ระดับภูมิภาค โดยเน้นประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
- พัฒนาศักยภาพในด้านทรัพยากรมนุษย์ และโครงสร้างการบริหารจัดการขององค์กรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขัน
- บริหารและพัฒนาเทคโนโลยีขั้นสูง รวมถึงองค์ความรู้ให้แข่งขันได้อย่างคุ้มค่า

ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินกิจการของบริษัทเป็นไปตามนโยบาย บริษัทได้ปฏิบัติตามกลยุทธ์และแผนงานในปี 2563 ดังนี้

1. ดำเนินการให้การก่อสร้าง และงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องมีความคืบหน้าตามกำหนดการ
2. ดำเนินการตามขั้นตอนของสัญญาในทุกโครงการ
3. ศึกษาความเหมาะสม และเตรียมความพร้อมในการลงทุนโครงการต่างๆ
4. รักษาสภาพคล่อง รวมถึงบริหารเงินลงทุนระยะสั้น และการลงทุนระยะยาวอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อเพิ่มรายได้

พร้อมทั้งนำเครื่องมือทางการเงินต่างๆ มาใช้ เพื่อบริหารความเสี่ยงและลดต้นทุนการเงิน

5. สร้างความผูกพันกับผู้มีส่วนได้เสียโดยผ่านกระบวนการความรับผิดชอบต่อสังคม และสื่อสารให้บุคคลภายในและภายนอกองค์กรรับทราบ

6. รักษาไว้ซึ่งระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้ ตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี รวมถึงรักษาระบบบริหารงานคุณภาพ (ISO 9001) และพัฒนาระบบสารสนเทศด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติงานที่ดี

1.2 การเปลี่ยนแปลงและแผนการที่สำคัญ

ตามที่ ได้กล่าวในเบื้องต้นถึงนโยบายและภาพรวมการประกอบธุรกิจของบริษัทแล้วนั้น จึงสรุปรายละเอียดการเปลี่ยนแปลงและแผนการที่สำคัญของบริษัทได้ดังนี้

ปี 2515 : บริษัทเริ่มจดทะเบียนก่อตั้งเป็นบริษัทจำกัด ด้วยทุนจดทะเบียนเริ่มแรกจำนวน 1.40 ล้านบาท เพื่อประกอบธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง โดยในระยะแรก ลักษณะงานของบริษัทเป็นการก่อสร้างอาคารและงานโยธาทั่วไป ซึ่งมีลูกค้าสำคัญ คือ หน่วยงานราชการ เช่น กองทัพบก และกองทัพอากาศ โดยมีผลงานที่สร้างชื่อเสียงให้กับบริษัท ได้แก่ โรงเรียนนายร้อย จปร. อาคารโรงพยาบาล และสาธารณูปโภคต่างๆ ของกองทัพบก และอาคารสถานีโทรทัศน์ของ อ.ส.ม.ท. เป็นต้น

ปี 2524 : บริษัทได้ตระหนักถึงความจำเป็นในการขยายขอบเขตการดำเนินธุรกิจ เพื่อการเจริญเติบโตของบริษัทในระยะยาว บริษัทจึงได้เข้าร่วมทุนกับ บริษัท โตคิว คอนสตรัคชั่น จำกัด ซึ่งเป็นผู้รับเหมาก่อสร้างรายใหญ่ 1 ใน 10 รายแรกของประเทศไทย เพื่อบริหารในการดำเนินธุรกิจก่อสร้างและการบริหาร รวมถึงพันธมิตรทางธุรกิจที่มีศักยภาพ

ปี 2537 : บริษัทได้มีการขยายขอบเขตการทำธุรกิจ และได้มีการเพิ่มทุนจดทะเบียนเพื่อรองรับการขยายตัวทางธุรกิจที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง และเมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2537 บริษัทได้ดำเนินการแปรสภาพเป็นบริษัทมหาชนจำกัด ทำให้บริษัทมีทุนจดทะเบียนเพิ่มเป็น 700 ล้านบาท และได้เข้าเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ 3 สิงหาคม 2538

ปี 2539 : บริษัทได้ดำเนินการเพิ่มทุนจดทะเบียนจาก 700 ล้านบาท เป็น 1,050 ล้านบาท ซึ่งนับเป็นช่วงเวลาที่ยears ได้เจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว โดยมีการเพิ่มขีดความสามารถของบริษัททั้งจากการปรับปรุงวิธีบริหารงานควบคู่ไปกับการพัฒนาทรัพยากรบุคคล รวมถึงการพัฒนาเทคโนโลยีการก่อสร้าง โดยการร่วมทุนกับบริษัทต่างชาติอื่นๆ ที่มีความเชี่ยวชาญ เช่น บริษัท บิลฟิงเกอร์ เอจี จำกัด จากประเทศเยอรมัน บริษัท เรมส์ วอเตอร์ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด จากประเทศอังกฤษ เป็นต้น ทำให้บริษัทสามารถขยายขอบเขตการรับงานจนสามารถก้าวขึ้นเป็นหนึ่งในกลุ่มบริษัทรับเหมาก่อสร้างจำนวนไม่กี่รายที่สามารถรับดำเนินงานก่อสร้างที่มีความซับซ้อนและจำเป็นต้องอาศัยเทคโนโลยีในการก่อสร้างขั้นสูงได้ เช่น การก่อสร้างโครงการระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานขนาดใหญ่ (Large Scale Infrastructure Project) นอกจากนี้ บริษัทยังได้พัฒนาขีดความสามารถทั้งทางวิศวกรรมและการบริหารจัดการ ทำให้บริษัทมีขีดความสามารถในการทำงานโครงการในลักษณะออกแบบพร้อม ก่อสร้าง หรือ Turnkey โครงการสัมปทานในลักษณะ Build-Transfer-Operate (BTO), Build-Operate-Transfer (BOT), Build-Own-Operate (BOO) และ Build-Own-Operate-Transfer (BOOT) ทั้งโครงการขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่

ปี 2547 : บริษัทได้ก่อตั้ง บริษัท เซาท์อีสท์ เอเชีย เอนเนอร์จี จำกัด ขึ้นเพื่อเป็นผู้พัฒนาโครงการโรงไฟฟ้าพลังน้ำ น้ำจืด 2 ณ ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว)

ปี 2549 : บริษัทได้เริ่มดำเนินการก่อสร้างโครงการโรงไฟฟ้าพลังน้ำ น้ำจืด 2 โดยมีมูลค่าโครงการกว่า 22,000 ล้านบาท มีกำลังการผลิตไฟฟ้า 615 เมกะวัตต์ ผลิตไฟฟ้าขายให้การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นโครงการที่มีประโยชน์ทั้งในด้านการเป็นแหล่งไฟฟ้าพลังงานสะอาดและเป็นพลังงานที่หมุนเวียน มีราคาถูก และมีความมั่นคง รวมถึงเป็นการลงทุนระหว่างประเทศ ช่วยสร้างงาน สร้างรายได้ให้ สปป.ลาว รวมถึงมีการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับประชากรในพื้นที่ในระยะยาว เป็นการกระชับมิตรภาพและสร้างพันธมิตรและโอกาสในการลงทุนที่ดีต่อไปในระดับประเทศ

ปี 2552 : บริษัทได้ขยายการลงทุนในธุรกิจพลังงานด้านอื่นๆ นอกเหนือจากการลงทุนด้านไฟฟ้าพลังน้ำ เช่น การลงทุนในโรงไฟฟ้าพลังงานแก๊สธรรมชาติ เทคโนโลยีโคเจนเนอเรชั่น (ความร้อนร่วม) โรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ เป็นต้น ทั้งนี้ บริษัท ได้ก่อตั้งบริษัท บางปะอิน โคเจนเนอเรชั่น จำกัด ขึ้นเพื่อดำเนินการก่อสร้างและบริหารจัดการโครงการผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็ก (SPP) ขนาดกำลังผลิต 120 เมกะวัตต์ ระบบ Cogeneration ในนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน เพื่อผลิตกระแสไฟฟ้าและจำหน่ายให้การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย และผู้ประกอบการอุตสาหกรรมในนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน

ปี 2553 : บริษัทได้ก่อตั้ง บริษัท ไชยะบุรี พาวเวอร์ จำกัด ขึ้นเพื่อดำเนินการรับสัมปทานในการผลิตกระแสไฟฟ้าจาก สปป.ลาว

ปี 2554 : บริษัทได้ก่อตั้ง บริษัท นครราชสีมา โซลาร์ จำกัด บริษัท เชียงราย โซลาร์ จำกัด และบริษัท บางเขนชัย จำกัด ขึ้นเพื่อดำเนินการก่อสร้างและบริหารจัดการโครงการผู้ผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ เพื่อผลิตกระแสไฟฟ้าและจำหน่ายให้ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค นอกจากนี้ บริษัทยังได้ก่อตั้งบริษัท ซีเค พาวเวอร์ จำกัด ขึ้นเพื่อเป็นบริษัท Holding Company โดยมีบริษัทแกนเป็น บริษัท เซาท์อีสท์ เอเชีย เอนเนอร์จี จำกัด ผู้ถือหุ้นหลักของโรงไฟฟ้าพลังน้ำ น้ำจืด 2 มีวัตถุประสงค์ในการลงทุนและถือหุ้นในธุรกิจพลังงาน ซึ่งเริ่มจากการถือหุ้นในธุรกิจพลังงานที่ได้รับการพัฒนาโดยกลุ่มของบริษัทและมีวิสัยทัศน์ที่จะลงทุนในธุรกิจพลังงานที่ดี รวมถึงพลังงานทางเลือกและพลังงานสะอาด ทั้งในโครงการที่ได้รับการริเริ่มพัฒนาโดยกลุ่มของบริษัทหรือกลุ่มพันธมิตรทางธุรกิจอื่นๆ เพื่อเป็นการต่อยอดการเจริญเติบโตของธุรกิจในด้านนี้

ปี 2555 : บริษัทได้เริ่มดำเนินการก่อสร้างโครงการฟายน์ลันไชยะบุรี ซึ่งเป็นโรงไฟฟ้าพลังน้ำ โดยมีมูลค่าโครงการก่อสร้างกว่า 76,000 ล้านบาท และมีกำลังการผลิตไฟฟ้า 1,285 เมกะวัตต์ โดยผลิตไฟฟ้าขายให้การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย และรัฐวิสาหกิจไฟฟ้าลาว ซึ่งแล้วเสร็จในปี 2562

ปี 2556 : บริษัท ซีเค พาวเวอร์ จำกัด ได้แปรสภาพเป็นบริษัทมหาชนจำกัด เมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2556 และได้เข้าเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม 2556

ปี 2558 : บริษัทสนับสนุนการดำเนินการควบบริษัทระหว่าง บริษัท ทางด่วนกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) (BECL) กับ บริษัท รถไฟฟ้ากรุงเทพ จำกัด (มหาชน) (BMCL) เนื่องจากการควบบริษัทถือเป็นกลยุทธ์ในการผสานความแข็งแกร่งของทั้งสองบริษัทเข้าด้วยกัน เพื่อเพิ่มความหลากหลายของการให้บริการ สร้างศักยภาพการแข่งขันทางธุรกิจและเพิ่มโอกาสเติบโตในอนาคต รวมทั้งเสริมสร้างภาพลักษณ์ของหลักทรัพย์ของบริษัทใหม่ที่เกิดจากการควบ และที่ประชุมผู้ถือหุ้นร่วมระหว่างผู้ถือหุ้นของ บริษัท รถไฟฟ้ากรุงเทพ จำกัด (มหาชน) และผู้ถือหุ้นของ บริษัท ทางด่วนกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ได้มีมติอนุมัติเรื่องต่างๆ ของบริษัทใหม่ที่เกิดจากการควบบริษัทตามที่พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติมได้กำหนดไว้ โดยนายทะเบียนบริษัทมหาชนจำกัด กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ได้รับจดทะเบียนการควบบริษัทดังกล่าว ในวันที่ 30 ธันวาคม 2558 ส่งผลให้บริษัท รถไฟฟ้ากรุงเทพ จำกัด (มหาชน) และบริษัท ทางด่วนกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สิ้นสภาพจากการเป็นนิติบุคคล และเกิดเป็นบริษัทใหม่ที่เกิดจากการควบบริษัท โดยบริษัทใหม่มีชื่อว่า บริษัท ทางด่วนและรถไฟฟ้ากรุงเทพ จำกัด (มหาชน) (Bangkok Expressway and Metro Public Company Limited ชื่อย่อ BEM) มีทุนจดทะเบียนและทุนชำระแล้วเท่ากับ 15,285,000,000 บาท แบ่งออกเป็นหุ้นสามัญจำนวนทั้งสิ้น 15,285,000,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 1 บาท ในกรณีนี้ บริษัทใหม่ดังกล่าวได้รับมาซึ่งทรัพย์สิน หนี้ สิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบทั้งหมดของบริษัท รถไฟฟ้ากรุงเทพ จำกัด (มหาชน) และบริษัท ทางด่วนกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) โดยผลของกฎหมายนับแต่วันที่นายทะเบียนบริษัทมหาชนจำกัด รับจดทะเบียนควบบริษัทเป็นต้นไป

ปี 2560 : บริษัท ข.การช่างเรียลเอสเตท จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัท ได้เข้าร่วมลงทุนกับบุคคล และ/หรือ นิติบุคคลอื่นที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกับบริษัท โดยการลงนามในสัญญาระหว่างผู้ถือหุ้นในการเข้าเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัท กมลา ซีเนียร์ ลิฟวิ่ง จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทที่จัดตั้งขึ้นใหม่ (โดยมีสัดส่วนการเข้าร่วมทุนร้อยละ 20 ของทุนชำระแล้วของบริษัทที่เข้าร่วมทุน) มีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินการพัฒนา และบริหารโครงการพักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุระดับห้าดาว ตั้งอยู่ที่ตำบลกมลา อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต ซึ่งเป็นโครงการพักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุที่เพียบพร้อมไปด้วยสิ่งอำนวยความสะดวก และบริการต่างๆ สำหรับผู้สูงอายุ ทั้งนี้ บริษัทดังกล่าวมีทุนจดทะเบียนแรกเริ่มจำนวน 1,000,000 บาท (หนึ่งล้านบาท) แบ่งออกเป็นหุ้นสามัญจำนวน 100,000 หุ้น (หนึ่งแสนหุ้น) มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 10 บาท (สิบบาท) และจะมีการเพิ่มทุนจดทะเบียนตามความจำเป็นและสอดคล้องกับแผนการดำเนินงานทางธุรกิจต่อไป

ปี 2562 : บริษัทได้เข้าร่วมลงทุนในโครงการรถไฟฟ้าความเร็วสูงเชื่อมสามสนามบิน (ดอนเมือง-สุวรรณภูมิ-อู่ตะเภา) โดยการถือหุ้นในบริษัท รถไฟฟ้าความเร็วสูงสายตะวันออกเชื่อมสามสนามบิน จำกัด สัดส่วนการถือหุ้นร้อยละ 5 ของทุนจดทะเบียนเป็นเงิน 200 ล้านบาท รวมถึงการเข้าใช้สิทธิในการซื้อหุ้นเพิ่มทุนตามสัดส่วนในราคาตามมูลค่าที่ตราไว้ เมื่อบริษัท รถไฟฟ้าความเร็วสูงสายตะวันออกเชื่อมสามสนามบิน จำกัด ดำเนินการเพิ่มทุนจาก 4,000 ล้านบาท เป็น 35,000 ล้านบาท ทั้งนี้ บริษัท รถไฟฟ้าความเร็วสูงสายตะวันออกเชื่อมสามสนามบิน จำกัด ได้ลงนามในสัญญาร่วมลงทุนโครงการรถไฟฟ้าความเร็วสูงเชื่อมสามสนามบิน กับ การรถไฟแห่งประเทศไทย เมื่อเดือนตุลาคม 2562

การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในปี 2563

1. เมื่อวันที่ 7 มกราคม 2563 บริษัทได้ลงนามสัญญางานบริหารโครงการจัดหา ติดตั้ง และทดสอบอุปกรณ์งานระบบโครงการรถไฟฟ้าสายสีน้ำเงินส่วนต่อขยาย โดยเพิ่มงานที่ยื่นนอกเหนือจากขอบเขตของงานเดิม ซึ่งเป็นงานเพิ่มเติมอุปกรณ์งานระบบรถไฟฟ้า งานเพิ่มเติม งาน Civil Works เพื่อให้สอดคล้องและเหมาะสมกับการใช้งาน รวมถึงการปฏิบัติตามกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง (Variation Order No.4 Additional Works for M&E System and Modification of the Civil Works) กับ บริษัท ทางด่วนและรถไฟฟ้ากรุงเทพ จำกัด (มหาชน) โดยมีระยะเวลาดำเนินการประมาณ 90 วัน และมีมูลค่างานตามสัญญาประมาณ 293,294,500 บาท (ไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม)

2. เมื่อวันที่ 30 มกราคม 2563 คณะกรรมการบริษัทได้มีมติอนุมัติโครงการซื้อหุ้นคืนเพื่อบริหารทางการเงิน โดยมีวงเงินสูงสุดที่ใช้ในการซื้อหุ้นคืนไม่เกิน 3,000 ล้านบาท จำนวนหุ้นที่จะซื้อคืนไม่เกิน 169,389,000 หุ้น (คิดเป็นไม่เกินร้อยละ 10 ของหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมด) โดยการซื้อในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และมีกำหนดระยะเวลาซื้อหุ้นคืนภายในระยะเวลา 6 เดือน ตั้งแต่วันที่ 2 มีนาคม 2563 ถึงวันที่ 1 กันยายน 2563 ทั้งนี้ ณ วันที่ 1 กันยายน 2563 (วันที่เสร็จสิ้นระยะเวลาการซื้อหุ้นคืน) จำนวนหุ้นที่บริษัทซื้อคืนในโครงการซื้อหุ้นคืน เป็นจำนวนทั้งสิ้น 36,000,000 หุ้น หรือคิดเป็นร้อยละ 2.13 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัท ซึ่งรวมเป็นมูลค่ารวมของหุ้นที่ซื้อคืนทั้งสิ้นเท่ากับ 674,407,440 บาท

3. เมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2563 บริษัทได้ลงนามสัญญาจ้างงานโครงการปรับปรุงระบบผลิต และระบบส่ง-จ่ายน้ำประปา โรงผลิตน้ำประปาปทุมธานี โดยออกแบบ จัดหา ก่อสร้าง ติดตั้งและทดสอบ ทั้งงานโยธาและงานวางท่อ รวมถึงงานเครื่องกล และงานระบบไฟฟ้า กับ บริษัท ประปาปทุมธานี จำกัด โดยมีระยะเวลาดำเนินการประมาณ 540 วัน และมีมูลค่างานตามสัญญาประมาณ 339,968,481 บาท (ไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม)

4. เมื่อวันที่ 14 เมษายน 2563 บริษัทได้ลงนามสัญญาจ้างงานก่อสร้าง และปรับปรุงโครงสร้าง และงานระบบทางพิเศษศรีรัช รวมจำนวน 5 รายการ กับ บริษัท ทางด่วนและรถไฟฟ้ากรุงเทพ จำกัด (มหาชน) โดยมีรายละเอียดของงานดังนี้

- (1) งานติดตั้งรอยต่อตามยาว (Longitudinal Movement Joint) บนทางพิเศษศรีรัช ส่วนซีวันเอ
- (2) งานติดตั้งระบบระบายน้ำทางพิเศษศรีรัช ส่วนเอ และส่วนบี
- (3) งานติดตั้งแท่นคอนกรีตหน้าช่องทางจัดเก็บค่าผ่านทางระบบอัตโนมัติ (Easy Pass) เพื่อรองรับระบบ Fast Lane ทางพิเศษศรีรัช
- (4) งานติดตั้งระบบดับเพลิงภายในอาคารศูนย์ควบคุมทางด่วน 2
- (5) งานติดตั้งสายสัญญาณใยแก้วนำแสง บนทางพิเศษศรีรัช

โดยมีระยะเวลาดำเนินการประมาณ 12 เดือน และมีมูลค่างานตามสัญญาประมาณ 830,926,900 บาท (ไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม)

5. เมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2563 คณะกรรมการของบริษัท ข.การช่างเรียลเอสเตท จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัท ได้มีมติอนุมัติการรับโอนกิจการทั้งหมดของบริษัท ประเสริฐวิทย์ก่อสร้าง จำกัด (บริษัทย่อย) ซึ่งรวมถึงแต่ไม่จำกัดเพียงสิทธิ หนี้สิน สิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับกิจการของบริษัท ประเสริฐวิทย์ก่อสร้าง จำกัด ที่สามารถโอนให้กันได้ภายใต้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยคู่สัญญาทั้งสองฝ่ายได้ตกลงโอนและรับโอนกิจการทั้งหมดในวันที่ 1 กันยายน 2563 โดยมีค่าตอบแทนจำนวน 51,440,000 บาท ซึ่งการโอนและรับโอนกิจการดังกล่าวเป็นการทำรายการระหว่างกันของบริษัทย่อยของบริษัท โดยเป็นการปรับโครงสร้างการดำเนินธุรกิจและการจัดการภายในกลุ่มของบริษัทย่อยเพื่อลดต้นทุนในการดำเนินงานของกลุ่มบริษัท

6. เมื่อวันที่ 30 ตุลาคม 2563 บริษัทได้ลงนามสัญญาจ้างก่อสร้างอาคารศูนย์การเรียนรู้และวิจัยเฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษา เจ้าฟ้าจุฬาภรณ กับ ราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์ โดยมีระยะเวลาดำเนินการประมาณ 1,260 วัน และมีมูลค่างานตามสัญญาประมาณ 4,041,690,000 บาท (รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม)

7. เมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2563 ที่ประชุมคณะกรรมการบริหารของบริษัท ได้มีมติอนุมัติให้บริษัทเข้าร่วมลงทุนกับบุคคล และ/หรือนิติบุคคลอื่นที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกับบริษัท โดยการเข้าซื้อหุ้นสามัญ บริษัท หลวงพระบาง พาวเวอร์ จำกัด ("LPCL") จาก บริษัท พีที จำกัดผู้เดียว ("PTS") ซึ่งเป็นพันธมิตรในการร่วมพัฒนาโครงการไฟฟ้าพลังน้ำในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ("สปป.ลาว") จำนวน 415,000 หุ้น ในราคาตามมูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 0.24 ดอลลาร์สหรัฐฯ หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียนของ LPCL คิดเป็นมูลค่ารวมประมาณ 100,000 ดอลลาร์สหรัฐฯ หรือเทียบเท่ากับจำนวน 3,150,000 บาท (อัตราแลกเปลี่ยน 31.50 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ) เพื่อศึกษาความเป็นไปได้และพัฒนาโครงการไฟฟ้าพลังน้ำหลวงพระบาง ที่แขวงหลวงพระบาง สปป.ลาว ทั้งนี้ บริษัทมีภาระผูกพันต่อการชำระค่าหุ้นเพิ่มทุนตามสัดส่วนการถือหุ้นในอนาคตเมื่อการศึกษาและพัฒนาโครงการไฟฟ้าพลังน้ำหลวงพระบางแล้วเสร็จหรือมีความชัดเจนต่อการลงทุน

8. เมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2563 บริษัทได้ลงนามสัญญาจ้างงานซ่อมบำรุง และปรับปรุงโครงสร้าง และงานระบบทางพิเศษศรีรัช และทางพิเศษสายศรีรัช-วงแหวนรอบนอกกรุงเทพมหานคร กับ บริษัท ทางด่วนและรถไฟฟ้ากรุงเทพ จำกัด (มหาชน) โดยมีระยะเวลาดำเนินการประมาณ 12 เดือน และมีมูลค่างานตามสัญญาประมาณ 919,500,420 บาท (ไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม)

9. เมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2563 บริษัทได้ลงนามสัญญาจ้างงานซ่อมบำรุง และปรับปรุงโครงสร้างทางพิเศษอุดรรัถยา กับ บริษัท ทางด่วนกรุงเทพเหนือ จำกัด โดยมีระยะเวลาดำเนินการประมาณ 12 เดือน และมีมูลค่างานตามสัญญาประมาณ 86,300,550 บาท (ไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม)

นอกจากนี้ ในปี 2563 ได้เกิดปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ซึ่งปัญหาดังกล่าวทำให้บริษัทมีการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับหากเกิดปัญหาโรคระบาดต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อสังคมและการดำเนินงานของบริษัทขึ้นอีกในอนาคต ถึงแม้ว่าในปัจจุบันบริษัทได้มีการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงและแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Plan : BCP) แล้วก็ตาม ซึ่งส่งผลให้บริษัทได้รับผลกระทบจาก COVID-19 ในระดับต่ำมาก โดยในส่วนของงานก่อสร้างไม่ได้ส่งผลกระทบทางการเงินของบริษัทแต่อย่างใด แต่ผลกระทบจาก COVID-19 ที่ส่งผลกระทบมายังบริษัทเป็นการได้รับผลกระทบทางอ้อมจากกลุ่มบริษัทที่บริษัทเข้าไปลงทุน เช่น บริษัท ทางด่วนและรถไฟฟ้ากรุงเทพ จำกัด (มหาชน) (BEM) ซึ่งจำนวนผู้ใช้บริการมีจำนวนลดลงแต่เป็นแค่ช่วงระยะเวลาหนึ่งเท่านั้น โดยภายหลังจากภาครัฐผ่อนคลายมาตรการต่างๆ ทาง BEM สามารถดำเนินงานในรูปแบบ new normal จำนวนคนที่ใช้บริการรถไฟฟ้า หรือทางด่วนได้กลับมาใช้บริการตามปกติ เป็นต้น

ทั้งนี้ สามารถสรุปผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ได้ดังนี้

ผลกระทบ	การดำเนินการ
1. ผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจ - ไม่ได้รับผลกระทบ	<ul style="list-style-type: none"> จัดทำแผนบริหารความเสี่ยงและแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Plan : BCP) เพื่อป้องกันและลดผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจ ด้านโครงการก่อสร้างและสำนักงานใหญ่ ดูแลความปลอดภัย สุขอนามัยทรัพยากรบุคคลอย่างเต็มที่
2. ผลกระทบต่อรายได้และกำไร - ไม่ได้รับผลกระทบต่อรายได้ก่อสร้าง - ได้รับผลกระทบทางอ้อมจากส่วนแบ่งกำไรจากบริษัทร่วมที่บริษัทลงทุน	<ul style="list-style-type: none"> การเบิกจ่ายรายได้ก่อสร้างเป็นไปตามแผน ลงทุนในบริษัทสัมปทานที่เป็นสาธารณูปโภคพื้นฐาน ได้รับผลกระทบน้อยเมื่อเทียบกับธุรกิจอื่น ติดตาม และประเมินผลกระทบของบริษัทต่างๆ ที่บริษัทลงทุนอย่างใกล้ชิด บริหารเงินสดและวางแผนทางการเงินอย่างรอบคอบ
3. ผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจในอนาคต และแผนการประมูลงาน - ไม่ได้รับผลกระทบต่อโครงการในอนาคต	<ul style="list-style-type: none"> โครงการในแผนประมูลเป็นโครงการสำคัญพื้นฐานของประเทศซึ่งเป็นกลจักรหลักในการช่วยฟื้นฟูเศรษฐกิจ แผนการเปิดประมูลทยอยออกมาตามแผน พร้อมร่วมเดินหน้านับสนุนโครงการต่างๆ ของภาครัฐที่จะฟื้นฟูเศรษฐกิจไปสู่ new normal

อย่างไรก็ตาม ปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) นั้น เป็นปัญหาสำคัญที่บริษัทได้มีการติดตามอย่างใกล้ชิด โดยบริษัทไม่มีความกังวลหากปัญหาดังกล่าวจะเกิดขึ้นอีกในอนาคตเพราะบริษัทมีการบริหารความเสี่ยงอย่างเหมาะสมและมีมาตรการต่างๆ รองรับปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นอย่างดี บริษัทจึงคาดว่าจะไม่ได้รับผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

1.3 โครงสร้างการถือหุ้นของกลุ่มบริษัท

1.3.1 นโยบายการแบ่งการดำเนินงานของบริษัทในกลุ่ม

บริษัทมีนโยบายแบ่งการดำเนินงานของบริษัทในกลุ่มเป็น 2 ประเภท ได้แก่

- 1) ธุรกิจการก่อสร้าง
- 2) ธุรกิจการพัฒนาโครงการสาธารณูปโภค

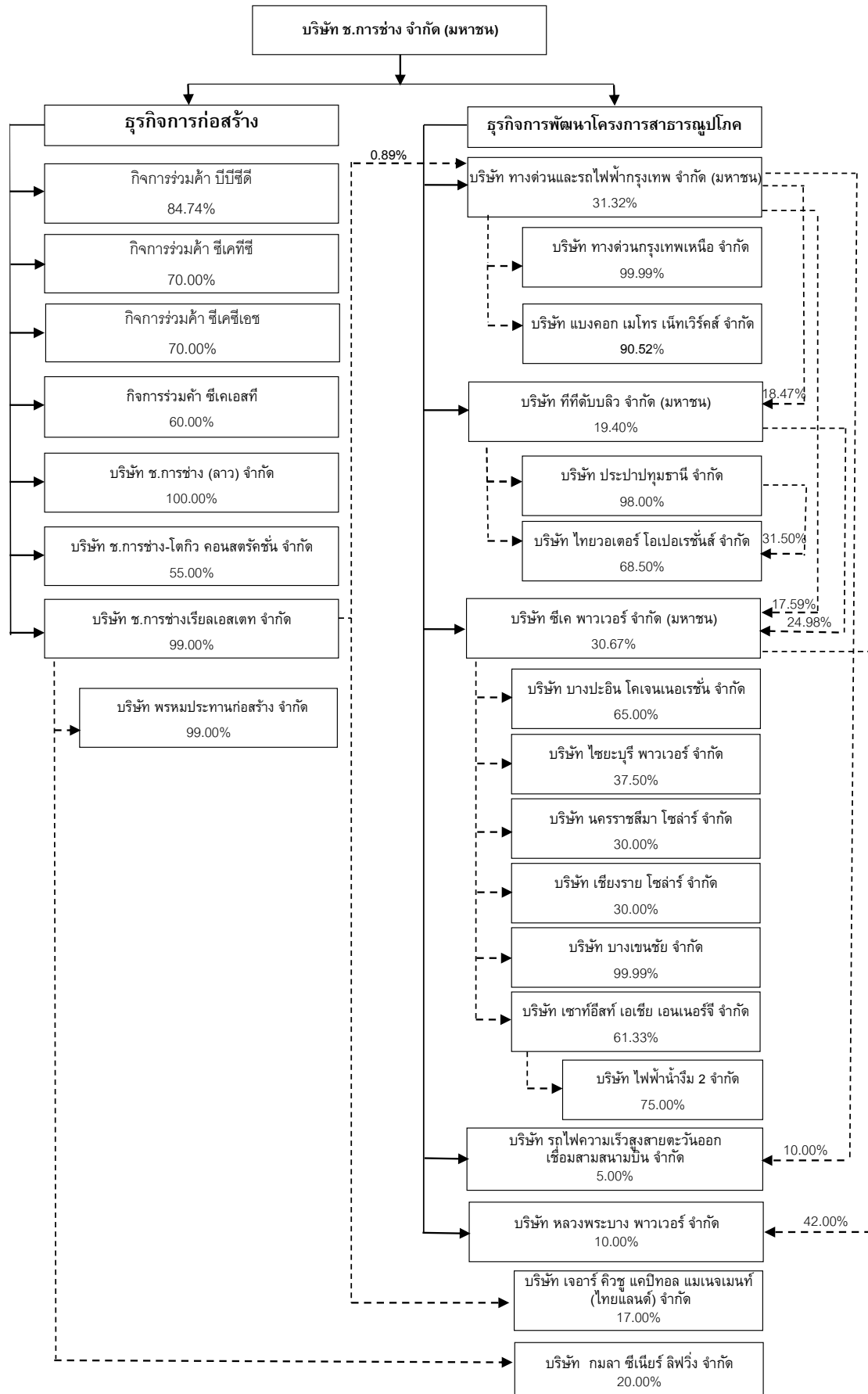
1.3.2 ข้อมูลโครงสร้างการถือหุ้นของกลุ่มบริษัท

การประกอบธุรกิจของบริษัท บริษัทย่อย บริษัทร่วม และบริษัทที่เกี่ยวข้อง แบ่งการดำเนินงาน ดังนี้

โครงสร้างกลุ่มบริษัท ข.การช่าง จำกัด (มหาชน)

(ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563)

รายละเอียดการประกอบธุรกิจของบริษัท บริษัทย่อย บริษัทร่วม บริษัทที่เกี่ยวข้อง และกิจการร่วมค้า

ธุรกิจการก่อสร้าง		
ชื่อกิจการร่วมค้า/บริษัท	สัดส่วนการถือหุ้น	ลักษณะงาน
1. บริษัท ข.การช่าง (ลาว) จำกัด	100.00%	รับเหมาก่อสร้างโครงการโรงไฟฟ้าพลังน้ำ น้ำจิม 2 และโครงการโรงไฟฟ้าพลังน้ำไซยะบุรี
2. บริษัท ข.การช่างเรียลเอสเตท จำกัด	99.00%	ค้าที่ดิน ทำการจัดสรรที่ดินและที่อยู่อาศัย
3. บริษัท พรหมประทานก่อสร้าง จำกัด	บจ.ข.การช่างเรียลเอสเตท ถือหุ้นในสัดส่วน 99.00%	รับเหมาก่อสร้าง
4. บริษัท ข.การช่าง-โตคิว คอนสตรัคชั่น จำกัด	55.00%	รับเหมาก่อสร้างทุกประเภท
5. กิจการร่วมค้า บีบีซีดี ซึ่งประกอบด้วย บิลฟิงเกอร์ เบอร์เกอร์ เอจี, บริษัท ข.การช่าง จำกัด (มหาชน) และ ดิคเคอร์ฮอฟฟ์ แอนด์ วิตแมนน์ เอจี	84.74%	ก่อสร้างทางด่วน (สายบางนา บางพลี บางปะกง)
6. กิจการร่วมค้า ซีเคทีซี ซึ่งประกอบด้วย บริษัท ข.การช่าง จำกัด (มหาชน) และโตคิว คอนสตรัคชั่น คัมพานี ลิมิเตด	70.00%	ดำเนินงานต่างๆ สำหรับโครงการก่อสร้างรถไฟฟ้า สายสีม่วงบางใหญ่-ราษฎร์บูรณะ ช่วงบางใหญ่- บางซื่อ สัญญาที่ 1 งานโครงสร้างยกระดับ (ด้านทิศตะวันออก)
7. กิจการร่วมค้า ซีเคซีเอช ซึ่งประกอบด้วย บริษัท ข.การช่าง จำกัด (มหาชน) และบริษัท ข.ทวิก่อสร้าง จำกัด	70.00%	ก่อสร้างรถไฟฟ้าทางคู่ ช่วงชุมทางถนนจิระ-ขอนแก่น
8. กิจการร่วมค้า ซีเคเอสที ซึ่งประกอบด้วย บริษัท ข.การช่าง จำกัด (มหาชน) และบริษัท ชิโน-ไทย เอ็นจีเนียริง แอนด์ คอนสตรัคชั่น จำกัด (มหาชน)	60.00%	ก่อสร้างรถไฟฟ้าสายสีส้ม (ตะวันออก) ช่วงศูนย์ วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย-มีนบุรี สัญญาที่ 1, 2 และ 5 ก่อสร้างบ่อพักและท่อร้อยสายไฟฟ้า รถไฟฟ้า สัญญา 1 และ 2 ก่อสร้างวางท่อประปารถไฟฟ้าสัญญา 2

ธุรกิจการพัฒนาโครงการสาธารณูปโภค		
ชื่อกิจการร่วมค้า/บริษัท	สัดส่วนการถือหุ้น	ลักษณะงาน
1. บริษัท ทางด่วนและรถไฟฟ้ากรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	31.32%	ให้บริการทางพิเศษและระบบขนส่งมวลชนด้วยรถไฟฟ้า รวมถึงการพัฒนาเชิงพาณิชย์ที่เกี่ยวข้องกับระบบรถไฟฟ้าและทางพิเศษ
2. บริษัท ทางด่วนกรุงเทพเหนือ จำกัด	บมจ.ทางด่วนและรถไฟฟ้า กรุงเทพ ถือหุ้นในสัดส่วน 99.99%	ก่อสร้างและบริหารทางพิเศษอุดรรัถยา
3. บริษัท แบงคอก เมโทร เน็ทเวิร์คส์ จำกัด	บมจ.ทางด่วนและรถไฟฟ้า กรุงเทพ ถือหุ้นในสัดส่วน 90.52%	ดำเนินธุรกิจพัฒนาเชิงพาณิชย์
4. บริษัท ทีทีดับบลิว จำกัด (มหาชน)	19.40%	ดำเนินการผลิตและจำหน่ายน้ำประปาให้กับการประปาส่วนภูมิภาคในเขตพื้นที่จังหวัดนครปฐม และจังหวัดสมุทรสาคร
5. บริษัท ประปาปทุมธานี จำกัด	บมจ.ทีทีดับบลิว ถือหุ้นในสัดส่วน 98.00%	ดำเนินการผลิตและจำหน่ายน้ำประปาในเขตพื้นที่ปทุมธานี และรังสิต
6. บริษัท ไทยวอเตอร์ โอเปอเรชั่นส์ จำกัด	บมจ.ทีทีดับบลิว ถือหุ้นในสัดส่วน 68.50% บจ.ประปาปทุมธานี ถือหุ้นในสัดส่วน 31.50%	บริหารและจัดการระบบผลิตและจำหน่ายน้ำประปาและระบบบำบัดน้ำเสีย
7. บริษัท ซีเค พาวเวอร์ จำกัด (มหาชน)	30.67%	ลงทุนถือหุ้นในบริษัทอื่น (Holding Company) ประกอบธุรกิจผลิตและจำหน่ายไฟฟ้า
8. บริษัท บางปะอิน โคเจนเนอเรชั่น จำกัด	บมจ.ซีเค พาวเวอร์ ถือหุ้นในสัดส่วน 65.00%	ดำเนินการก่อสร้างและบริหารงานโครงการผู้ผลิตไฟฟ้าและไอน้ำด้วยระบบโคเจนเนอเรชั่น 2 โครงการ ดังนี้ BIC 1 ขนาดกำลังผลิตไฟฟ้า 117.5 เมกะวัตต์ และกำลังผลิตไอน้ำ 20 ตันต่อชั่วโมง และ BIC 2 ขนาดกำลังผลิตไฟฟ้า 120 เมกะวัตต์ ในนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน เพื่อผลิตกระแสไฟฟ้าและจำหน่ายให้การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) และผู้ประกอบการอุตสาหกรรมในนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน
9. บริษัท ไชยะบุรี พาวเวอร์ จำกัด	บมจ.ซีเค พาวเวอร์ ถือหุ้นในสัดส่วน 37.50%	ดำเนินการก่อสร้างและบริหารงานโครงการโรงไฟฟ้าพลังน้ำไชยะบุรี
10. บริษัท นครราชสีมา โซลาร์ จำกัด	บมจ.ซีเค พาวเวอร์ ถือหุ้นในสัดส่วน 30.00%	ดำเนินการก่อสร้างและบริหารงานโครงการธุรกิจผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ ขนาดกำลังผลิต 6 เมกะวัตต์ เพื่อผลิตกระแสไฟฟ้า และจำหน่ายให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.)

ธุรกิจการพัฒนาโครงการสาธารณูปโภค		
ชื่อกิจการร่วมค้า/บริษัท	สัดส่วนการถือหุ้น	ลักษณะงาน
11. บริษัท เชียงราย โซลาร์ จำกัด	บมจ.ซีเค พาวเวอร์ ถือหุ้นในสัดส่วน 30.00%	ดำเนินการก่อสร้างและบริหารงานโครงการธุรกิจผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ ขนาดกำลังผลิต 8 เมกะวัตต์ เพื่อผลิตกระแสไฟฟ้าและจำหน่ายให้กับ กฟภ.
12. บริษัท บางเขนชัย จำกัด	บมจ.ซีเค พาวเวอร์ ถือหุ้นในสัดส่วน 99.99%	ดำเนินการก่อสร้างและบริหารงานโครงการธุรกิจผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ ขนาดกำลังผลิต 8 เมกะวัตต์ เพื่อผลิตกระแสไฟฟ้าโดยจำหน่ายให้กับ กฟภ. และได้เริ่มลงทุนก่อสร้างโรงไฟฟ้าพลังแสงอาทิตย์แบบติดตั้งบนหลังคา 5 โครงการ แบบติดตั้งบนพื้นดิน 1 โครงการ รวมกำลังการผลิต 6.7 เมกะวัตต์ เพื่อผลิตและจำหน่ายไฟฟ้าให้กับผู้ประกอบการเอกชน โดยทุกโครงการมีสัญญาซื้อขายไฟฟ้าเป็นระยะเวลา 25 ปี นับจากวันที่เริ่มผลิตและจำหน่ายไฟฟ้า
13. บริษัท เซาท์อีสท์ เอเชีย เอนเนอร์จี้ จำกัด	บมจ.ซีเค พาวเวอร์ ถือหุ้นในสัดส่วน 61.33%	ประกอบธุรกิจลงทุนและพัฒนาธุรกิจผลิตไฟฟ้าในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว)
14. บริษัท ไฟฟ้าน้ำจืด 2 จำกัด	บจ.เซาท์อีสท์ เอเชีย เอนเนอร์จี้ ถือหุ้นในสัดส่วน 75.00%	เป็นผู้ผลิตและจำหน่ายไฟฟ้าจากโครงการโรงไฟฟ้าพลังน้ำ น้ำจืด 2 โดยเป็นผู้ได้รับสัมปทานจากรัฐบาล สปป.ลาว มีกำลังการผลิตไฟฟ้า 615 เมกะวัตต์
15. บริษัท กมลลา ซีเนียร์ ลิฟวิ่ง จำกัด	บจ.ช.การช่างเรียลเอสเตท ถือหุ้นในสัดส่วน 20.00%	พัฒนาและบริหารโครงการพักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุ ซึ่งตั้งอยู่ที่ตำบลกมลลา อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต
16. บริษัท เจอาร์ คิวชู แคปิตอล แมนเนจเม้นท์ (ไทยแลนด์) จำกัด	บจ.ช.การช่าง-โตคิว คอนสตรัคชั่น ถือหุ้นในสัดส่วน 17.00%	ประกอบกิจการลงทุนถือหุ้นในบริษัทอื่น (Holding Company) ซึ่งดำเนินการประกอบธุรกิจด้านโรงแรม และเซอร์วิสอพาร์ทเมนต์ให้เช่า
17. บริษัท รถไฟความเร็วสูงสายตะวันออกเชื่อมสามสนามบิน จำกัด	5.00% บมจ.ทางด่วนและรถไฟฟ้า กรุงเทพ ถือหุ้นในสัดส่วน 10.00%	ดำเนินงานโครงการรถไฟความเร็วสูงเชื่อมสามสนามบิน (ดอนเมือง-สุวรรณภูมิ-อู่ตะเภา)
18. บริษัท หลวงพระบาง พาวเวอร์ จำกัด	10.00% บมจ.ซีเค พาวเวอร์ ถือหุ้นในสัดส่วน 42.00%	ศึกษา พัฒนา ก่อสร้าง ดำเนินการผลิต และจำหน่ายกระแสไฟฟ้าจากโครงการไฟฟ้าพลังน้ำหลวงพระบาง

1.4 ความสัมพันธ์กับกลุ่มธุรกิจของผู้ถือหุ้นรายใหญ่

การดำเนินธุรกิจหลักของบริษัทมิได้มีความสัมพันธ์หรือเกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจอื่นของผู้ถือหุ้นรายใหญ่อย่างมีนัยสำคัญ

2. ลักษณะการประกอบธุรกิจ

บริษัท ข.การช่าง จำกัด (มหาชน) ดำเนินธุรกิจรับเหมาก่อสร้างเป็นธุรกิจหลัก โดยรับงานก่อสร้างทั้งจากหน่วยงานราชการ หน่วยงานรัฐวิสาหกิจและภาคเอกชน ซึ่งมีทั้งการรับงานในลักษณะที่เป็นผู้รับเหมาโดยตรง (Main Contractor) หรือเป็นผู้รับเหมาช่วง (Sub Contractor) รวมทั้ง ได้ร่วมมือกับบริษัทผู้รับเหมาต่างประเทศในลักษณะของกิจการร่วมค้า (Joint Venture) ซึ่งเป็นการร่วมทุนในโครงการก่อสร้างที่ไม่สามารถแบ่งแยกชิ้นงาน หรือปริมาณงานของผู้ร่วมทุนแต่ละรายได้ โดยผู้ร่วมทุนแต่ละรายมีความรับผิดชอบในกำไรหรือขาดทุนตามสัดส่วนที่ตกลงกันไว้ร่วมกันในงานทุกชิ้น หรือในลักษณะของกิจการร่วมทุนแบบคอนซอร์เทียม (Consortium) ซึ่งเป็นการร่วมทุนในโครงการก่อสร้างที่สามารถแบ่งแยกชิ้นงานและปริมาณงานของผู้ร่วมทุนแต่ละรายจากกันได้ และผู้ร่วมทุนแต่ละรายมีความรับผิดชอบในกำไรหรือขาดทุนโดยอิสระจากกัน ซึ่งการดำเนินงานลักษณะนี้ส่วนใหญ่เป็นโครงการต่างๆ ของภาครัฐบาล

ทั้งนี้ ด้วยวิสัยทัศน์และนโยบายที่บริษัทให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรเพื่อเพิ่มศักยภาพในการบริหาร และเพื่อเป็นการขยายโอกาสในการดำเนินธุรกิจอันส่งผลให้บริษัทมีการเติบโตอย่างมั่นคงยั่งยืนพร้อมทั้งมีโอกาส และความแตกต่างด้วยศักยภาพที่เหนือกว่าการเป็นบริษัทก่อสร้างเพียงอย่างเดียว บริษัทจึงได้ลงทุนในธุรกิจการพัฒนาโครงสร้างสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานในระดับภูมิภาคอย่างครบวงจรอีกธุรกิจหนึ่ง โดยในปัจจุบันบริษัทได้มีการลงทุนในระบบคมนาคม ระบบขนส่งมวลชน ระบบสาธารณูปโภคน้ำ ระบบพลังงานไฟฟ้า เป็นต้น โดยมีรายละเอียดการประกอบธุรกิจทั้ง 2 ประเภท ดังนี้

1) ธุรกิจการก่อสร้าง

การดำเนินธุรกิจก่อสร้างของบริษัท บริษัทย่อย และกิจการร่วมค้า สามารถแบ่งลักษณะการดำเนินงานได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

(ก) ผู้รับเหมาโดยตรง (Main Contractor) บริษัทจะดำเนินการเสนองานในนามบริษัทเพื่อเป็นผู้รับเหมาด้วยวิธีการประกวดราคาหรือการเจรจาต่อรองจากเจ้าของโครงการโดยตรง และในกรณีเป็นงานโครงการขนาดใหญ่ที่ต้องมีบริษัทผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศเข้าร่วมด้วย บริษัทจะเสนองานร่วมกับบริษัทต่างประเทศที่มีความชำนาญตามข้อกำหนดของเจ้าของโครงการดังกล่าว โดยการรับงานในลักษณะนี้บริษัทมิได้เป็นผู้ดำเนินงานก่อสร้างทั้งหมดเพียงลำพัง แต่จะจ้างผู้รับเหมาช่วงเข้ามาร่วมดำเนินงานบางส่วนไป ซึ่งการสรรหาผู้รับเหมาช่วงนั้นบริษัทพิจารณาจากความน่าเชื่อถือ และผลงานในอดีตเป็นเกณฑ์ และบริษัทมิได้พึ่งพาหรือขึ้นอยู่กับผู้รับเหมาช่วงรายหนึ่งรายใดเป็นพิเศษ

(ข) ผู้รับเหมาช่วง (Sub Contractor) บริษัทจะรับงานโดยการรับจ้างจากผู้รับเหมารายอื่นที่ได้รับงานโดยตรงจากเจ้าของโครงการ โดยงานประเภทนี้ส่วนใหญ่จะเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการผลิตที่ใช้เครื่องจักรกลขนาดใหญ่ และมีความซับซ้อนซึ่งมักจะดำเนินงานโดยบริษัทต่างประเทศ และต้องการผู้ดำเนินการก่อสร้างที่มีความสามารถ และประสบการณ์หลายด้าน ซึ่งบริษัทที่เป็นผู้รับเหมาก่อสร้างโดยตรง (Main Contractor) รายเดียวไม่มีประสบการณ์และความชำนาญเพียงพอจะดำเนินงานได้ทั้งหมดทุกขั้นตอน ดังนั้นบริษัทจะพิจารณาเป็นผู้รับเหมาช่วง (Sub Contractor) จากบริษัทผู้รับเหมาโดยตรง (Main Contractor) ที่มีชื่อเสียงและฐานะทางการเงินมั่นคงเท่านั้น และจะรับดำเนินงานบางส่วนตามที่บริษัทมีขีดความสามารถเพียงพอ ซึ่งการดำเนินงานลักษณะนี้ทำให้บริษัทมีโอกาสได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีทางด้านวิศวกรรม กระบวนการผลิตต่างๆ และการบริหารงาน ตลอดจนพันธมิตรทางการค้าที่มีศักยภาพเพียงพอที่พร้อมจะดำเนินงานโครงการที่มีขนาดใหญ่และต้องการเทคโนโลยีขั้นสูงยิ่งขึ้นไปในอนาคตด้วย

2) ธุรกิจการพัฒนาโครงการสาธารณูปโภค

นอกจากธุรกิจการก่อสร้างแล้ว บริษัทยังได้ลงทุนในธุรกิจการพัฒนาโครงการสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานในระดับภูมิภาคอย่างครบวงจรอีกธุรกิจหนึ่งด้วย ปัจจุบันบริษัทได้ลงทุนในระบบคมนาคม ระบบขนส่งมวลชน ระบบสาธารณูปโภคน้ำ และระบบพลังงานไฟฟ้า โดยโครงการต่างๆ มีลักษณะการดำเนินการที่แตกต่างกัน เช่น Build- Operate-Transfer (BOT) หรือ Build-Transfer-Operate (BTO) หรือ Build-Own-Operate (BOO) หรือ Build-Own-Operate-Transfer (BOOT) เป็นต้น ในกรณีนี้ที่โครงการนั้นมีอายุสัมปทานระยะยาวและมีการลงทุนสูง บริษัทได้จัดตั้งบริษัทร่วมและบริษัทที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ดำเนินการด้านต่างๆ

ตามที่ได้กล่าวข้างต้นถึงลักษณะของรูปแบบในการลงทุนในธุรกิจพัฒนาสาธารณูปโภคนั้น สามารถอธิบายคำนิยามของแต่ละรูปแบบได้ดังนี้

Build-Operate-Transfer (BOT): เอกชนได้รับสิทธิตามสัญญาสัมปทานจากรัฐบาลในการลงทุนก่อสร้างและดำเนินงานเพื่อหาผลตอบแทนภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ ซึ่งในระหว่างการดำเนินงานดังกล่าวกรรมสิทธิ์ในสินทรัพย์นั้นจะเป็นของภาคเอกชน แต่หลังจากการสิ้นสุดอายุสัมปทานกรรมสิทธิ์ในสินทรัพย์ที่ลงทุนจะถูกโอนให้แก่รัฐบาลเพื่อเป็นการตอบแทน

Build-Transfer-Operate (BTO): เอกชนเป็นผู้ออกแบบ ลงทุน และก่อสร้างสินทรัพย์แล้วโอนกรรมสิทธิ์ในสินทรัพย์ให้แก่รัฐบาลทันทีหลังจากการก่อสร้างแล้วเสร็จ โดยเอกชนจะมีสิทธิในการใช้ทรัพย์สินที่ตนเองลงทุนตามสัญญาสัมปทานในการดำเนินงานเพื่อหาผลตอบแทนภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยในช่วงเวลาที่บริษัทยังมีสิทธิในการใช้สินทรัพย์ดังกล่าวตามระยะเวลาสัญญาสัมปทาน บริษัทจะมีการบันทึกสินทรัพย์ในรูปของสิทธิในการใช้และมีการตัดค่าเสื่อมตามอายุสัมปทาน

Build-Own-Operate (BOO): เอกชนเป็นผู้ก่อสร้างสิ่งปลูกสร้างต่างๆ และบริหารจัดการ ซึ่งเป็นการลงทุนด้วยตัวเอง โดยเอกชนจะมีกรรมสิทธิ์ในสินทรัพย์ที่ลงทุน แต่จะมีสัญญากับรัฐบาลในการรับรองรายได้ระยะยาว โดยหน่วยงานรัฐจะเป็นผู้รับซื้อสินค้าตามช่วงเวลาในสัญญา และเมื่อหมดอายุสัมปทานที่ได้รับสินทรัพย์ดังกล่าวก็ยังคงเป็นของบริษัทผู้ลงทุน

Build-Own-Operate-Transfer (BOOT): การให้สัมปทานที่รัฐให้สิทธิแก่เอกชนในการจัดหาแหล่งเงินทุน ออกแบบก่อสร้าง และดำเนินการให้บริการในช่วงระยะเวลาที่กำหนด โดยความเป็นเจ้าของสินทรัพย์จะโอนกลับไปสู่ภาครัฐเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาตามที่กำหนด

**อัตราส่วนการรับงานของบริษัท ช. การช่าง จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
แบ่งตามลักษณะการรับงาน**

หน่วย : ล้านบาท

มูลค่างาน	ปี 2560		ปี 2561		ปี 2562		ปี 2563	
	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%
รายได้จากการเป็นผู้รับเหมาโดยตรง (Main Contractor)	35,899.69	95.15	29,292.30	93.96	23,002.94	92.77	16,745.77	90.80
รายได้จากการเป็นผู้รับเหมาช่วง (Sub-contractor)	-	-	-	-	-	-	-	-
รายได้อื่น (ค่าบริการโครงการเงินปันผล ฯลฯ)	1,830.99	4.85	1,883.27	6.04	1,793.57	7.23	1,696.44	9.20
รวม	37,730.68	100.00	31,175.57	100.00	24,796.51	100.00	18,442.21	100.00

โครงสร้างรายได้ (งบการเงินรวม)

หน่วย : ล้านบาท

ผลิตภัณฑ์	ดำเนินการโดย	% การถือหุ้นของบริษัท	ปี 2560		ปี 2561		ปี 2562		ปี 2563	
			รายได้	%	รายได้	%	รายได้	%	รายได้	%
รายได้ค่าก่อสร้าง	บมจ. ช.การช่าง	-	12,718.49	33.71	10,916.31	35.02	9,782.88	39.45	6,866.78	37.23
	บจ.ช.การช่าง (ลาว)	100.00	14,252.18	37.77	6,281.59	20.15	4,265.83	17.20	1,935.89	10.50
	บจ. ช.การช่าง - ไทกิวคอนสตรัคชั่น	55.00	2,807.85	7.44	1,216.34	3.90	1,166.93	4.71	2,708.57	14.69
	กิจการร่วมค้า ซีเคทีซี	70.00	16.89	0.05	9.26	0.03	6.46	0.03	0.94	0.01
	กิจการร่วมค้า ซีเคซีเอส	70.00	5,205.42	13.80	6,456.78	20.71	2,075.78	8.37	48.85	0.26
	กิจการร่วมค้า ซีเคเอสที	60.00	898.86	2.38	4,412.02	14.15	5,705.06	23.01	5,184.74	28.11
รวมรายได้จากการก่อสร้าง			35,899.69	95.15	29,292.30	93.96	23,002.94	92.77	16,745.77	90.80
รายได้ก่อสร้างจากงานภาครัฐ			10,793.59	30.07	13,926.98	47.54	9,825.35	42.71	7,355.93	43.93
รายได้ก่อสร้างจากงานภาคเอกชน			25,106.10	69.93	15,365.32	52.46	13,177.59	57.29	9,389.84	56.07
ดอกเบี้ยรับ			738.05	1.96	816.48	2.62	876.19	3.53	642.06	3.48
รายได้เงินปันผล			464.64	1.23	464.71	1.49	464.64	1.87	464.62	2.52
รายได้อื่น ⁽¹⁾			628.30	1.66	602.08	1.93	452.74	1.83	589.76	3.20
รวม⁽²⁾			37,730.68	100.00	31,175.57	100.00	24,796.51	100.00	18,442.21	100.00

- หมายเหตุ (1) ส่วนรายได้อื่น ประกอบด้วย กำไรจากการจำหน่ายเงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วม รายได้จากการขายวัสดุก่อสร้าง รายได้ค่าบริหารโครงการ รายได้ค่าเช่า กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน รายได้เบ็ดเตล็ด เป็นต้น
- (2) ตัวเลขรายได้แต่ละประเภทของแต่ละบริษัทในตารางข้างต้นได้มีการสุทธิรายการระหว่างกันแล้ว

2.1 ลักษณะผลิตภัณฑ์และบริการ

2.1.1 ธุรกิจการก่อสร้าง

บริษัทมีประสบการณ์และความชำนาญทางด้านวิศวกรรมและงานก่อสร้างทุกประเภท ไม่ว่าจะเป็นงานก่อสร้างสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน เช่น ถนน สะพาน ทางยกระดับ ทางด่วน งานก่อสร้างอาคารและโรงงานอุตสาหกรรม งานระบบเครื่องกลและงานระบบไฟฟ้า ได้แก่ งานติดตั้งอุปกรณ์เครื่องจักรสำหรับโรงงานต่างๆ เป็นต้น เมื่อพิจารณาจากโครงสร้างรายได้ในอดีตและโครงการในปัจจุบัน สามารถแบ่งชนิดของงานก่อสร้างตามลักษณะงานหลักได้ 4 ประเภท คือ

1. งานก่อสร้างอาคาร สามารถจำแนกเป็น 2 ประเภทหลัก คือ งานอาคารระดับกลาง และงานอาคารระดับสูงที่มีระดับความสูงของอาคารตั้งแต่ 15 ชั้นขึ้นไป งานก่อสร้างอาคารประกอบด้วยงานก่อสร้าง 3 ระบบใหญ่ คือ งานโครงสร้างงานตกแต่งภายในและภายนอก และงานระบบ ซึ่งรวมถึงระบบไฟฟ้า ระบบประปา ระบบปรับอากาศ ระบบลิฟท์ ระบบท่อน้ำทิ้ง และระบบดับเพลิง นอกจากนี้ บริษัทยังได้พัฒนาประสิทธิภาพและขยายขีดความสามารถของบริษัทในการก่อสร้างงานแบบรับเหมาเบ็ดเสร็จ (Turnkey Project) โดยบริษัทจะเป็นผู้รับผิดชอบในงานออกแบบ และงานก่อสร้างระบบโครงสร้างงานตกแต่ง ตลอดจนงานระบบทั้งหมดให้แก่เจ้าของโครงการหรือผู้ว่าจ้างตามรูปแบบ และระยะเวลาที่ตกลงทำสัญญากัน ซึ่งนโยบายพัฒนาขีดความสามารถแบบรับเหมาเบ็ดเสร็จดังกล่าวช่วยให้ลูกค้าของบริษัทได้รับบริการที่ครบวงจร

2. งานก่อสร้างทาง งานก่อสร้างทางหลวงแผ่นดินและทางหลวงอื่นๆ เป็นงานโครงสร้างสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานที่จำเป็นของประเทศที่รัฐบาลเป็นเจ้าของงาน เพื่อบริการการขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจของประเทศในอนาคต ในช่วงที่ผ่านมา การให้บริการโครงสร้างพื้นฐานของรัฐบาลในด้านต่างๆ ยังเติบโตไม่ทันกับความต้องการของภาคเอกชนจึงทำให้ระบบทางหลวงแผ่นดิน มีการขยายตัวเพิ่มมากขึ้นโดยมีโครงการใหม่ๆ เกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก เช่น โครงการขยายช่องทางการจราจร โครงการก่อสร้างทางแยกต่างระดับ เป็นต้น ทั้งนี้บริษัทได้เล็งเห็นถึงแนวโน้มที่ดีของงานก่อสร้างประเภทดังกล่าว จึงได้พัฒนาขีดความสามารถและกลยุทธ์ในการแข่งขัน จนสามารถเป็นหนึ่งในกลุ่มบริษัทชั้นนำในการดำเนินงานก่อสร้างทางหลวงพิเศษ เช่น การก่อสร้างโครงการทางด่วนและทางยกระดับ เป็นต้น

3. งานก่อสร้างระบบสาธารณูปโภค (Infrastructure) การพัฒนาระบบสาธารณูปโภคนั้นเป็นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ โดยกรณีดังกล่าวได้รับการบรรจุในแผนพัฒนาเศรษฐกิจตั้งแต่ฉบับที่ 7 (2535-2539) และต่อเนื่องมาถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจฉบับที่ 8 (2540-2544) ฉบับที่ 9 (2545-2549) ฉบับที่ 10 (2550-2554) ฉบับที่ 11 (2555-2559) และฉบับที่ 12 (2560-2564) และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้จัดทำกรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (2560-2579) ซึ่งเป็นแผนหลักของการพัฒนาประเทศและมีเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) รวมทั้งการปรับโครงสร้างประเทศไทยไปสู่ประเทศไทย 4.0 แบ่งยุทธศาสตร์ออกเป็น 6 ด้าน ซึ่งประกอบด้วย

- (1) ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง
- (2) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- (3) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน
- (4) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาส ความเสมอภาค และเท่าเทียมกันทางสังคม
- (5) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- (6) ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

โดยการลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ คือ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่ง การสนับสนุนการพัฒนาระบบขนส่ง การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ การพัฒนาด้านพลังงาน การพัฒนาระบบเศรษฐกิจดิจิทัล-ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งการวิจัยและการพัฒนาระบบน้ำประปา เป็นส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

ซึ่งบริษัทมีบทบาทร่วมกับภาครัฐบาลในการร่วมลงทุนเพื่อขยายระบบสาธารณูปโภคอันเป็นโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญประการหนึ่งในการพัฒนาประเทศมาโดยตลอด โดยการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานในด้านต่างๆ นั้น สามารถจำแนกเป็นหมวดหมู่ได้ เช่น ด้านการขนส่ง ด้านพลังงาน ด้านการสื่อสาร ระบบน้ำประปา และระบบสาธารณูปโภคอื่นๆ ทั้งนี้ ด้วยประสบการณ์อันยาวนานและผลสำเร็จของงานของบริษัทซึ่งได้รับการยอมรับ ทำให้บริษัทมีความได้เปรียบและได้รับโอกาสในการได้งานก่อสร้างระบบสาธารณูปโภคด้านต่างๆ มาโดยตลอด

4. งานก่อสร้างที่ไม่สามารถจัดกลุ่มได้ งานก่อสร้างอื่นๆ ที่ไม่สามารถจัดกลุ่มได้ตามที่ได้จำแนกไว้ดังกล่าวข้างต้น เป็นงานก่อสร้างที่มีขนาดกลางลงมาถึงขนาดเล็ก ทั้งนี้สืบเนื่องจากประสบการณ์และผลการดำเนินงานที่มีคุณภาพ ทำให้บริษัทได้รับความไว้วางใจให้ดำเนินงานในโครงการนั้นๆ เช่น โครงการจ้างเหมาปรับปรุงดินระยะที่ 1 ในสนามบินสุวรรณภูมิ โครงการ Ground Improvement for the 1st Midfield Satellite Aprons & 3rd Runway Project ของบริษัท ท่าอากาศยานสากลกรุงเทพแห่งใหม่ จำกัด โครงการก่อสร้างคลองระบายน้ำและถนนพร้อมอาคารประกอบส่วนที่ 1 โครงการระบายน้ำบริเวณสนามบินสุวรรณภูมิ จังหวัดสมุทรปราการ และโครงการก่อสร้างระบบท่อส่งน้ำคลองพระองค์ไชยานุชิต-อ่างเก็บน้ำบางพระและอาคารประกอบ สัญญาที่ 1 เป็นต้น

สำหรับการเข้าร่วมประมูลงานก่อสร้างกับหน่วยงานราชการต่างๆ โดยทั่วไปนั้น ผู้เข้าร่วมประมูลงานจำเป็นต้องผ่านขั้นตอนในการจดทะเบียนเป็นผู้รับเหมาที่ได้รับอนุญาตก่อนที่จะให้เข้าร่วมประมูลโครงการต่างๆ จากหน่วยงานราชการนั้น เช่น กรมทางหลวง กรมชลประทาน เป็นต้น โดยการขึ้นทะเบียนผู้รับเหมาดังกล่าวจะมีการจัดระดับความสามารถของผู้รับเหมาแต่ละรายไว้เพื่อกำหนดขนาดของโครงการที่ผู้รับเหมาแต่ละรายจะสามารถเข้าร่วมประมูลโครงการต่างๆ ได้ ซึ่งปัจจุบันบริษัทได้ทำการขึ้นทะเบียนไว้กับหลายหน่วยงาน โดยได้รับการจัดให้อยู่ในระดับของผู้รับเหมาประเภท 1 ซึ่งเกณฑ์ในการจัดลำดับขั้นของการขึ้นบัญชีเป็นผู้มีคุณสมบัติเบื้องต้นในการรับจ้าง หน่วยงานภาครัฐจะมีการพิจารณาถึงคุณสมบัติใน 3 ประเด็นหลัก คือ ประสบการณ์และผลงานของบริษัท ฐานะทางการเงินของบริษัท รวมทั้งจำนวนและคุณสมบัติของบุคลากรของบริษัท ซึ่งโดยทั่วไปหน่วยงานภาครัฐจะมีการจัดแบ่งลำดับขั้นของผู้มีคุณสมบัติเบื้องต้นไว้ 5 ขั้น โดยแต่ละลำดับขั้นจะได้รับสิทธิในการเสนอราคาเพื่อรับงานก่อสร้างในมูลค่าที่ต่างกันไป อย่างไรก็ตาม เมื่อบริษัทได้รับการจัดลำดับขั้นเป็นผู้รับเหมาประเภท 1 จึงมีสิทธิเข้าเสนอราคาเพื่อรับงานได้ทุกโครงการ ทำให้ในช่วงที่ผ่านมาบริษัทไม่ถูกจำกัดในการเข้าร่วมประมูลโครงการก่อสร้างต่างๆ เพราะมีคุณสมบัติครบถ้วนตามกำหนดทุกประการ

2.1.2 ธุรกิจการพัฒนาโครงการสาธารณูปโภค

บริษัทลงทุนในธุรกิจการพัฒนาโครงการสาธารณูปโภค โดยเข้าร่วมประมูลโครงการในลักษณะการได้รับสัมปทานจากหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งจะเป็นโครงการที่เกี่ยวข้องกับระบบสาธารณูปโภค และได้จัดตั้งบริษัทต่างๆ ขึ้นเพื่อลงทุนและบริหารจัดการโครงการดังกล่าว ซึ่งได้แก่

1. บริษัท ทางด่วนและรถไฟฟ้ากรุงเทพ จำกัด (มหาชน) (BEM) ซึ่งเกิดขึ้นจากการควบบริษัทตามพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด ระหว่าง บริษัท ทางด่วนกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) (BECL) และบริษัท รถไฟฟ้ากรุงเทพ จำกัด (มหาชน) (BMCL) เมื่อวันที่ 30 ธันวาคม 2558 และได้รับมาซึ่งทรัพย์สิน สิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบทั้งหมดของทั้งสองบริษัทดังกล่าว โดยผลของกฎหมาย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 มีทุนจดทะเบียนและทุนชำระแล้ว 15,285,000,000 บาท แบ่งออกเป็นหุ้นสามัญจำนวนทั้งสิ้น 15,285,000,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 1 บาท โดยธุรกิจหลัก คือ การให้บริการทางพิเศษและระบบขนส่งมวลชนด้วยรถไฟฟ้า รวมถึงการพัฒนาเชิงพาณิชย์ที่เกี่ยวข้องกับระบบทางพิเศษและรถไฟฟ้า ซึ่งจะเป็นฐานรากในการขยายธุรกิจผ่านการขยายเส้นทางและโครงข่ายการให้บริการ ทั้งในระบบทางพิเศษและระบบขนส่งมวลชนด้วยรถไฟฟ้าในอนาคต และยังสามารถต่อยอดธุรกิจเพิ่มเติมไปยังธุรกิจอื่นที่มีอัตราผลตอบแทนที่ดีได้ เช่น โครงการสาธารณูปโภคพื้นฐานอื่นๆ การพัฒนาเชิงพาณิชย์ หรือการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เป็นต้น ทั้งนี้ BEM และบริษัทย่อย คือ

บริษัท ทางด่วนกรุงเทพเหนือ จำกัด (NECL) เป็นผู้รับสัมปทานในการก่อสร้างและบริหารทางพิเศษ ประกอบด้วย ทางพิเศษศรีรัช (ส่วนเอบี ส่วนซี และส่วนดี) ทางพิเศษสายศรีรัช-วงแหวนรอบนอกกรุงเทพมหานคร และทางพิเศษอุดรรัถยา และนอกจากนี้ BEM ยังเป็นผู้รับสัมปทานการให้บริการเดินรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนจำนวน 2 โครงการ ได้แก่ 1) โครงการรถไฟฟ้าหมอชิต สายเฉลิมรัชมงคล ช่วงสถานีหัวลำโพง-สถานีบางซื่อ ช่วงสถานีหัวลำโพง-สถานีหลักสอง และช่วงสถานีบางซื่อ-สถานีท่าพระ 2) โครงการรถไฟฟ้าหมอชิต สายฉลองรัชธรรม (สถานีคลองบางไผ่-สถานีเตาปูน) โดย BEM ถือหุ้นอยู่ในบริษัทย่อยดังต่อไปนี้

1.1 บริษัท ทางด่วนกรุงเทพเหนือ จำกัด (NECL)

NECL มีทุนจดทะเบียนจำนวน 6,000 ล้านบาท เป็นหุ้นสามัญจำนวน 294 ล้านหุ้น และหุ้นบุริมสิทธิจำนวน 306 ล้านหุ้น โดยมีมูลค่าหุ้นที่ตราไว้หุ้นละ 10 บาท มีทุนชำระแล้วจำนวน 5,250 ล้านบาท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 BEM มีสัดส่วนการถือหุ้นร้อยละ 99.99 ของทุนจดทะเบียน โดย NECL ได้ทำสัญญากับการทางพิเศษแห่งประเทศไทย ในการก่อสร้างและบริหารทางพิเศษอุดรรัถยา มีแนวเส้นทางที่มุ่งหน้าไปทางทิศเหนือโดยเชื่อมต่อจากทางพิเศษศรีรัชที่บริเวณ ถนนแจ้งวัฒนะผ่านบางพูน เขียงราก และสุดท้ายที่บางไทร

1.2 บริษัท แบงคอก เมโทร เน็ทเวิร์คส์ จำกัด (BMN)

BMN มีทุนจดทะเบียนรวมจำนวน 254 ล้านบาท เป็นหุ้นสามัญจำนวน 25.4 ล้านหุ้น โดยมีมูลค่าหุ้นที่ตราไว้หุ้นละ 10 บาท มีทุนชำระแล้วจำนวน 254 ล้านบาท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 BEM มีสัดส่วนการถือหุ้นใน BMN คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 90.52 ของทุนจดทะเบียน

ในปัจจุบัน BMN เป็นผู้แทน BEM ในการบริหารการพัฒนาเชิงพาณิชย์แต่เพียงผู้เดียวในโครงการรถไฟฟ้าสายเฉลิมรัชมงคลที่ BEM ดำเนินการ และให้สิทธิ BMN เป็นผู้แทนบริหารการพัฒนาเชิงพาณิชย์ ได้แก่ จัดหาและจัดทำสื่อโฆษณาในรูปแบบต่างๆ บริเวณสถานีรถไฟฟ้าและในขบวนรถไฟฟ้า ให้เช่าพื้นที่ร้านค้าในสถานีรถไฟฟ้า โครงการรถไฟฟ้าสายเฉลิมรัชมงคล และพื้นที่ขึ้นที่ดินของอาคารจอดแล้วจรที่สถานีลาดพร้าว รวมทั้งให้บริการและดูแลรักษาอุปกรณ์ระบบสื่อสารโทรคมนาคมภายในสถานีรถไฟฟ้าและในอุโมงค์เดินรถไฟฟ้า

2. บริษัท ทีทีดับบลิว จำกัด (มหาชน) (TTW) ประกอบธุรกิจผลิตและจำหน่ายน้ำประปาให้กับการประปาส่วนภูมิภาค (กปภ.) ในพื้นที่ฝั่งตะวันตกของกรุงเทพมหานคร (West Bangkok) ครอบคลุมพื้นที่ 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครปฐม ใน 3 อำเภอ คือ อำเภอนครชัยศรี อำเภอสสามพราน อำเภอพุทธมณฑล และจังหวัดสมุทรสาครใน 2 อำเภอ คือ อำเภอกระทุ่มแบน และอำเภอเมืองสมุทรสาคร

TTW ได้ทำสัญญาซื้อขายน้ำประปากับการประปาส่วนภูมิภาค (กปภ.) เป็นเวลา 30 ปี รูปแบบสัญญาเป็นแบบ BOO และได้รับสัมปทานประกอบกิจการประปาจากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดย TTW ได้จำหน่ายให้กับ กปภ. ตั้งแต่วันที่ 5 มกราคม 2547

ปัจจุบัน TTW มีโรงผลิตน้ำประปา 2 แห่ง คือ 1) โรงผลิตน้ำประปาบางเลน ตั้งอยู่ที่อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม มีกำลังการผลิต 440,000 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน และ 2) โรงผลิตน้ำประปากระทุ่มแบน ตั้งอยู่ที่ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร มีกำลังการผลิตเริ่มต้นที่ 100,000 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน และสามารถขยายกำลังการผลิตได้ถึง 400,000 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน เพื่อใช้สำหรับเป็นโรงผลิตน้ำประปาสารอง ทำให้ปัจจุบัน TTW มีกำลังการผลิตน้ำประปาสูงสุดรวม 2 แห่งจำนวน 540,000 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน โดยมีปริมาณรับซื้อน้ำขึ้นต่ำจาก กปภ. 354,000 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน โดย TTW ถือหุ้นอยู่ในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมดังต่อไปนี้

2.1 บริษัท ประปาปทุมธานี จำกัด (PTW) เป็นบริษัทย่อยของ TTW มีทุนจดทะเบียนจำนวน 1,200 ล้านบาท เป็นหุ้นสามัญจำนวน 12 ล้านหุ้น โดยมีมูลค่าหุ้นที่ตราไว้หุ้นละ 100 บาท มีทุนชำระแล้วจำนวน 1,200 ล้านบาท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 TTW มีสัดส่วนการถือหุ้นใน PTW ร้อยละ 98 ของทุนจดทะเบียน (ถือร้อยละ 2 ถือโดย กปภ.) PTW ประกอบ

ธุรกิจผลิตและจำหน่ายน้ำประปาให้กับ กปภ. ในพื้นที่ปทุมธานี-รังสิต โดยมีรูปแบบสัญญาแบบ Build-Own-Operate-Transfer (BOOT) อายุสัญญา 25 ปี PTW เริ่มดำเนินกิจการในปี 2541 เป็นต้นมา ปัจจุบันมีกำลังการผลิตจำนวน 488,000 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน โดยมีปริมาณรับซื้อน้ำขึ้นต่ำจาก กปภ. 358,000 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน

2.2 บริษัท ไทยวอเตอร์ โอเปอเรชั่นส์ จำกัด (TWO) เป็นบริษัทย่อยของ TTW มีทุนจดทะเบียนจำนวน 60 ล้านบาท เป็นหุ้นสามัญจำนวน 6 แสนหุ้น โดยมีมูลค่าหุ้นที่ตราไว้หุ้นละ 100 บาท มีทุนชำระแล้วจำนวน 60 ล้านบาท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 TTW มีสัดส่วนการถือหุ้นใน TWO ร้อยละ 68.50 ของทุนจดทะเบียน (อีกร้อยละ 31.50 ถือโดย PTW) TWO ประกอบธุรกิจให้บริการด้านการบริหารจัดการและบำรุงรักษาระบบผลิตน้ำประปา และระบบบำบัดน้ำเสียให้กับ TTW PTW นิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน นิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ชลบุรี และนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ระยอง

2.3 บริษัท ซีเค พาวเวอร์ จำกัด (มหาชน) (CKP) เป็นบริษัทร่วมของ TTW ประกอบธุรกิจหลักโดยการลงทุนในบริษัทอื่น (Holding Company) ที่ประกอบธุรกิจผลิตและจำหน่ายไฟฟ้า CKP มีทุนจดทะเบียนรวมจำนวน 9,240 ล้านบาท เป็นหุ้นสามัญจำนวน 9,240 ล้านหุ้น โดยมีมูลค่าหุ้นที่ตราไว้หุ้นละ 1 บาท มีทุนชำระแล้วจำนวน 8,129 ล้านบาท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 TTW มีสัดส่วนการถือหุ้นใน CKP ร้อยละ 24.98 ของทุนจดทะเบียน

3. บริษัท ซีเค พาวเวอร์ จำกัด (มหาชน) (CKP) เป็นบริษัทซึ่งประกอบธุรกิจหลักโดยการถือหุ้นในบริษัทอื่น (Holding Company) ที่ประกอบธุรกิจผลิตและจำหน่ายไฟฟ้าจากพลังงานประเภทต่างๆ ทั้งภายในและต่างประเทศ โดยรายได้หลักของ CKP ตามงบการเงินรวมมาจากรายได้จากการจำหน่ายไฟฟ้าและไอน้ำ และรายได้ค่าบริการโครงการ ทั้งนี้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 CKP ได้ลงทุนถือหุ้นในบริษัทที่ประกอบธุรกิจผลิตและจำหน่ายไฟฟ้าจากพลังงานประเภทต่างๆ ได้แก่ โรงไฟฟ้าพลังน้ำ โรงไฟฟ้าระบบโคเจนเนอเรชั่น และโรงไฟฟ้าพลังแสงอาทิตย์ ซึ่งมีกำลังการผลิตติดตั้งรวม 2,167 เมกะวัตต์ โดยมีรายละเอียดการลงทุนในแต่ละโครงการดังนี้

3.1 บริษัท เซาท์อีสท์ เอเชีย เอนเนอร์จี้ จำกัด (SEAN): CKP ถือหุ้นใน SEAN สัดส่วนร้อยละ 61.33 ของทุนจดทะเบียนและเรียกชำระแล้วของ SEAN โดย SEAN ลงทุนพัฒนาธุรกิจผลิตไฟฟ้าใน สปป.ลาว และให้บริการคำปรึกษารวมทั้งบริการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการผลิตไฟฟ้า ซึ่งปัจจุบัน SEAN ถือหุ้นในบริษัท ไฟฟ้าน้ำจี้ม 2 จำกัด (NN2) คิดเป็นร้อยละ 75 ของทุนจดทะเบียนและเรียกชำระแล้วของ NN2 ดังนั้นรายได้หลักของ SEAN ตามงบการเงินรวมจึงมาจากรายได้จากการจำหน่ายไฟฟ้าของ NN2

NN2 เป็นผู้ผลิตและจำหน่ายไฟฟ้าจากโรงไฟฟ้าพลังน้ำ น้ำจี้ม 2 โดย NN2 เป็นผู้ได้รับสัมปทานจาก สปป.ลาว ซึ่งสัญญาสัมปทานเป็นลักษณะ BOOT (Build-Own-Operate-Transfer) กล่าวคือ NN2 จะเป็นผู้ออกแบบ พัฒนา ก่อสร้างและดำเนินการโครงการผลิตไฟฟ้าด้วยพลังน้ำ จากโรงไฟฟ้าพลังน้ำ น้ำจี้ม 2 ที่มีกำลังการผลิตติดตั้งจำนวน 615 เมกะวัตต์ มีระยะเวลาของสัญญาสัมปทาน 25 ปี นับจากวันเริ่มเดินเครื่องเชิงพาณิชย์ (Commercial Operation Date หรือ COD) และ NN2 จะต้องส่งมอบโรงไฟฟ้าพลังน้ำ น้ำจี้ม 2 ดังกล่าวให้กับ สปป.ลาว เมื่อระยะเวลาสัมปทานสิ้นสุดลง ทั้งนี้ NN2 มีสิทธิตามข้อตกลงที่จะขอขยายกำหนดเวลาของสัญญาสัมปทานออกไปได้อีก ซึ่งขึ้นอยู่กับข้อกำหนดและเงื่อนไขที่จะตกลงกัน และภายใต้สัญญาสัมปทานดังกล่าว NN2 มีภาระผูกพันในการจ่ายค่าตอบแทนสัมปทานและค่าภาษีให้กับรัฐบาล สปป.ลาว ตามระยะเวลาและอัตราที่กำหนดไว้ในสัญญาสัมปทาน

NN2 ผลิตและจำหน่ายไฟฟ้าจากโรงไฟฟ้าพลังน้ำ น้ำจี้ม 2 ให้กับการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) ตามสัญญาซื้อขายไฟฟ้า โดยมีปริมาณไฟฟ้าที่ กฟผ. จะรับซื้อจาก NN2 ตามเป้าหมายเท่ากับ 2,310 ล้านกิโลวัตต์-ชั่วโมง (ล้านหน่วย) ต่อปี และมีการกำหนดอัตราค่าไฟฟ้าที่แน่นอนไว้ตลอดระยะเวลาของสัญญา 25 ปี นับจากวันเริ่มเดินเครื่องเชิงพาณิชย์ ทั้งนี้ไฟฟ้าที่ผลิตจะถูกส่งมาจำหน่ายให้แก่ประเทศไทยผ่านระบบสายส่งไฟฟ้าของ กฟผ. ซึ่ง NN2 ได้เริ่มผลิต

และจำหน่ายไฟฟ้าช่วงแรก (Initial Operation Date หรือ IOD) ให้แก่ กฟผ. เมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2554 และเริ่ม COD เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2556

3.2 บริษัท ไชยะบุรี พาวเวอร์ จำกัด (XPCL): CKP ถือหุ้นใน XPCL สัดส่วนร้อยละ 37.50 ของทุนจดทะเบียน และเรียกชำระแล้วของ XPCL โดย XPCL เป็นบริษัทที่จดทะเบียนใน สปป.ลาว และได้รับสัมปทานจากรัฐบาล สปป.ลาว ในการ ออกแบบ พัฒนา ก่อสร้างและดำเนินการโรงไฟฟ้าพลังน้ำไชยะบุรี เป็นระยะเวลา 31 ปี นับตั้งแต่วันเริ่มเดินเครื่องเชิงพาณิชย์

โรงไฟฟ้าไชยะบุรีเป็นโรงไฟฟ้าพลังน้ำประเภทฝายทดน้ำขนาดใหญ่ (Run-of-River) ตั้งอยู่บนลำน้ำโขงตอนล่าง อยู่ในอาณาเขตของ สปป.ลาว ทั้งหมด ห่างจากแขวงหลวงพระบางไปทางใต้ประมาณ 80 กิโลเมตร และห่างจากอำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย ประมาณ 160 กิโลเมตร มีกำลังการผลิตติดตั้งจำนวน 1,285 เมกะวัตต์ โดยมีกำลังการผลิตที่จำหน่ายไฟฟ้า ให้แก่ กฟผ. จำนวนประมาณ 1,220 เมกะวัตต์ ภายใต้สัญญาซื้อขายไฟฟ้าระยะเวลา 29 ปี นับจากวันเริ่มเดินเครื่องเชิงพาณิชย์ และจำหน่ายไฟฟ้าอีกจำนวนประมาณ 60 เมกะวัตต์ ให้แก่รัฐวิสาหกิจไฟฟ้าลาว (EdL) ภายใต้สัญญาซื้อขายไฟฟ้าระหว่าง EdL และ XPCL โดยระยะเวลาเป็นไปตามสัญญาสัมปทาน

โรงไฟฟ้าไชยะบุรี ได้เริ่มผลิตและจำหน่ายไฟฟ้าช่วงแรก (Unit Operation Period หรือ UOP) ให้แก่ กฟผ. เมื่อวันที่ 4 เมษายน 2562 และเริ่ม COD เมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2562

3.3 บริษัท บางปะอิน โคเจนเนอเรชั่น จำกัด (BIC): CKP ถือหุ้นใน BIC สัดส่วนร้อยละ 65 ของทุนจดทะเบียน และเรียกชำระแล้ว โดย BIC เป็นผู้ผลิตและจำหน่ายไฟฟ้าและไอน้ำด้วยระบบโคเจนเนอเรชั่นที่ใช้ก๊าซธรรมชาติเป็นเชื้อเพลิง ประกอบด้วย 2 โครงการ คือ โรงไฟฟ้าบางปะอิน โคเจนเนอเรชั่น โครงการ 1 (BIC1) และโรงไฟฟ้าบางปะอิน โคเจนเนอเรชั่น โครงการ 2 (BIC2) มีสถานที่ตั้งของทั้ง 2 โครงการอยู่ในนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดย BIC1 มีกำลังการผลิตไฟฟ้าติดตั้ง 117.5 เมกะวัตต์ และกำลังการผลิตไอน้ำ 20 ตันต่อชั่วโมง มีสัญญาซื้อขายไฟฟ้ากับ กฟผ. จำนวน 90 เมกะวัตต์ เป็นระยะเวลา 25 ปี นับจากวันที่เริ่มเดินเครื่องเชิงพาณิชย์ โดยจำหน่ายไฟฟ้าที่เหลือและไอน้ำให้แก่ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมที่อยู่ในนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน BIC1 เริ่มเดินเครื่องเชิงพาณิชย์ในวันที่ 28 มิถุนายน 2556 ขณะที่ BIC2 มีกำลังการผลิตไฟฟ้าติดตั้ง 120 เมกะวัตต์ มีสัญญาซื้อขายไฟฟ้ากับ กฟผ. จำนวน 90 เมกะวัตต์ เป็นระยะเวลา 25 ปี นับจากวันที่เริ่มเดินเครื่องเชิงพาณิชย์ และจำหน่ายไฟฟ้าส่วนที่เหลือให้แก่ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมที่อยู่ในนิคมอุตสาหกรรม บางปะอินเช่นเดียวกัน BIC2 เริ่มเดินเครื่องเชิงพาณิชย์ในวันที่ 29 มิถุนายน 2560

3.4 บริษัท บางเขนชัย จำกัด (BKC): CKP ถือหุ้นใน BKC สัดส่วนร้อยละ 99.99 ของทุนจดทะเบียนและ เรียกชำระแล้ว โดย BKC ลงทุนในโรงไฟฟ้าบางเขนชัย โซลาร์ ซึ่งตั้งอยู่ที่อำเภอบึงทอง จังหวัดนครราชสีมา ใช้เทคโนโลยีเซลล์ แสงอาทิตย์แบบฟิล์มบาง (Thin Film) มีกำลังการผลิตติดตั้ง 8 เมกะวัตต์ และได้ลงนามในสัญญาซื้อขายไฟฟ้าสำหรับผู้ผลิตไฟฟ้า เอกชนรายเล็กมาก (Very Small Power Producer หรือ VSPP) กับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.) เมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2552 เป็นระยะเวลา 5 ปี นับจากวันที่เริ่มผลิตและจำหน่ายไฟฟ้าเชิงพาณิชย์ และต่อสัญญาได้อีกครั้งละ 5 ปี โดยอัตโนมัติจนกว่าจะมีการยกเลิกสัญญา ตามสัญญาซื้อขายไฟฟ้างดงกล่าว กฟภ. ตกลงที่จะซื้อไฟฟ้าในปริมาณสูงสุด 8 เมกะวัตต์ โดยโรงไฟฟ้าบางเขนชัย โซลาร์ ได้รับส่วนเพิ่มราคารับซื้อไฟฟ้า (Adder) ในอัตรา 8 บาทต่อกิโลวัตต์-ชั่วโมง (หน่วย) เป็นระยะเวลา 10 ปี นับจากวันที่ เริ่มผลิตและจำหน่ายไฟฟ้าเชิงพาณิชย์ และได้เริ่มผลิตและจำหน่ายไฟฟ้าให้แก่ กฟภ. เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2555

นอกจากนี้ BKC ได้เริ่มลงทุนก่อสร้างโรงไฟฟ้าพลังแสงอาทิตย์แบบติดตั้งบนหลังคา 5 โครงการ และแบบติดตั้ง บนพื้นดินอีก 1 โครงการ รวมกำลังการผลิตติดตั้ง 6.7 เมกะวัตต์ เพื่อผลิตและจำหน่ายไฟฟ้าให้กับผู้ประกอบการเอกชน โดยทุกโครงการมีสัญญาซื้อขายไฟฟ้าเป็นระยะเวลา 25 ปี นับจากวันที่เริ่มผลิตและจำหน่ายไฟฟ้า ได้แก่

- โรงไฟฟ้าพลังแสงอาทิตย์แบบติดตั้งบนหลังคาที่อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (“โรงไฟฟ้าภาชี โซลาร์”) กำลังการผลิตติดตั้ง 0.9 เมกะวัตต์ เริ่มจำหน่ายไฟฟ้าเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2562
- โรงไฟฟ้าพลังแสงอาทิตย์แบบติดตั้งบนหลังคาที่อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม (“โรงไฟฟ้าบางเลน โซลาร์”) กำลังการผลิตติดตั้ง 1.0 เมกะวัตต์ เริ่มจำหน่ายไฟฟ้าเมื่อเดือนพฤษภาคม 2562
- โรงไฟฟ้าพลังแสงอาทิตย์แบบติดตั้งบนหลังคาที่อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม (“โรงไฟฟ้าพุทธมณฑล สาย 5 โซลาร์”) กำลังการผลิตติดตั้ง 1.0 เมกะวัตต์ เริ่มจำหน่ายไฟฟ้าเมื่อเดือนมิถุนายน 2562
- โรงไฟฟ้าพลังแสงอาทิตย์แบบติดตั้งบนหลังคาที่อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร (“โรงไฟฟ้ามหาชัย โซลาร์”) กำลังการผลิตติดตั้ง 0.7 เมกะวัตต์ เริ่มจำหน่ายไฟฟ้าเมื่อเดือนมิถุนายน 2562
- โรงไฟฟ้าพลังแสงอาทิตย์แบบติดตั้งบนหลังคาที่อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร (“โรงไฟฟ้ากระทุ่มแบน โซลาร์”) กำลังการผลิตติดตั้ง 0.5 เมกะวัตต์ เริ่มจำหน่ายไฟฟ้าเมื่อเดือนกรกฎาคม 2562
- โครงการไฟฟ้าพลังแสงอาทิตย์แบบติดตั้งบนพื้นดินที่อำเภอคลองเปรง จังหวัดฉะเชิงเทรา (“โครงการคลองเปรง โซลาร์”) กำลังการผลิตติดตั้ง 2.7 เมกะวัตต์ เริ่มจำหน่ายไฟฟ้าเมื่อเดือนกันยายน 2563

3.5 บริษัท นครราชสีมา โซลาร์ จำกัด (NRS): CKP ถือหุ้นใน NRS สัดส่วนร้อยละ 30 ของทุนจดทะเบียนและเรียกชำระแล้ว โดย NRS ลงทุนในโรงไฟฟ้านครราชสีมา โซลาร์ ซึ่งตั้งอยู่ที่อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา มีกำลังการผลิตติดตั้ง 6 เมกะวัตต์ และได้ลงนามในสัญญาซื้อขายไฟฟ้าสำหรับผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชนรายเล็กมากกับ กฟภ. เป็นระยะเวลา 5 ปี นับจากวันที่เริ่มผลิตและจำหน่ายไฟฟ้าเชิงพาณิชย์ และต่อสัญญาได้อีกครั้งละ 5 ปี โดยอัตโนมัติจนกว่าจะมีการยกเลิกสัญญา ตามสัญญาซื้อขายไฟฟ้างดงกล่าว กฟภ. ตกลงที่จะซื้อไฟฟ้าในปริมาณสูงสุด 6 เมกะวัตต์ โดยโรงไฟฟ้านครราชสีมา โซลาร์ ได้รับ Adder ในอัตรา 8 บาทต่อหน่วย เป็นระยะเวลา 10 ปี นับจากวันที่เริ่มผลิตและจำหน่ายไฟฟ้าเชิงพาณิชย์ และได้เริ่มผลิตและจำหน่ายไฟฟ้าให้แก่ กฟภ. เมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2555

3.6 บริษัท เชียงราย โซลาร์ จำกัด (CRS): CKP ถือหุ้นใน CRS สัดส่วนร้อยละ 30 ของทุนจดทะเบียนและเรียกชำระแล้ว โดย CRS ลงทุนในโรงไฟฟ้าเชียงราย โซลาร์ ซึ่งตั้งอยู่ที่อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย มีกำลังการผลิตติดตั้ง 8 เมกะวัตต์ และได้ลงนามในสัญญาซื้อขายไฟฟ้าสำหรับผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชนรายเล็กมากกับ กฟภ. เป็นระยะเวลา 5 ปี นับจากวันที่เริ่มผลิตและจำหน่ายไฟฟ้าเชิงพาณิชย์ และต่อสัญญาได้อีกครั้งละ 5 ปี โดยอัตโนมัติจนกว่าจะมีการยกเลิกสัญญา ตามสัญญาซื้อขายไฟฟ้างดงกล่าว กฟภ. ตกลงที่จะซื้อไฟฟ้าในปริมาณสูงสุด 8 เมกะวัตต์ โดยโรงไฟฟ้าเชียงราย โซลาร์ ได้รับ Adder ในอัตรา 8 บาทต่อหน่วย เป็นระยะเวลา 10 ปี นับจากวันที่เริ่มผลิตและจำหน่ายไฟฟ้าเชิงพาณิชย์ และได้เริ่มผลิตและจำหน่ายไฟฟ้าให้แก่ กฟภ. เมื่อวันที่ 17 มกราคม 2556

2.2 การตลาดและการแข่งขัน

ภาพรวมของปี 2563 บริษัทให้ความสำคัญกับการเข้าประกวดราคาในโครงการก่อสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐานทางด้านคมนาคมและขนส่งขนาดใหญ่ของภาครัฐเป็นหลัก ซึ่งมีหลายโครงการไม่ได้ประกวดราคาตามแผนที่กำหนดไว้ในปี 2562 เนื่องจากการปรับเปลี่ยนการบริหารภายในกระทรวงต่างๆ ซึ่งส่งผลให้มีการพิจารณารายละเอียดของโครงการต่างๆ (โดยเฉพาะโครงการก่อสร้างขนาดใหญ่) เพิ่มเติม

ทั้งนี้ ในปี 2563 บริษัทได้มีการลงนามโครงการใหม่ 6 โครงการ รวมมูลค่าประมาณ 6,512 ล้านบาท ได้แก่

ลำดับ	โครงการ	หน่วยงาน	มูลค่า (ล้านบาท)
1	โครงการจัดหา ติดตั้ง และทดสอบอุปกรณ์งานระบบ โครงการรถไฟฟ้าสายสีน้ำเงินส่วนต่อขยาย	บริษัท ทางด่วนและรถไฟฟ้ากรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	293 (ไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม)
2	โครงการปรับปรุงระบบผลิตและระบบส่ง-จ่ายน้ำประปา โรงผลิตน้ำประปาปทุมธานี	บริษัท ประปาปทุมธานี จำกัด	340 (ไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม)
3	โครงการก่อสร้างและปรับปรุงโครงสร้างและงานระบบ ทางพิเศษศรีรัช	บริษัท ทางด่วนและรถไฟฟ้ากรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	831 (ไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม)
4	โครงการก่อสร้างอาคารศูนย์การเรียนรู้และวิจัยเฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษา เจ้าฟ้าจุฬาภรณ	ราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์	4,042 (รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม)
5	โครงการซ่อมบำรุงและปรับปรุงโครงสร้างและงานระบบ ทางพิเศษศรีรัช และทางพิเศษสายศรีรัช-วงแหวนรอบนอก กรุงเทพมหานคร	บริษัท ทางด่วนและรถไฟฟ้ากรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	920 (ไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม)
6	โครงการซ่อมบำรุงและปรับปรุงโครงสร้างทางพิเศษอุดรรัถยา	บริษัท ทางด่วนกรุงเทพเหนือ จำกัด	86 (ไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม)

สำหรับสาเหตุที่บริษัทไม่สามารถปฏิบัติงานได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้เนื่องจากโครงการก่อสร้างขนาดใหญ่ซึ่งบริษัทให้ความสนใจและอยู่ในเป้าหมายของบริษัทนั้น ได้มีการร้องเรียนเพื่อให้เกิดการตรวจสอบเกี่ยวกับกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างและส่งผลให้การประกวดราคาของภาครัฐล่าช้าออกไปถึงช่วงปลายปี 2563 และคาดว่าโครงการดังกล่าวจะเสร็จสิ้นการประกวดราคาภายในปี 2564

ทั้งนี้ แนวโน้มภาวะอุตสาหกรรมการก่อสร้างในปี 2564 นั้น มีแนวโน้มเติบโตในอัตราเพิ่มขึ้นโดยคาดว่าจะมีโครงการต่างๆ ในปี 2563 ที่รัฐบาลไม่สามารถประกวดราคาได้ จะสามารถดำเนินการประกวดราคาให้แล้วเสร็จและพร้อมลงนามสัญญาได้ภายในปี 2564 รวมทั้งโครงการขนาดใหญ่ต่างๆ (โครงการที่มีมูลค่างาน 500 ล้านบาทขึ้นไป) ภายใต้งบประมาณปี 2564 ซึ่งมีมูลค่ากว่า 300,000 ล้านบาท โดยโครงการดังกล่าวนี้จะสามารถประกวดราคาได้ภายในปี 2564 เช่นกัน อย่างไรก็ตาม สถานการณ์การระบาดระลอกใหม่ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ส่งผลกระทบให้การดำเนินการผลักดันโครงการต่างๆ เกิดความล่าช้าไม่มากนัก ซึ่งได้รับปัจจัยสนับสนุนจากการควบคุมการแพร่ระบาดโรคติดเชื้อไวรัส COVID-19 ของไทยที่อยู่ในเกณฑ์ดี รวมทั้งมาตรการฟื้นฟูและกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐที่ส่งผลให้เศรษฐกิจฟื้นตัวและมีส่วนช่วยประคับประคองเศรษฐกิจไทยให้ฟื้นตัวได้อย่างต่อเนื่อง

2.2.1 นโยบายและลักษณะการตลาดของผลิตภัณฑ์หรือบริการที่สำคัญ

ก. กลยุทธ์ทางการแข่งขัน

- การใช้เทคโนโลยีการก่อสร้างที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพสูง โดยในปัจจุบันเทคนิคการก่อสร้างได้พัฒนาอย่างมาก ทำให้การเลือกใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมจะสามารถช่วยประหยัดเวลา ลดต้นทุนการผลิต ตลอดจนสามารถควบคุมประสิทธิภาพของผลงานให้มีคุณภาพได้เป็นอย่างดี บริษัทยังสามารถเลือกใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม ทันสมัย และมีความปลอดภัย ประกอบกับประสบการณ์ในการทำงานของบริษัทเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้สามารถลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มผลกำไรให้สูงขึ้น เช่น การก่อสร้างโครงการทางด่วนและทางยกระดับ บริษัทได้นำเทคโนโลยีระบบหล่อขึ้นส่วนสะพานสำเร็จรูปจากต่างประเทศมาใช้ เช่น นำมาจากประเทศเยอรมัน ประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นต้น

- การบริหารโครงสร้างรายได้ที่เหมาะสม บริษัทมีนโยบายที่จะบริหารโครงสร้างรายได้ของบริษัทและบริษัทในเครือให้สอดคล้องกับการผันแปรของสถานะเศรษฐกิจ จากการที่ลักษณะของงานก่อสร้างภาครัฐบาลและเอกชนมักจะขยายตัวในอัตราที่ผันผวน กล่าวคือ ในช่วงที่เศรษฐกิจขยายตัวสูงและความต้องการก่อสร้างภาคเอกชนมีสูงนั้น รัฐบาลจะพยายามชะลอตัวอัตราเงินเฟ้อด้วยการจำกัดรายจ่ายของหน่วยงานราชการ และในช่วงที่เศรษฐกิจตกต่ำรัฐบาลก็จะเพิ่มค่าใช้จ่ายเงินงบประมาณเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจให้ขยายตัว บริษัทจึงมีนโยบายที่จะมุ่งเน้นงานก่อสร้างแต่ละประเภทให้สอดคล้องกับสถานะเศรษฐกิจ โดยในด้านการรับเหมาก่อสร้างบริษัทจะเน้นโครงการของภาครัฐบาลและเอกชนขนาดใหญ่ ส่วนบริษัทในเครือจะเน้นงานโครงการของภาครัฐบาลและเอกชนขนาดกลางถึงขนาดเล็ก สำหรับกิจการร่วมค้าจะเน้นรับงานก่อสร้างโครงการขนาดใหญ่ของภาครัฐบาลที่จำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีในการก่อสร้างขั้นสูง นอกจากนี้ บริษัทมีการลงทุนในโครงการสัมปทานสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน เช่น บริษัท ทีทีดับบลิว จำกัด (มหาชน) บริษัท ทางด่วนและรถไฟฟ้ากรุงเทพ จำกัด (มหาชน) และบริษัท ซีเค พาวเวอร์ จำกัด (มหาชน) โดยบริษัทจะได้รับเงินปันผลจากบริษัทเหล่านี้ ซึ่งมีส่วนช่วยให้บริษัทลดความเสี่ยงจากการผันแปรของสถานะเศรษฐกิจจากการที่ลักษณะของงานก่อสร้างภาครัฐบาลและเอกชนมักจะขยายตัวในอัตราที่ผันผวนจากการพึ่งพาธุรกิจรับเหมาก่อสร้างเพียงอย่างเดียว และทำให้รายได้ของบริษัทมีความสม่ำเสมอมากขึ้น

- การให้บริการที่ให้ประโยชน์สูงสุดแก่ลูกค้า บริษัทส่งเสริมนโยบายด้านพัฒนาบุคลากรและทีมงาน รวมทั้งการศึกษาค้นคว้าวิจัยทางด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างสม่ำเสมอโดยตลอด เพื่อให้ได้มาซึ่งระบบการดำเนินงานและการบริหารจัดการที่ปลอดภัย ตลอดจนมีประสิทธิภาพในการทำงานสูงสุดเพื่อตอบสนองและสร้างประโยชน์แก่ลูกค้าทั้งในด้านคุณภาพและการให้บริการที่เป็นที่พอใจ รวมถึงการทำงานให้แล้วเสร็จตามเป้าหมายที่กำหนด

- การพัฒนาระบบบริหารและคุณภาพบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ บริษัทเน้นนโยบายด้านการพัฒนาบุคลากรและวิธีการบริหารที่จะปรับปรุงโครงสร้าง รวมทั้งวิธีการทำงานให้คล่องตัวและยืดหยุ่นเพียงพอที่จะตอบสนองกับสถานะเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และเปิดโอกาสในการแลกเปลี่ยนเทคโนโลยีในระดับสูงจากบริษัทร่วมทุนต่างชาติ เพื่อให้การบริหารงานคล่องตัวและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถมากขึ้น

ข. ลักษณะของลูกค้าและความสัมพันธ์ระหว่างลูกค้ากับบริษัทและบริษัทย่อย

ฐานลูกค้าของบริษัทและบริษัทย่อย โดยงานก่อสร้างนั้นแบ่งลูกค้าออกเป็น 2 กลุ่ม คือ หน่วยงานราชการหรือรัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชน ลักษณะลูกค้าของบริษัทไม่สามารถแบ่งสัดส่วนได้อย่างแน่นอน เนื่องจากประเภทของลูกค้าจะแตกต่างกันไปตามช่วงเวลาและประเภทของโครงการ แต่จากโครงการในอดีตลูกค้าโดยส่วนใหญ่ของบริษัทจะเป็นหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจภายในประเทศ กลุ่มเป้าหมายของบริษัทและบริษัทย่อยในปัจจุบันจะเป็นกลุ่มลูกค้าประเภทหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ และเอกชนขนาดใหญ่ โดย ณ 31 ธันวาคม 2563 โครงสร้างรายได้ในภาคสำหรับงานในมือของกลุ่มบริษัทกว่าร้อยละ 70.32 เป็นงานของภาครัฐบาล และร้อยละ 29.68 เป็นงานของภาคเอกชน ทั้งนี้งานของภาคเอกชนส่วนใหญ่จะเป็นงานต่อเนื่องของการดำเนินงานสัมปทานจากภาครัฐของบริษัทในกลุ่ม เช่น บริษัท ทางด่วนและรถไฟฟ้ากรุงเทพ จำกัด (มหาชน) และ บริษัท ทีทีดับบลิว จำกัด (มหาชน) เป็นต้น

สำหรับกิจการสัมปทานจะขึ้นอยู่กับสัญญาสัมปทานของบริษัทในกลุ่ม โดยสัญญาสัมปทานของบริษัท ทีทีดับบลิว จำกัด (มหาชน) และ บริษัท ประปาปทุมธานี จำกัด ลูกค้า คือ การประปาส่วนภูมิภาค (กปภ.) ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐบาลสำหรับ บริษัท ทางด่วนและรถไฟฟ้ากรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ลูกค้า คือ ประชาชนผู้ใช้บริการ และสัญญาสัมปทานของบริษัทต่างๆ ที่บริษัท ซีเค พาวเวอร์ จำกัด (มหาชน) ถือหุ้น กล่าวคือ บริษัท เซาท์อีสท์ เอเชีย เอเนอร์จี้ จำกัด และ บริษัท บางปะอิน โคเจนเนอเรชั่น จำกัด ลูกค้า คือ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) บริษัท นครราชสีมา โซลาร์ จำกัด บริษัท เชียงราย โซลาร์ จำกัด และ บริษัท บางเขนชัย จำกัด ลูกค้า คือ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.) นอกจากนี้สัญญาสัมปทานของ บริษัท ไชยะบุรี พาวเวอร์ จำกัด ลูกค้า คือ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) และรัฐวิสาหกิจไฟฟ้าลาว (EdL)

สรุปลูกค้ารายใหญ่ 10 รายแรก
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

ชื่อผู้ว่าจ้าง		% ของยอดขายที่ได้จากงานรับเหมาก่อสร้าง (งบการเงินรวม) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563
1	การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย	30.48
2	บริษัท ทางด่วนและรถไฟฟ้ากรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	25.33
3	การทางพิเศษแห่งประเทศไทย	12.42
4	บริษัท ไชยะบุรี พาวเวอร์ จำกัด	11.56
5	บริษัท ซีพี ออลล์ จำกัด (มหาชน)	6.88
6	บริษัท ทีทีดับบลิว จำกัด (มหาชน)	3.00
7	บริษัท ซี.เจ. เอ็กซ์เพรส กรุ๊ป จำกัด	2.91
8	บริษัท แมจิก เอ็นเตอร์ไพรส์ จำกัด	1.97
9	บริษัท เอเชีย แพ็คเกจจิ้ง แมนูแฟคเจอริ่ง จำกัด	1.80
10	โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย	1.30
11	อื่น ๆ	2.35
รวม		100.00

ค. การจำหน่ายและช่องทางการจำหน่าย

ธุรกิจรับเหมาก่อสร้างเป็นธุรกิจที่ต้องเข้าหาลูกค้าโดยตรงเป็นหลัก โดยมีสายงานพัฒนาธุรกิจ (Business Development Department) เป็นผู้ดูแลและรับผิดชอบหลัก โดยติดตามหาข้อมูลและรายละเอียดของแผนการลงทุนโครงการที่กำลังจะเกิดขึ้นของภาครัฐและเอกชน มีการวางแผนและกำหนดกลยุทธ์ในการเข้าถึง รวมทั้งวิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มเป้าหมายและคู่แข่งในธุรกิจ พร้อมกับการสร้างสัมพันธ์ที่ดีกับหน่วยงานราชการและเอกชนเพื่อเพิ่มโอกาสในการแข่งขันของบริษัท จากการที่บริษัทเน้นการประมูลโครงการก่อสร้างและสัมปทานจากหน่วยงานของภาครัฐ โดยบริษัทเป็นทั้งผู้รับเหมาก่อสร้างโดยตรง (Main Contractor) หรือผู้รับเหมาช่วง (Sub-Contractor) รวมถึงผลงานในอดีตของบริษัทที่ได้คุณภาพ เป็นที่ยอมรับ และสร้างความพึงพอใจให้ลูกค้า จึงเป็นช่องทางที่จะเข้าถึงและได้รับการยอมรับจากลูกค้าทุกกลุ่มเป้าหมายที่บริษัทได้เข้าร่วมประมูลโครงการ และในบางโครงการก็ได้รับการแนะนำจากลูกค้าเดิมของบริษัท

2.2.2 สภาพการแข่งขันในอุตสาหกรรมก่อสร้าง

ก. สภาพขนาดแนวโน้มการเจริญเติบโตและการพัฒนาของภาวะอุตสาหกรรมก่อสร้าง

ในปี 2563 นั้น ภาวะอุตสาหกรรมก่อสร้างมีแนวโน้มการเจริญเติบโตไม่มากนัก สืบเนื่องจากโครงการก่อสร้างขนาดใหญ่ (Mega Projects) ที่อยู่ในแผนดำเนินการหรือในงบประมาณหลายโครงการภาครัฐยังไม่สามารถผลักดันโครงการดังกล่าวออกมาได้ เช่น โครงการขนาดใหญ่ในระบบขนส่งทางราง ทั้งในส่วนของการรถไฟแห่งประเทศไทย และการรถไฟฟ้ามหานครแห่งประเทศไทย แต่อย่างไรก็ดีในช่วงปลายปี 2563 ได้มีการประกวดราคาโครงการขนาดใหญ่เหล่านั้นซึ่งจะทราบผลการประกวดราคาได้ภายในปี 2564 สำหรับโครงการก่อสร้างโครงการประเภทอื่นๆ เช่น งานก่อสร้างอาคารขนาดใหญ่หรืออาคารพิเศษ อย่างเช่น การก่อสร้างอาคารโรงพยาบาล โดยการก่อสร้างอาคารประเภทนี้มีผู้เข้าประกวดราคาซึ่งมีคุณสมบัติครบถ้วนไม่มากนัก จึงทำให้บริษัทสามารถชนะการประกวดราคาและลงนามได้ 1 โครงการ ได้แก่ โครงการก่อสร้างอาคารศูนย์การเรียนรู้และวิจัยเฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษา เจ้าฟ้าจุฬาภรณ ของราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์

ข. โครงสร้างของอุตสาหกรรมเกี่ยวกับภาวะการแข่งขันภายในอุตสาหกรรม

ผู้ประกอบการจวบจนกระทั่งก่อสร้างโดยทั่วไปแบ่งได้ 3 กลุ่ม คือ

1) ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็ก ผู้ประกอบการในกลุ่มนี้จะมีศักยภาพในการรับงานโครงการก่อสร้างที่มีมูลค่าไม่สูงมาก ส่วนใหญ่จะเป็นงานภาคเอกชนหรือโครงการขนาดเล็กของภาครัฐที่ใช้เทคโนโลยีและเงินลงทุนไม่สูงมาก ในกลุ่มนี้จะมีผู้รับเหมาเป็นจำนวนมากและมีอัตราการแข่งขันทางด้านราคาที่สูง และได้รับผลกระทบจากการผันแปรในธุรกิจด้านนี้ค่อนข้างสูง

2) ผู้ประกอบการขนาดใหญ่ ผู้ประกอบการในกลุ่มนี้มีเป้าหมายในการรับงานโครงการที่มีขนาดใหญ่และมีเทคโนโลยีในการก่อสร้างค่อนข้างสูงทั้งภาครัฐและเอกชน โดยมีศักยภาพในการทำงานของลักษณะงานในโครงการดังกล่าวหลายประเภท บางรายมีบริษัทในเครือเป็นผู้ผลิตวัสดุในการก่อสร้างขึ้นมาใช้ในโครงการเอง มีความพร้อมในด้านความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ของบุคลากรในลักษณะงานที่หลากหลาย และมีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพค่อนข้างสูง รวมถึงคุณภาพของเครื่องมือ เครื่องจักรที่ใช้ ผู้ประกอบการในกลุ่มนี้มีไม่มากนัก มีการแข่งขันในระดับปานกลาง บางรายออกไปรับงานในต่างประเทศ รวมถึงการลงทุนสร้างงานในลักษณะสัมปทานโครงการ สำหรับผู้ประกอบการในกลุ่มนี้ ปัจจุบันได้แก่ บริษัท ข.การช่าง จำกัด (มหาชน) บริษัท อิตาเลียนไทย ดีเวลล็อปเมนต์ จำกัด (มหาชน) และบริษัท ชีโน -ไทย เอ็นจิเนียริง แอนด์ คอนสตรัคชั่น จำกัด (มหาชน)

บริษัท (ข้อมูลจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย)	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 (หน่วย : ล้านบาท) (งบการเงินรวม)	
	สินทรัพย์รวม	รายได้รวม
1. บริษัท ข.การช่าง จำกัด (มหาชน)	82,774	19,299
2. บริษัท อิตาเลียนไทย ดีเวลล็อปเมนต์ จำกัด (มหาชน)	107,873	55,408
3. บริษัท ชีโน-ไทย เอ็นจิเนียริง แอนด์ คอนสตรัคชั่น จำกัด (มหาชน)	44,033	36,327

3) ผู้ประกอบการจากต่างประเทศ ผู้ประกอบการในกลุ่มนี้จะเป็นบริษัทขนาดใหญ่ในกลุ่มประเทศที่มีเทคโนโลยีขั้นสูง ส่วนใหญ่จะเป็นบริษัทจากประเทศญี่ปุ่น จีน และยุโรป เช่น บริษัท คาจิมา บริษัท โอบายาชิ บริษัท Siemens บริษัท China State ซึ่งลักษณะในการดำเนินธุรกิจของบริษัทเหล่านี้จะเน้นรับโครงการขนาดใหญ่ และมีเทคโนโลยีในการก่อสร้างค่อนข้างสูง โดยร่วมกับบริษัทขนาดใหญ่ในประเทศไทย โดยที่ลักษณะความร่วมมือดังกล่าวไม่มีความแน่นอนเฉพาะเจาะจงเป็นพันธมิตรในการดำเนินธุรกิจที่ถาวร หากแต่จะมีการเลือกร่วมมือกันเป็นรายโครงการไป

2.2.3 ส่วนแบ่งทางการตลาด

ในปี 2563 บริษัทได้เข้าร่วมประกวดราคาโครงการก่อสร้างของภาครัฐ จำนวน 6 โครงการ ได้แก่

1. โครงการงานจ้างก่อสร้างทางวิ่งเส้นที่ 3, Taxiway D Extension และ งาน Perimeter Taxiway ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ
2. โครงการก่อสร้างอาคารศูนย์การเรียนรู้และวิจัยเฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษา เจ้าฟ้าจุฬาภรณ ของราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์
3. โครงการก่อสร้างชุดคลองระบายน้ำหลากพร้อมอาคารประกอบ สัญญาที่ 1 โครงการคลองระบายน้ำหลาก บางบาล-บางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
4. โครงการก่อสร้างชุดคลองระบายน้ำหลากพร้อมอาคารประกอบ สัญญาที่ 2 โครงการคลองระบายน้ำหลาก บางบาล-บางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
5. โครงการก่อสร้างงานชุดคลองระบายน้ำหลากพร้อมอาคารประกอบ สัญญาที่ 3 โครงการคลองระบายน้ำหลาก บางบาล - บางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

6. โครงการก่อสร้างสายทางเลียบเมืองหนองคาย (ด้านตะวันออก) ตอน 1 จังหวัดหนองคาย

ทั้งนี้ บริษัทชนะการประกวดราคาและสามารถลงนามสัญญาแล้วจำนวน 1 โครงการ ได้แก่ โครงการก่อสร้างอาคารศูนย์การเรียนรู้และวิจัยเฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษา เจ้าฟ้าจุฬาภรณ ของราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์ มูลค่าโครงการประมาณ 4,042 ล้านบาท (รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) โดยมีผู้เข้าร่วมประกวดราคาเป็นผู้รับเหมาภายในประเทศทั้งสิ้น

ลักษณะลูกค้าและความสัมพันธ์

สำหรับกลุ่มลูกค้าของบริษัทนั้นแม้ส่วนใหญ่จะเป็นหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งลักษณะของโครงการจะเป็นการก่อสร้างโครงการสาธารณูปโภคพื้นฐานทางด้านคมนาคมและขนส่ง โครงการก่อสร้างอาคารต่างๆ ก็ตาม แต่บริษัทก็ยังให้ความสำคัญกับกลุ่มลูกค้าภาคเอกชนที่สามารถสร้างงาน สร้างรายได้ให้กับบริษัทได้เช่นกัน และความสัมพันธ์ระหว่างบริษัทกับลูกค้าทุกกลุ่มไม่ว่าจะเป็นกลุ่มลูกค้าที่เป็นหน่วยงานภาครัฐหรือภาคเอกชน บริษัทมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันอย่างยิ่งและได้รับความไว้วางใจจากลูกค้าทุกกลุ่มเนื่องด้วยคุณภาพของผลงานที่ดีซึ่งบริษัทได้สร้างไว้

ในส่วนของโครงการก่อสร้างภาคเอกชนนั้น บริษัทได้รับงานโครงการก่อสร้างต่างๆ จากกลุ่มบริษัทในเครือซึ่งคิดเป็นมูลค่าประมาณร้อยละ 36.56 ของโครงการที่บริษัทได้ลงนามสัญญาในปี 2563

2.3 การจัดหาผลิตภัณฑ์หรือบริการ

2.3.1 วัสดุก่อสร้าง ผลิตภัณฑ์ และบริการ

วัสดุก่อสร้างและผลิตภัณฑ์ที่ผลิตภายในประเทศที่สำคัญ ได้แก่ ปูนซีเมนต์ เหล็กเส้น เหล็กรูปพรรณ หิน ทราายเป็นต้น ส่วนวัสดุในงานสถาปัตยกรรม เช่น สุขภัณฑ์ กระเบื้องเซรามิค แกรนิต ฝ้า เพดาน และผนังประตูเหล็ก ประตูหน้าต่างอลูมิเนียม ประตูหน้าต่างไม้ PVC พร้อมอุปกรณ์ ซึ่งระบุอยู่ในรายละเอียดในสัญญาก่อสร้าง และยึดถือมาตรฐาน มอก. ของเจ้าของงาน โดยมีได้ผูกขาดกับตัวแทนจำหน่ายรายใดรายหนึ่ง เพราะตามขั้นตอนของการจัดซื้อจะต้องตรวจสอบราคาคุณภาพ การส่งสินค้า และความน่าเชื่อถืออยู่เสมอ เพื่อให้ได้ตัวแทนจำหน่ายที่ดีที่สุดในด้านคุณภาพ ราคา และบริการ โดยบริษัทจะมีการประเมินตัวแทนจำหน่ายอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง ในการสั่งซื้อและสั่งจ้างแต่ละครั้งต้องผ่านการอนุมัติเห็นชอบของเจ้าของงาน และผู้ควบคุมงาน บริษัทยังต้องมีการทำสัญญาจัดซื้อจัดจ้างเพื่อให้ได้เงื่อนไขที่ดีที่สุด และสามารถยืนยันราคาจนจบโครงการ ส่วนการบริการต้องรับผิดชอบคุณภาพสินค้าและบริการเป็นเวลาอย่างน้อย 2 ปี หรือตามสัญญาที่มีต่อเจ้าของงาน

วัสดุก่อสร้างและผลิตภัณฑ์ที่ต้องสั่งจากต่างประเทศ บริษัทมีนโยบายสั่งผ่านตัวแทนจำหน่ายภายในประเทศ โดยคำนึงถึงบริการหลังการขายและประสิทธิภาพของตัวแทน ในกรณีที่สั่งซื้อโดยตรงจากต่างประเทศ บริษัทจะดำเนินการเปิด L/C ซึ่งวัสดุจากต่างประเทศจะต้องได้มาตรฐานตามข้อกำหนดของเจ้าของงาน เช่น ASTM, BS, JIS, API เป็นต้น ทั้งนี้การเปิด L/C ต้องระบุเงื่อนไขที่รัดกุมและบริหารความเสี่ยงให้ดีที่สุด

บริษัทมีการดำเนินการจัดหาผลิตภัณฑ์และบริการ ภายใต้ระบบบริหารคุณภาพ ตลอดจนการกำหนดหลักเกณฑ์ในการดำเนินการคัดเลือกผู้ผลิต ผู้จำหน่าย และผู้รับจ้าง รวมทั้งการตรวจสอบคุณภาพผลิตภัณฑ์อย่างสม่ำเสมอ โดยการติดตามจากผลการดำเนินงานของผู้ผลิต ผู้จำหน่าย และผู้รับจ้างรายต่างๆ ในปัจจุบัน เพื่อให้สามารถยืนยันและสร้างความมั่นใจได้ตลอดเวลาว่า ผลิตภัณฑ์และผลงานการบริการภายหลังการส่งมอบต่อเจ้าของโครงการ มีความถูกต้องเรียบร้อย ครบถ้วน สมบูรณ์ตามข้อกำหนดและเงื่อนไขตามที่ตกลงกัน

ในการจัดหาสินค้า ผลิตภัณฑ์ และบริการ เพื่อให้ในงานก่อสร้างโครงการต่างๆ ของบริษัท ทางบริษัทได้คัดเลือกผู้ขาย/ผู้รับเหมาที่มีศักยภาพ มีประสิทธิภาพ ผลงาน และคุณสมบัติเหมาะสมสำหรับงานนั้นๆ อีกทั้งบริษัทต้องตรวจสอบราคาคุณภาพ การส่งมอบสินค้าให้เป็นไปตามมาตรฐานที่เจ้าของงานกำหนด ในการสั่งซื้อสินค้า ผลิตภัณฑ์ และบริการ

บริษัทได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องวัตถุดิบที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เช่น วัสดุที่ทำจากใยหิน บริษัทจะหลีกเลี่ยงการใช้วัสดุนี้ และไปใช้วัสดุอื่นทดแทนที่ไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ในอดีตที่ผ่านมาทางบริษัทยังไม่เคยได้รับการรายงานหรือร้องเรียนในเรื่องเกี่ยวกับการละเมิดกฎหมายสิ่งแวดล้อม

ในการจัดหาผลิตภัณฑ์และบริการ เพื่อดำเนินการก่อสร้างในโครงการต่างๆ ของบริษัทตามการจัดแบ่งประเภทของผลิตภัณฑ์ทั้งจากภายในและต่างประเทศตามที่กล่าวมานั้น ได้รับความร่วมมือจากพันธมิตรทางธุรกิจ ที่เป็นกลุ่มบริษัทผู้ผลิตและจำหน่ายวัสดุก่อสร้างทั้งรายย่อยและรายใหญ่มากมายที่มีศักยภาพ และจากการที่ผลประกอบการธุรกิจของบริษัทมีการพัฒนาและการขยายตัวของกิจการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จึงเป็นการเพิ่มช่องทางในการจัดหาและคัดเลือกสินค้า ผลิตภัณฑ์ และอุปกรณ์ต่างๆ ในงานก่อสร้างจากผู้ผลิตและจำหน่ายที่มีคุณสมบัติและคุณภาพมาตรฐานที่ดียิ่งขึ้นตามทิศทางการพัฒนาของวงการอุตสาหกรรมการผลิต ซึ่งส่งผลให้บริษัทมีความมั่นใจในการจัดหาสินค้า ผลิตภัณฑ์ และบริการที่มีคุณภาพตรงตามข้อกำหนดและวัตถุประสงค์ของเจ้าของโครงการอย่างยั่งยืนต่อไป

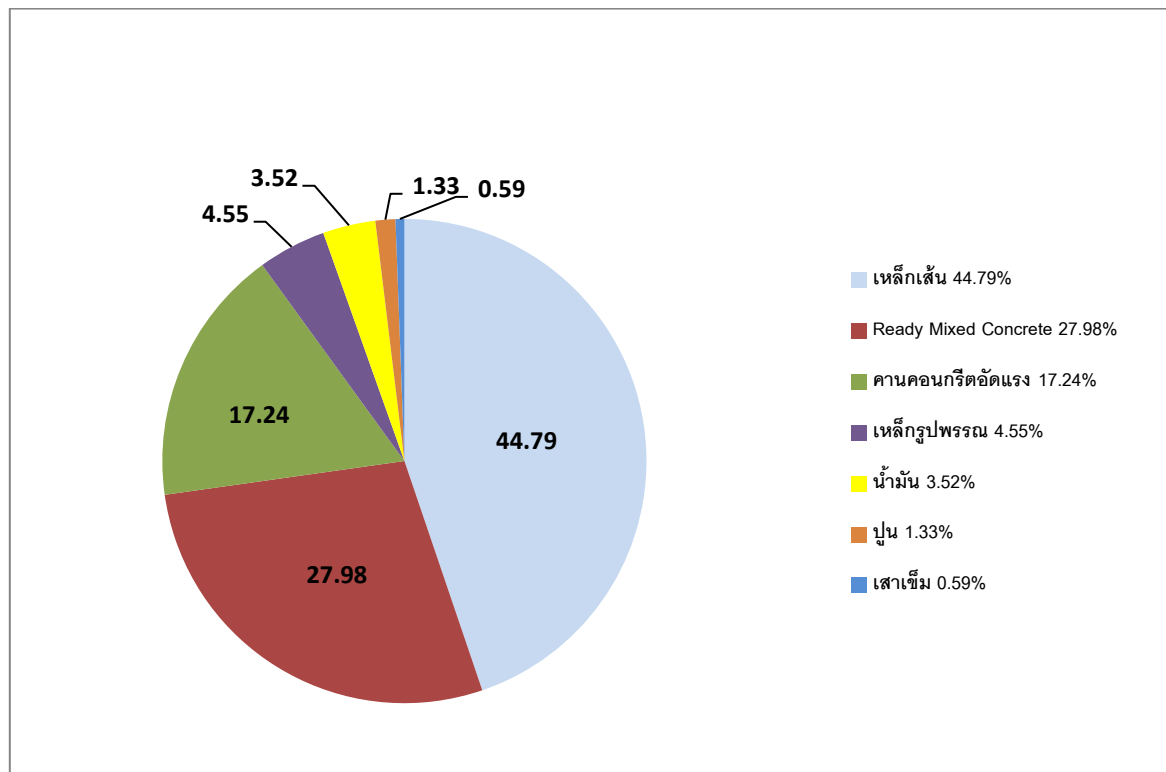
นอกจากนี้ บริษัทยังได้เพิ่มศักยภาพภายในบริษัท ด้านดำเนินการจัดหาผลิตภัณฑ์และบริการ ด้วยการนำระบบ Enterprise Resource Planning (ERP) มาประยุกต์ใช้โดยเริ่มตั้งแต่ปี 2552 เพื่อให้กระบวนการจัดหาผลิตภัณฑ์และบริการมีการพัฒนาการควบคุมและการบันทึกอย่างเป็นระบบมากขึ้น เช่น กระบวนการออกไปสั่งซื้อ และการจัดการวัสดุคงคลัง ทำให้สามารถบริหารวัสดุคงคลังได้มีประสิทธิภาพ และลดวัสดุเหลือใช้ในโครงการก่อสร้างได้เป็นอย่างดี

ในปี 2563 ประเทศไทยและทั่วโลกประสบกับปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ซึ่งส่งผลให้เศรษฐกิจไทยและทั่วโลกชะลอตัวอย่างมาก และยังกระทบต่อภาคธุรกิจของบริษัทด้วยจึงทำให้ปริมาณการสั่งซื้อวัสดุหลักบางประเภทลดลงเมื่อเทียบกับปีอื่นๆ ที่ผ่านมา แต่ยังคงมีวัสดุหลักบางประเภทที่มีการสั่งซื้อเพิ่มขึ้นเพราะในปี 2563 บริษัทมีโครงการใหม่ที่ต้องดำเนินการเช่นกัน สำหรับราคาของวัสดุหลักหลายประเภทมีการปรับราคาลงเพื่อกระตุ้นให้เกิดการสั่งซื้อ เช่น คอนกรีตผสมเสร็จ (ซีเมนต์) น้ำมัน ฯลฯ แต่ในส่วนของผลิตภัณฑ์ประเภทโลหะและเหล็กเส้นมีการปรับราคาขึ้นในช่วงปลายปี 2563 เนื่องจากสถานการณ์วัตถุดิบในตลาดโลกมีการปรับขึ้น อย่างไรก็ตาม กำลังการผลิตสินค้าประเภทวัสดุหลักคาดว่าจะเพียงพอต่อความต้องการใช้งานในประเทศ เนื่องจากภาคเอกชนยังคงเชื่อมั่นว่าในปี 2564 รัฐบาลจะมียุทธศาสตร์เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจที่จะสนับสนุนให้ผู้ผลิตมีแรงจูงใจในการผลิตสินค้าอย่างต่อเนื่อง

สรุปมูลค่าการสั่งซื้อวัสดุหลักปี 2559-2563

ลำดับ	รายการ	ปี 2563	ปี 2562	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2559
		(บาท)	(บาท)	(บาท)	(บาท)	(บาท)
1	น้ำมัน	65,300,000	301,000,000	452,100,000	359,000,000	120,000,000
2	Ready Mixed Concrete	519,100,000	895,000,000	2,056,200,000	1,579,000,000	725,000,000
3	ปูน	24,700,000	50,000,000	94,900,000	108,000,000	32,000,000
4	เหล็กรูปพรรณ	84,400,000	43,000,000	114,800,000	134,000,000	562,000,000
5	เหล็กเส้น	830,900,000	295,000,000	1,808,900,000	539,000,000	690,000,000
6	เสาเข็ม	10,900,000	6,000,000	13,150,000	8,000,000	3,000,000
7	คานคอนกรีตอัดแรง	319,900,000	114,000,000	25,900,000	242,000,000	243,000,000
8	Concrete Sleeper	-	250,000	-	84,000,000	228,000,000
รวม		1,855,200,000	1,704,250,000	4,565,950,000	3,053,000,000	2,603,000,000

สรุปมูลค่าการสั่งซื้อวัสดุหลักปี 2563 (คิดเป็น %)

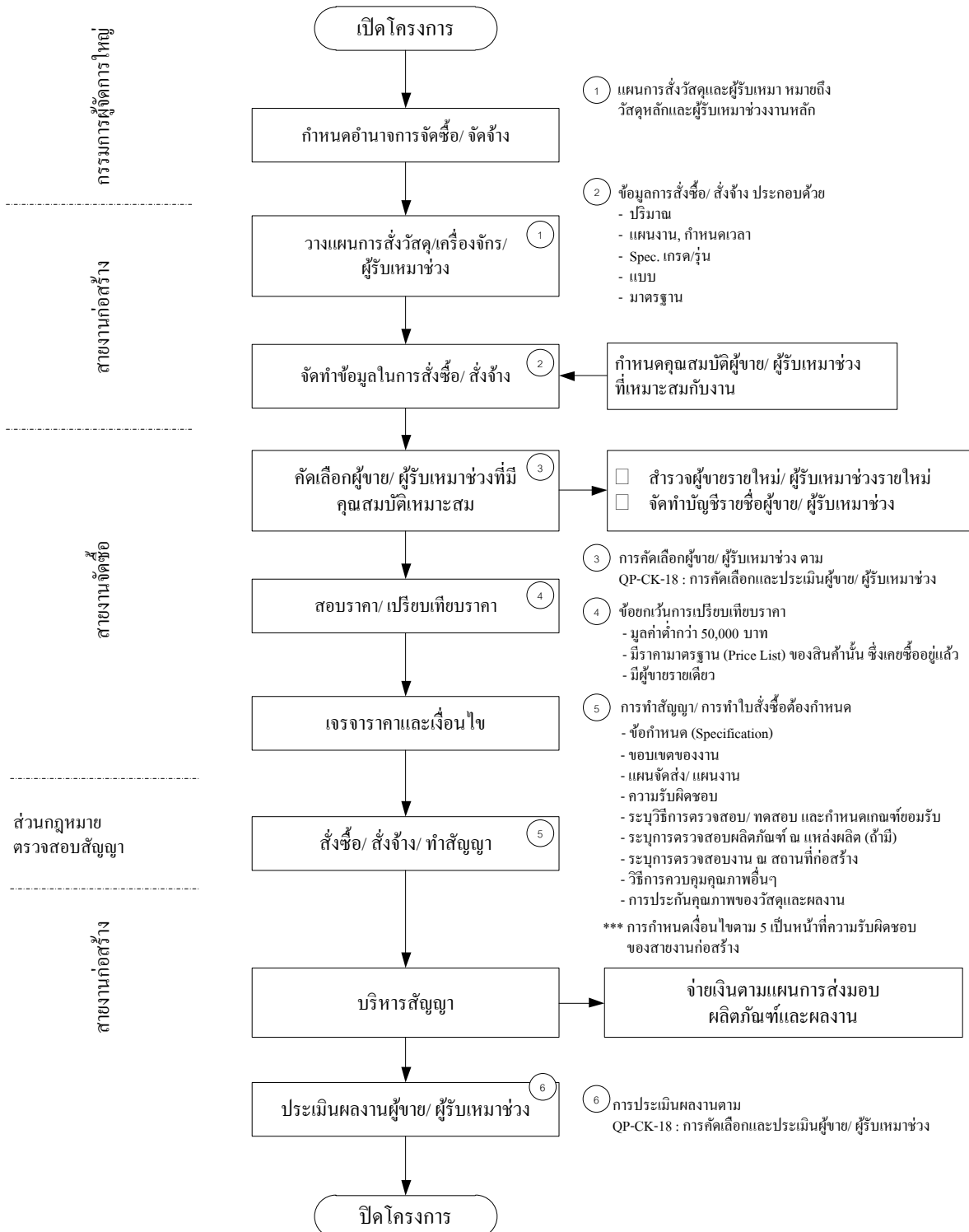
ลักษณะการจัดหาวัตถุดิบ/วัสดุ

บริษัทจะจัดหาวัตถุดิบ/วัสดุจากแหล่งภายในและภายนอกประเทศดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น โดยบริษัทได้กำหนด
แนวทางการจัดซื้อ ตามผังรายละเอียดการจัดซื้อ ดังนี้

การจัดซื้อจัดหา

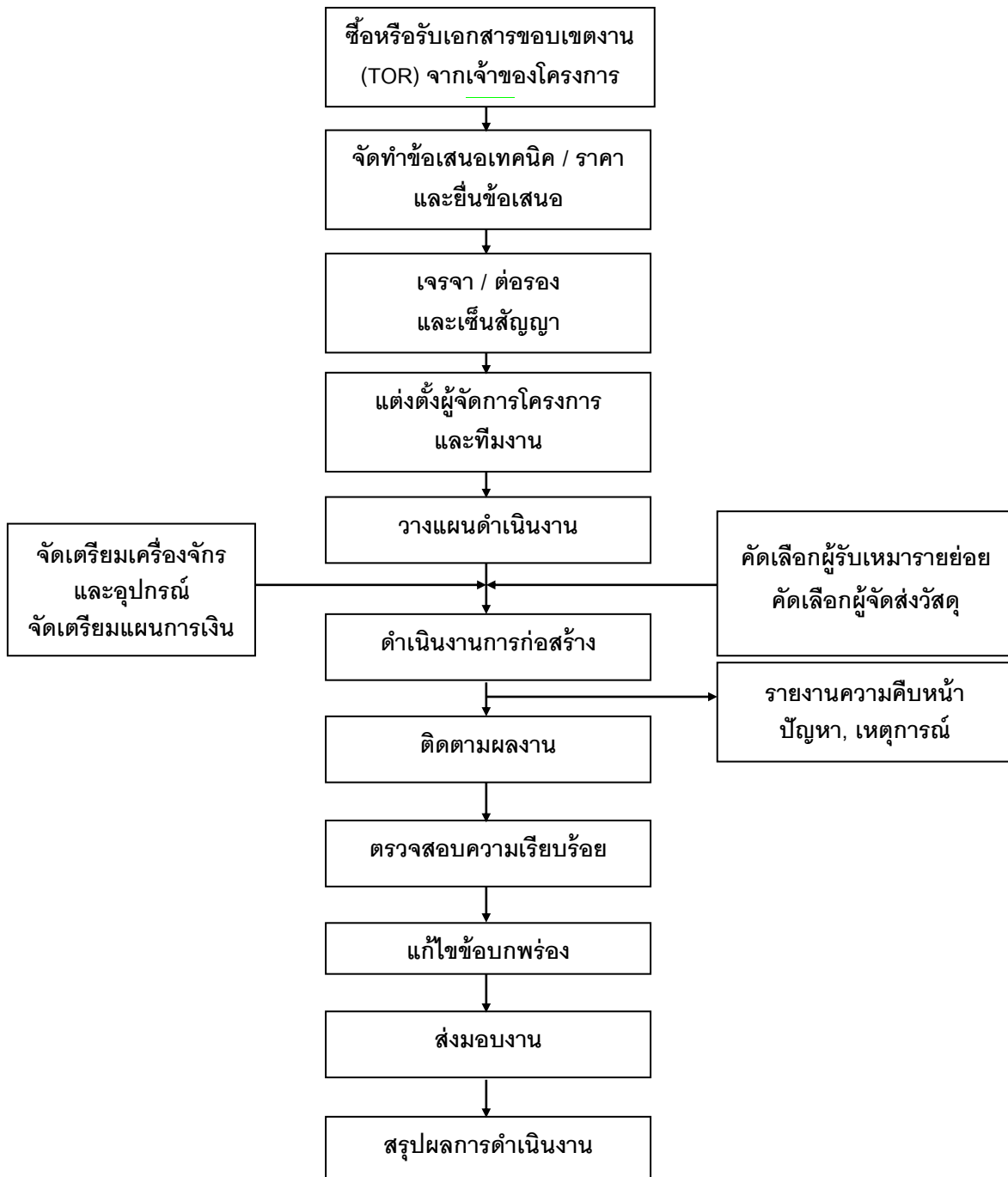
ขั้นตอนดำเนินการ

1. แนวทางการจัดซื้อ/ จัดจ้าง

2.3.2 ขั้นตอนการผลิตและการกำจัดวัสดุเหลือใช้

(1) ขั้นตอนการผลิตซึ่งเกิดจากการดำเนินงานก่อสร้าง สามารถสรุปได้ดังนี้

ก. ขั้นตอนการรับงาน สายงานพัฒนารูปร่างเป็นผู้รับผิดชอบในการหาโครงการก่อสร้างที่จะเข้าร่วมยื่นข้อเสนอ ซึ่งโดยทั่วไปมี 3 ลักษณะ คือ

1. การประกาศเชิญชวน เจ้าของโครงการจะออกประกาศเชิญชวนให้ผู้รับเหมาทั่วไปที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดมาซื้อ หรือรับเอกสาร TOR และยื่นข้อเสนอเพื่อแข่งขันกันตามเกณฑ์ที่เจ้าของโครงการกำหนด เช่น เกณฑ์ราคา หรือเกณฑ์ประสิทธิภาพ ร่วมกับราคา เป็นต้น

2. การคัดเลือก เจ้าของโครงการจะเชิญผู้รับเหมาจำนวนหนึ่ง ที่เห็นว่ามีคุณสมบัติเหมาะสมกับงานที่จะก่อสร้างมารับ เอกสาร TOR และยื่นข้อเสนอเพื่อแข่งขันกันตามเกณฑ์ที่กำหนด

3. การจ้างแบบเจาะจง เจ้าของโครงการจะเชิญผู้รับเหมารายใดรายหนึ่งที่เจ้าของโครงการอาจจะเคยร่วมงานมาก่อน และมีการส่งมอบผลงานแล้วเสร็จที่ดี มีคุณภาพ มีความน่าเชื่อถือ หรืออาจเป็นผู้รับเหมาที่เจ้าของโครงการเห็นว่ามีคุณสมบัติที่เหมาะสมที่สุดกับงานที่จะก่อสร้าง ให้เข้ามารับเอกสาร TOR เพื่อยื่นข้อเสนอ หรือเจรจาต่อรองราคาโดยตรง

เมื่อบริษัทซื้อหรือรับเอกสาร TOR มาแล้ว จะทำการตรวจสอบและศึกษาเอกสารดังกล่าว รวมทั้งสำรวจพื้นที่จริง ที่จะดำเนินการก่อสร้าง ถอดแบบ ประเมินราคา และจัดเตรียมข้อเสนอด้านเทคนิค ข้อเสนอด้านราคา และข้อเสนออื่นๆ ตามที่ เอกสาร TOR กำหนด เพื่อยื่นเสนอแก่เจ้าของโครงการ ในกรณีที่ข้อเสนอของบริษัทได้รับเลือก เจ้าของงานจะดำเนินการเจรจา ต่อรองเงื่อนไขต่างๆ กับบริษัทจนได้ข้อสรุปเป็นเอกสารสัญญา ก่อนลงนามในสัญญาจ้างต่อไป

ข. ขั้นตอนระหว่างการทำงาน เมื่อบริษัทลงนามสัญญารับงานแล้วจะเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของ ฝ่ายโครงการก่อสร้างที่จะดำเนินการดังต่อไปนี้

แต่งตั้งผู้จัดการโครงการ (Project Manager): ซึ่งเป็นศูนย์กลางในการบริหารโครงการ โดยผู้จัดการโครงการมีความรับผิดชอบต่อโครงการในทุกๆ ด้าน เช่น การควบคุมงานให้เสร็จทันกำหนดระยะเวลาและควบคุมค่าใช้จ่ายให้อยู่ ในงบประมาณที่กำหนดไว้ เป็นต้น

การวางแผนงานและจัดเตรียมการก่อสร้างโดยผู้จัดการโครงการ

- การจัดทำแผนการก่อสร้าง (Construction Schedule) : โดยวางแผนขั้นตอนการทำงานให้สอดคล้อง กับเงื่อนไขและกำหนดระยะเวลาส่งมอบงาน
- การวางแผนทรัพยากร : โดยเตรียมการจ้างงานให้จำนวนคนเหมาะสมกับลักษณะและปริมาณงาน จ้างผู้รับเหมารายย่อย จัดหาผู้จัดส่งวัสดุ วางแผนการใช้วัสดุและเครื่องจักรกล
- การจัดเตรียมสำนักงานชั่วคราว : ในการก่อสร้าง การผลิต และส่งมอบงานเกิดขึ้นในพื้นที่ของลูกค้าหรือ เจ้าของโครงการ และเป็นหน้าที่ของผู้จัดการโครงการในการเตรียมสาธารณูปโภคต่างๆ ที่จำเป็นในการปฏิบัติงานให้พร้อม เช่น น้ำ ไฟฟ้า และบ้านพักคนงาน เป็นต้น
- การจัดเตรียมแผนการทำงานโดยละเอียด : ผู้จัดการโครงการจะจัดเตรียมแผนการทำงานแต่ละขั้นตอน เทียบกับระยะเวลา เพื่อประโยชน์ในการควบคุมงานให้ดำเนินไปตามกำหนดเวลาและมาตรฐานที่เจ้าของโครงการต้องการ

การดำเนินการก่อสร้าง : ระหว่างดำเนินการก่อสร้าง ผู้ควบคุมและหัวหน้างานในแต่ละฝ่ายจะร่วมมือ คอยตรวจสอบ ดูแล ควบคุมให้งานมีคุณภาพและมีความก้าวหน้าของงานให้เป็นไปตามแผนและกำหนดเวลาที่วางไว้ รวมทั้งการควบคุม การดำเนินงานให้มีความปลอดภัยแก่ผู้ปฏิบัติงานและสาธารณะ

การติดตามและตรวจสอบ : มีการตรวจสอบความก้าวหน้าของงาน ต้นทุน ค่าเสียต่างๆ และงบประมาณในการก่อสร้าง ซึ่งผู้จัดการโครงการจะได้รับรายงานจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

การรายงานความก้าวหน้าของงาน : เป็นการรายงานผลเกี่ยวกับรายละเอียดของงานที่ทำการใช้วัสดุก่อสร้าง ต้นทุน คุณภาพ ปริมาณงาน ความก้าวหน้าของงาน รวมถึงปัญหาต่างๆ ซึ่งผู้จัดการโครงการจะเป็นผู้รายงานให้ผู้บังคับบัญชาในสำนักงานใหญ่รับทราบ และหากพบว่าปัญหาเกิดขึ้นก็จะดำเนินการช่วยเหลือและสนับสนุนในการแก้ไขปัญหาต่างๆ

การตรวจความเรียบร้อยของงาน : เป็นการตรวจความเรียบร้อยครั้งสุดท้ายก่อนส่งมอบงานโดยทั่วไป ระหว่างการดำเนินงานจะมีการตรวจสอบผลงานอยู่เป็นประจำทุกเดือน ถ้าขั้นตอนใดไม่ผ่านการตรวจสอบก็จะกลับมาวางแผนดำเนินการควบคุมตรวจสอบใหม่อีกครั้งหนึ่ง เมื่อผ่านการตรวจสอบแล้วจะตรวจสอบความเรียบร้อยของงานที่แก้ไขแล้วจึงส่งมอบงานให้กับผู้ว่าจ้าง

ค. ขั้นตอนหลังการดำเนินงานแล้วเสร็จ ในขั้นตอนนี้บริษัทจะทำการอบรมการใช้งานให้แก่ผู้ว่าจ้าง ส่งมอบเอกสารที่จำเป็น เช่น As-Built Drawings เอกสารรับประกันคุณภาพวัสดุและฝีมือ และเอกสารอื่นตามที่ระบุไว้ในสัญญาให้แก่ผู้ว่าจ้าง ฝ่ายผู้ว่าจ้างจะตรวจสอบความเรียบร้อยของงานแล้วจะจ่ายเงินประกันผลงานคืน (Retention Money) และคืนหนังสือสัญญาค้ำประกัน (Performance Bond) ให้แก่บริษัทเมื่อครบกำหนดระยะเวลาประกันงานแล้ว

(2) การกำจัดวัสดุเหลือใช้

บริษัทได้ให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาสังคมเป็นอย่างมาก ควบคู่ไปกับการดำเนินงานที่มีมาตรฐานด้านความปลอดภัยในการทำงาน และด้านสิ่งแวดล้อมที่สอดคล้องกับข้อกำหนดและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

โดยบริษัทและบริษัทย่อย จัดให้มีมาตรฐานความปลอดภัยในการทำงานและมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมทุกโครงการที่สอดคล้องกับระเบียบ กฎเกณฑ์ กฎหมายและมาตรฐานสากล ซึ่งทำให้ในปัจจุบันบริษัทได้รับการรับรองคุณภาพตามมาตรฐาน ISO 9001:2015 แล้ว

จากการดำเนินกิจกรรมดังกล่าวทำให้การดำเนินงานโครงการต่างๆ ไม่มีผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม รวมถึงลดสถิติการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานได้ในระดับที่เป็นที่ยอมรับ ยกตัวอย่างเช่น น้ำเสีย น้ำทิ้ง ได้ผ่านการบำบัดอย่างถูกสุขลักษณะก่อนปล่อยทิ้ง เศษวัสดุและขยะที่เกิดจากการก่อสร้างมีการจัดเก็บอย่างสม่ำเสมอและถูกกำจัดอย่างถูกหลักวิธี เช่น วัสดุอันตรายจะถูกกำจัดหรือจัดการโดยผู้มีความชำนาญเฉพาะด้าน สำหรับวัสดุเหลือใช้ เช่น เหล็กเส้น เหล็กรูปพรรณ สลักคอนกรีตเครื่องใช้สำนักงาน จะนำกลับไปเก็บไว้ที่สโตร์กลางของบริษัทเพื่อนำไปใช้ในโครงการต่อไป เศษวัสดุ เช่น เศษเหล็ก เศษโลหะ ยางรถยนต์เก่าที่มีสภาพดี น้ำมันเครื่องใช้แล้ว จะทำการประมูลขายให้แก่ผู้ต้องการนำไปปรับปรุง เปลี่ยนแปลงคุณภาพเพื่อนำกลับมาใช้กับงานประเภทที่เหมาะสมต่อไป ทั้งนี้รวมถึงการจัดอบรมให้ความรู้กับพนักงานด้านความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง ซึ่งค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ถือเป็นต้นทุนอย่างหนึ่งของบริษัท โดยที่ผ่านมามีบริษัทได้รับรางวัลหลายรางวัล ยกตัวอย่างเช่น

- ปี 2543 รางวัลดีเด่นในด้านลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม จากการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย มอบให้แก่สถานีชุมพูนี กิจกรรมร่วมค้า BCKT
- ปี 2543 รางวัลชมเชยในด้านลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม จากการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย มอบให้แก่สถานีสุขุมวิท กิจกรรมร่วมค้า BCKT
- ปี 2544 รางวัลดีเด่นในด้านลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม จากการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย มอบให้แก่สถานีสามย่าน กิจกรรมร่วมค้า BCKT

- ปี 2546 บรรลุเป้าหมายด้านความปลอดภัยในงานก่อสร้างสูงสุด โดยมีชั่วโมงการทำงาน 5,000,000 ชั่วโมง โดยไม่เกิดอุบัติเหตุถึงขั้นหยุดงาน ในโครงการสะพานนครปฐม-สมุทรสาคร กิจกรรมร่วมค้า TWCK
- ปี 2558 รางวัลดีเด่นในด้านการบริหารจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานในงานก่อสร้าง จากการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย มอบให้แก่โครงการรถไฟฟ้าสายสีเขียว ช่วงแบริ่ง-สมุทรปราการ สัญญาที่ 1
- ปี 2559 รางวัล TCA Concrete Practice Award 2016 : Silver Medal นวัตกรรมคอนกรีต สำหรับวัสดุก่อสร้างในอาคาร ในการทำงานในงานก่อสร้าง จากสมาคมคอนกรีตแห่งประเทศไทย มอบให้แก่โครงการฝายน้ำล้นไชยะบุรี
- ปี 2560 รางวัล ASEAN Outstanding Engineering Achievement Project Award จากกลุ่มประเทศสมาชิก ASEAN Federation of Engineering Organizations (AFEO) ด้านความเชี่ยวชาญทางด้านวิศวกรรมหลายด้าน และสนับสนุนงานวิศวกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติอย่างต่อเนื่อง พร้อมกับผลงานด้านการบริหารองค์กรที่เกี่ยวกับงานวิศวกรรม และให้การสนับสนุนกิจกรรมของวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทยมาอย่างต่อเนื่อง
- ปี 2562 รางวัล “Drive Award 2019” บริษัทที่มีนวัตกรรม มีการบริหารจัดการเป็นเลิศ ในกลุ่มธุรกิจ Property and Construction โดยคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ปี 2562 รางวัล Environmental Social and Governance 100 (ESG100) โดยสถาบันไทยพัฒน์ (5 ปีติดต่อกัน)
- ปี 2562 รางวัลดีเด่นด้านการบริหารจัดการอาชีวอนามัย โดยการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย
- ปี 2563 รางวัล “Thailand Top Company Awards 2020” รางวัลองค์กรสุดยอดแห่งปี ประเภทธุรกิจอุตสาหกรรมก่อสร้าง โดยนิตยสาร Business+ ร่วมกับมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

2.4 งานที่ยังไม่ได้ส่งมอบ

งานที่บริษัท บริษัทย่อย และกิจการร่วมค้าที่ยังมิได้ส่งมอบ สำหรับรายการที่มีมูลค่าเกินร้อยละ 10 ของรายได้รวมในงบการเงินรวมสำหรับงวดสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 มีรายละเอียดดังนี้

ชื่อโครงการ	ลักษณะงาน	มูลค่างาน (ล้านบาท)	ปีที่คาดว่าจะแล้วเสร็จ	% ของงานที่ยังไม่ได้ส่งมอบ	มูลค่าของงานที่ยังไม่ได้ส่งมอบ (ล้านบาท)
<u>บริษัท ข.การช่าง (ลาว) จำกัด</u> 1) Engineering, Procurement and Construction Contract for the Xayaburi Hydroelectric Power Project in The Lao People's Democratic Republic	โรงไฟฟ้าพลังน้ำ ไซยะบุรี	94,622	2564	2.1	2,014
<u>กิจการร่วมค้า ซีเคเอสที</u> 1) Contract E1: Underground Civil Works, Thailand Cultural Centre-Ram Khamhaeng 12 Section, the MRT Orange Line (East Section) Project	งานรถไฟฟ้า	18,440 ⁽¹⁾	2567	32.9	6,067
2) Contract E2: Underground Civil Works, Ram Khamhaeng 12 - Hua Mak Section, the MRT Orange Line (East Section) Project	งานรถไฟฟ้า	19,146 ⁽¹⁾	2567	40.4	7,735
3) Contract E5: Depot and Park & Ride, the MRT Orange Line (East Section) Project	งานรถไฟฟ้า	4,326 ⁽¹⁾	2567	32.5	1,406

ชื่อโครงการ	ลักษณะงาน	มูลค่างาน (ล้านบาท)	ปีที่คาดว่าจะแล้วเสร็จ	% ของงานที่ยังไม่ได้ส่งมอบ	มูลค่าของงานที่ยังไม่ได้ส่งมอบ (ล้านบาท)
บริษัท ข.การช่าง จำกัด (มหาชน) 1) The Construction Contract of The Learning and Research Centre Commemorating Her Royal Highness Princess Chulabhorn's 60th Birthday Anniversary	อาคารศูนย์การเรียนรู้และวิจัยเฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษา เจ้าฟ้าจุฬาภรณ	3,777 ⁽²⁾	2567	99.5	3,758
2) MRT Blue Line Hua Lamphong - Bang Sue: Maintenance Services and E&M Systems	ซ่อมบำรุงรักษาโครงสร้างพื้นฐาน	4,048	2570	66.5	2,692
3) The Construction of Rama 3 - Dao Khanong - Western Outer Ring Road Expressway Project : Contract 4 (Civil Work)	ทางพิเศษ	5,947	2566	64.8	3,854

(1) มูลค่าโครงการดังกล่าวข้างต้น รวมมูลค่า Provisional Sum ที่อนุมัติแล้ว

(2) มูลค่าโครงการดังกล่าวข้างต้น ยังไม่รวมมูลค่า Provisional Sum

3. ปัจจัยความเสี่ยง

บริษัท ข.การช่าง จำกัด (มหาชน) กำหนดวิสัยทัศน์ โดยตั้งเป้าหมายเป็นผู้นำด้านธุรกิจก่อสร้างและพัฒนาการลงทุน โครงสร้างสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน ตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารความเสี่ยงในการดำเนินธุรกิจภายใต้การเปลี่ยนแปลงของปัจจัยภายในและภายนอกที่อาจส่งผลกระทบต่อการทำงานของ บริษัท โดยถือว่าการบริหารความเสี่ยงเป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารกิจการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังเป็นปัจจัยสำคัญของการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Good Governance) บริษัทจึงได้จัดให้มีการบริหารความเสี่ยงอย่างมีระบบ มีการเฝ้าระวัง และมีการใช้มาตรการต่างๆ เพื่อลดความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง โดยได้แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและบริหารความเสี่ยงเพื่อพิจารณาในระดับนโยบาย และมีผู้บริหารทำหน้าที่ดูแลกระบวนการบริหารความเสี่ยงขององค์กรโดยรวม และคณะทำงานทำหน้าที่ประจำวัน แทนคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและบริหารความเสี่ยง เพื่อทำหน้าที่ติดตาม ประเมินผล และจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยงในระดับของหน่วยงานเพื่อรายงานคณะกรรมการบริหารทราบ

บริษัทได้มีการจัดทำคู่มือการบริหารความเสี่ยงและแผนการบริหารความเสี่ยง เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงาน รวมทั้งมีการติดตาม ประเมินผล ทบทวนความเสี่ยงให้สอดคล้องกับสถานการณ์แวดล้อมทั้งภายในและภายนอก โดยปัจจัยความเสี่ยงที่อาจทำให้เกิดความเสี่ยงต่อการลงทุนของผู้ลงทุน มีดังนี้

3.1 ความเสี่ยงจากการมีผู้ถือหุ้นรายใหญ่เกินกว่าร้อยละ 25

ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2563 บริษัทมีกลุ่มผู้ถือหุ้นใหญ่ คือ กลุ่มตระกูลตริวิศเวทย์ ถือหุ้นรวมกันคิดเป็นร้อยละ 33.54 ของทุนจดทะเบียนชำระแล้ว ซึ่งสัดส่วนการถือหุ้นดังกล่าวอาจส่งผลให้กลุ่มตระกูลตริวิศเวทย์ มีส่วนในการตัดสินใจอย่างมีสาระสำคัญในที่ประชุมผู้ถือหุ้น รวมถึงการขอมติในเรื่องอื่นใดที่ต้องได้รับเสียงส่วนใหญ่ของที่ประชุมผู้ถือหุ้น ยกเว้นเรื่องที่กฎหมายหรือข้อบังคับของบริษัทกำหนดให้ต้องได้รับเสียง 3 ใน 4 ของที่ประชุมผู้ถือหุ้น ดังนั้นผู้ถือหุ้นรายอื่นของบริษัทอาจมีความเสี่ยงในการรวบรวมคะแนนเสียงเพื่อถ่วงดุลและตรวจสอบเรื่องที่ผู้ถือหุ้นรายใหญ่เสนอได้

อย่างไรก็ดี บริษัทได้ตระหนักถึงความสำคัญของการถ่วงดุลอำนาจ จึงได้กำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการชุดต่างๆ ไว้อย่างชัดเจนและโปร่งใส และมีการกำหนดมาตรการในการทำการรายการที่เกี่ยวข้องกันกับการรวมผู้ถือหุ้นใหญ่ ผู้บริหาร ผู้มีอำนาจควบคุม รวมถึงบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง ซึ่งบุคคลดังกล่าวจะไม่มีสิทธิออกเสียงในการอนุมัติรายการนั้นๆ รวมทั้งการจัดให้มีคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความเป็นอิสระเข้าร่วมในคณะกรรมการบริษัท เพื่อความโปร่งใสและเพื่อสร้างความมั่นใจให้ผู้ถือหุ้นว่าจะสามารถสอบทานการทำงานและมีการถ่วงดุลอำนาจในฐานะตัวแทนของผู้ถือหุ้นรายย่อยได้ในระดับหนึ่ง รวมทั้งช่วยในการกลั่นกรองเรื่องต่างๆ ในการนำเสนอเรื่องต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นอีกด้วย และบริษัทได้มีการเปิดเผยข้อมูลและปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องของสำนักงาน ก.ล.ต. และตลาดหลักทรัพย์ฯ เช่น รายการที่เกี่ยวข้องกัน และรายการได้มาและจำหน่ายไปซึ่งสินทรัพย์ของบริษัท เป็นต้น เพื่อผลประโยชน์สูงสุดของบริษัทและผู้ถือหุ้นทุกราย

3.2 ความเสี่ยงจากการพึ่งพิงลูกค้าในกลุ่มที่บริษัทไปลงทุน

นอกจากบริษัทจะดำเนินธุรกิจการก่อสร้างแล้ว บริษัทยังได้ลงทุนในธุรกิจการพัฒนาโครงการสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานในระดับภูมิภาคอย่างครบวงจรอีกธุรกิจหนึ่งด้วย ซึ่งปัจจุบันบริษัทได้ลงทุนในระบบคมนาคม ระบบขนส่งมวลชน คือ บริษัท ทางด่วนและรถไฟฟ้ากรุงเทพ จำกัด (มหาชน) (BEM) ระบบสาธารณูปโภคน้ำ คือ บริษัท ที่ตีดับบลิว จำกัด (มหาชน) (TTW) และระบบพลังงานไฟฟ้า คือ บริษัท ซีเค พาวเวอร์ จำกัด (มหาชน) (CKP)

ดังนั้น โครงสร้างรายได้ของบริษัทนอกจากการรับงานภาครัฐและบริษัทเอกชนภายนอกแล้ว บริษัทยังรับงานก่อสร้างจากบริษัทที่ไปลงทุน โดยในปี 2563 บริษัทมีรายได้ก่อสร้างจาก บริษัท ทางด่วนและรถไฟฟ้ากรุงเทพ จำกัด (มหาชน) บริษัท ไทยเบรารีพาวเวอร์ จำกัด (ถือหุ้นโดย CKP) บริษัท บางปะอิน โคเจนเนอเรชั่น จำกัด (ถือหุ้นโดย CKP) และ บริษัท ที่ติดบลิว จำกัด (มหาชน) คิดเป็นร้อยละ 39.90 ของโครงสร้างรายได้ปี 2563 สำหรับรายได้จากการก่อสร้างเป็นส่วนหนึ่งของกลยุทธ์การเติบโตอย่างมั่นคงและยั่งยืนของบริษัท เนื่องจากการสร้างพลังร่วมในธุรกิจการก่อสร้างและการลงทุนในโครงการสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ บริหารความเสี่ยงและเพิ่มผลตอบแทนระยะยาวต่อผู้ถือหุ้นจากเงินปันผล อีกทั้ง บริษัทเป็นบริษัทรับเหมาก่อสร้างที่มีขีดความสามารถและมีศักยภาพในการทำงานให้สำเร็จลุล่วงในราคาที่เหมาะสม การที่บริษัทรับงานจากบริษัทในกลุ่มเป็นการกระจายความเสี่ยงในกรณีทำงานจากภาครัฐหรือเอกชนลดลง ทำให้บริษัทมีรายได้จากการก่อสร้างจากกลุ่มที่บริษัทไปลงทุนอยู่หลายโครงการ การอนุมัติรายการว่าจ้างบริษัทและกลุ่มบริษัทได้ปฏิบัติตามระเบียบของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

3.3 ความเสี่ยงในการบริหารจัดการและความเสี่ยงจากความล่าช้าของโครงการ

บริษัทได้ตระหนักถึงความเสี่ยงในการบริหารจัดการ และได้มีการกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันความบกพร่องที่อาจเกิดขึ้นได้ โดยการนำระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001 : 2015 มาใช้ในการรักษามาตรฐานการปฏิบัติงานทั้งในโครงการต่างๆ และในสำนักงานใหญ่ ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงการพัฒนาคุณภาพระบบการบริหารอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งกลุ่มบริษัทได้กำหนดแนวทางสำหรับการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถ จริยธรรม และความรับผิดชอบต่อองค์กร รวมถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในทุกๆ ด้าน เพื่อเป็นการลดและป้องกันความเสียหายอันอาจเกิดจากความเสี่ยงดังกล่าว

บริษัทได้รับการรับรองมาตรฐานระบบคุณภาพสากล ISO 9001 : 2015 โดยมีขอบเขตการดำเนินกิจกรรมในธุรกิจออกแบบ ก่อสร้าง และบริหารงานก่อสร้าง งานถนน สะพาน อาคาร ภูมิสถาปัตยกรรม งานโครงสร้างและอุโมงค์ใต้ดิน ทางด่วน ระบบขนส่งมวลชน ทางรถไฟ และระบบโรงผลิตน้ำประปา รวมถึงระบบท่อน้ำดิบและท่อจ่ายน้ำประปา โรงบำบัดน้ำเสีย โรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วม เชื้อเพลิงถ่านหิน ไฟฟ้าพลังน้ำ ระบบสายส่งไฟฟ้าแรงสูง และสถานีไฟฟ้า งานเดินท่อน้ำมัน งานวางท่อและก่อสร้างคลังน้ำมัน พร้อมระบบควบคุมน้ำมัน งานเหมืองและโรงย่อยหิน

ความเสี่ยงอันเนื่องมาจากความล่าช้าของโครงการโดยทั่วไป อาจเกิดจากความล่าช้าอันเนื่องมาจากผู้ว่าจ้างเอง หรือความล่าช้าอันเนื่องมาจากผู้รับจ้าง หรือความล่าช้าอันเนื่องมาจากสาเหตุที่ไม่สามารถระบุผู้รับผิดชอบได้

ความล่าช้าอันเนื่องมาจากผู้ว่าจ้าง เช่น การส่งมอบพื้นที่ การพิจารณาอนุมัติเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวกับงานก่อสร้าง ซึ่งความล่าช้าเหล่านี้อาจมีผลกระทบต่อระยะเวลา และค่าใช้จ่ายในการก่อสร้าง อย่างไรก็ตาม บริษัทได้ลดความเสี่ยงจากความล่าช้าเหล่านี้ โดยที่บริษัทได้รับความร่วมมือและประสานงานกับผู้ว่าจ้างเพื่อให้งานก่อสร้างสำเร็จลุล่วง

ความล่าช้าอันเนื่องมาจากผู้รับจ้าง เช่น ในกรณีที่เกิดภาวะการขาดแคลนวัสดุก่อสร้าง บริษัทป้องกันปัญหาดังกล่าวโดยได้ทำสัญญาซื้อขายวัสดุต่างๆ ไว้ล่วงหน้า ดังจะเห็นได้จากการที่บริษัทได้มีการทำสัญญาซื้อขายปูนซีเมนต์ และเหล็กเพื่อรองรับโครงการของบริษัทที่ได้มีการลงนามในสัญญาเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

ความล่าช้าอันเนื่องมาจากสาเหตุที่ไม่สามารถระบุผู้รับผิดชอบได้ เช่น ในกรณีภัยธรรมชาติ ซึ่งโดยทั่วไปในการทำสัญญาว่าจ้าง จะมีการระบุให้ผู้รับจ้างทำสัญญาประกันภัยให้กับโครงการต่างๆ ที่บริษัทรับเหมาก่อสร้าง

จากประสบการณ์การทำงานของบริษัทที่ผ่านมา บริษัทยังไม่มีเหตุการณ์อันเนื่องมาจากความล่าช้าของโครงการที่เกิดจากกลุ่มบริษัท แต่มีความเสี่ยงจากความล่าช้าอันเกิดจากคู่สัญญา เช่น โครงการก่อสร้างทางด่วน สายบางนา - บางพลี - บางปะกง ซึ่งกลุ่มบริษัทได้ดำเนินการแก้ไขโดยบริษัทได้แจ้งให้ผู้ว่าจ้างเร่งรัดแก้ไขปัญหา และได้เร่งรัดการก่อสร้างให้เป็นไปตามกำหนด

3.4 ปัจจัยความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน

เนื่องจากกลุ่มบริษัทมีรายได้และต้นทุนในบางโครงการบางส่วนเป็นเงินตราต่างประเทศ ทำให้การเปลี่ยนแปลงของค่าเงินตราต่างประเทศเมื่อเทียบกับเงินบาทจะมีผลต่อต้นทุนหรือผลการดำเนินงานของบริษัท บริษัทได้ดำเนินการบริหารความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนโดยวิธีการจับคู่รายได้และค่าใช้จ่ายที่เป็นเงินตราต่างประเทศ คือ การนำฝากรายได้ที่เป็นสกุลเงินตราต่างประเทศไว้ในบัญชี (Foreign Currency Deposit : FCD) เมื่อโครงการมีภาระค่าใช้จ่ายที่เป็นสกุลเงินตราต่างประเทศ บริษัทจะใช้เงินจากบัญชี FCD มาชำระภาระค่าใช้จ่ายดังกล่าว อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันไม่มีโครงการที่มีรายได้เงินตราต่างประเทศ ในส่วนของโครงการที่มีต้นทุนบางส่วนเป็นเงินตราต่างประเทศมี 3 โครงการ คือ (1) โครงการก่อสร้างโรงไฟฟ้าพลังงานโซลาร์เซลล์ (2) โครงการรถไฟฟ้าสายสีน้ำเงิน สัญญาที่ 6 ที่ต้องสั่งซื้ออุปกรณ์และค่าบริการบางส่วนจากต่างประเทศ (3) โครงการรถไฟฟ้าสายสีส้ม สัดส่วนต้นทุนส่วนที่เป็นเงินตราต่างประเทศเมื่อเปรียบเทียบกับค่าใช้จ่ายรวมในงบการเงินรวมคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 10.3 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

รายละเอียดสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 ในงบการเงินรวมสรุปได้ดังต่อไปนี้

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563		
	USD	YEN	กิบ (ลาว)
สินทรัพย์			
เงินฝากธนาคาร	6.59	30.15	9,774.14
รวม	6.59	30.15	9,774.14
หนี้สิน			
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้เงินประกันผลงาน	6.93	33.92	7.00
รวม	6.93	33.92	-
สินทรัพย์ (หนี้สิน) สุทธิ	(0.34)	(3.77)	9,767.14
สินทรัพย์ (หนี้สิน) สุทธิ (ล้านบาท)*	(10.27)	(1.09)	31.58

หมายเหตุ: * อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ยธนาคารแห่งประเทศไทย ณ สิ้นวันที่ 30 ธันวาคม 2563

3.5 ปัจจัยความเสี่ยงจากราคาวัสดุก่อสร้าง ต้นทุนแรงงาน และความผันผวนของราคาน้ำมัน

การบริหารสัญญางานก่อสร้างในแต่ละโครงการให้มีผลกำไรขั้นต้นขึ้นอยู่กับประมาณการต้นทุนโครงการที่แม่นยำ และควบคุมต้นทุนที่เกิดขึ้นจริงให้อยู่ในประมาณการที่กำหนดไว้ ปัจจัยการประมาณต้นทุนนอกจากขึ้นอยู่กับราคาวัสดุก่อสร้าง ต้นทุนแรงงาน ซึ่งมีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงไปตามภาวะการณ์ของระดับอุปสงค์และอุปทานแล้ว ภาวะราคาน้ำมันจะเป็นปัจจัยต้นทุนทางอ้อมต่อต้นทุนการดำเนินงานด้วย

อย่างไรก็ตาม กลุ่มบริษัทได้มีการบริหารจัดการความเสี่ยงดังกล่าวผ่านทางสัญญาการก่อสร้างใน 2 ลักษณะ คือ

- กรณีที่สัญญาการก่อสร้างมีการปรับราคางานก่อสร้างตามสูตรการปรับราคา (Escalation Factor, K) ซึ่งค่า K ดังกล่าวจะอยู่ในรูปของค่าการคำนวณที่แปรผันตามต้นทุนการผลิตที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งสูตรดังกล่าวอาจไม่ครอบคลุมราคาต้นทุนวัตถุดิบและค่าแรงงานที่เพิ่มขึ้นได้ทั้งหมด แต่จะรองรับการเพิ่มขึ้นของราคาวัตถุดิบและแรงงานที่มีได้คาดการณ์ไว้ ทำให้มีผลกระทบต่อต้นทุนก่อสร้างไม่มากนัก โครงการของกลุ่มบริษัทโดยส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มลูกค้าภาคราชการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 70.32 ของมูลค่าโครงการส่วนที่เหลือที่จะรับรู้รายได้ในอนาคต
- กรณีสัญญาการก่อสร้างที่เป็นจำนวนเงินคงที่ หรือเป็น Lump-sum ซึ่งในสัญญาไม่ได้ระบุหรือไม่สามารถกำหนดเป็นค่า K ได้ ซึ่งส่วนใหญ่จะใช้กับโครงการที่เป็น Turnkey Project โดยจะมีการรวมค่าเผื่อกรณีที่ราคาต้นทุนวัสดุก่อสร้างรวมไว้ในมูลค่ารวมของโครงการแล้ว โดยส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มลูกค้าภาคเอกชน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 29.68 ของมูลค่าโครงการส่วนที่เหลือที่จะรับรู้รายได้ในอนาคต

3.6 ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายของภาครัฐบาล

โครงสร้างรายได้ในอนาคตของกลุ่มบริษัทจากมูลค่างานในมือที่จะรับรู้เป็นรายได้ในอนาคต ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 จำนวนร้อยละ 70.32 เป็นงานของภาครัฐบาลซึ่งคิดเป็นมูลค่า 20,469 ล้านบาท ดังนั้น รายได้ของกลุ่มบริษัทจึงมีความสัมพันธ์กับการใช้จ่ายด้านงบประมาณของประเทศ ซึ่งต้องขึ้นอยู่กับอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจและบรรยากาศการลงทุน รวมถึงภาวะความมั่นคงทางการเมือง โดยในส่วนของโครงการภาครัฐที่ได้มีการลงนามไปแล้วนั้น กลุ่มบริษัทมิได้มีความเสี่ยงจากภาวะเศรษฐกิจและการเมือง เนื่องจากโครงการดังกล่าวจะได้รับการจัดสรรงบประมาณตามงบประมาณผูกพันอันหมายถึงการรับประกันวงเงินที่รัฐบาลจะต้องนำมาใช้จ่ายในโครงการดังกล่าว อย่างไรก็ตาม ในส่วนของโครงการภาครัฐที่กลุ่มบริษัทชนะการประมูลนั้นหากยังไม่มีมีการลงนามสัญญา รัฐบาลสามารถจัดการประมูลโครงการดังกล่าวขึ้นมาใหม่ได้ตามแต่เหตุผลของแต่ละโครงการ

กลุ่มบริษัทได้มีการปรับตัวเพื่อเพิ่มช่องทางในการสร้างรายได้ ในรูปของการลงทุนและการบริหารโครงการ โดยมีการขยายการลงทุนไปสู่ธุรกิจซึ่งมีรายได้ที่แน่นอนมากขึ้น ดังเช่น บริษัทลงทุนใน บริษัท ทางด่วนและรถไฟฟ้ากรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นบริษัทที่ดำเนินการบริหารจัดการโครงการทางด่วน และดำเนินการบริหารจัดการโครงการรถไฟฟ้ามหานคร บริษัท ประปาปทุมธานี จำกัด ผ่านบริษัท ทีทีดับบลิว จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นบริษัทผลิตน้ำประปา เพื่อผลิตน้ำประปาขายให้แก่การประปาส่วนภูมิภาคเพื่อขายต่อประชาชนในจังหวัดปทุมธานี บริษัท ทีทีดับบลิว จำกัด (มหาชน) เป็นบริษัทผลิตน้ำประปาขายให้แก่การประปาส่วนภูมิภาคเพื่อขายต่อประชาชนในจังหวัดสมุทรสาคร และจังหวัดนครปฐม บริษัท ซีเค พาวเวอร์ จำกัด (มหาชน) ประกอบกิจการการถือหุ้นในบริษัทสัมปทาน ได้แก่ บริษัท เซาท์อีสท์ เอเชียเอ็นเนอร์จี จำกัด เพื่อผลิตไฟฟ้าและจำหน่ายให้แก่การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย บริษัท นครราชสีมา โซลาร์ จำกัด บริษัท เชียงราย โซลาร์ จำกัด บริษัท บางเขนชัย จำกัด ประกอบกิจการโรงผลิตพลังงานไฟฟ้าเซลล์แสงอาทิตย์ บริษัท บางปะอิน โคเจนเนอเรชั่น จำกัด ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับสาธารณูปโภคพลังงาน และบริษัท ไชยะบุรี พาวเวอร์ จำกัด ผลิตไฟฟ้าและจำหน่ายให้แก่การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย และรัฐวิสาหกิจไฟฟ้าลาว เป็นต้น ซึ่งโครงการดังกล่าวจะเป็นโครงการสัมปทานที่มีการอนุมัติสิทธิในระยะยาวทำให้ไม่ประสบกับปัญหาการเปลี่ยนแปลงนโยบายของภาครัฐบาล

3.7 ความเสี่ยงจากการลงทุนในบริษัทย่อย บริษัทร่วม การร่วมการงาน บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน และบริษัทอื่น

เนื่องจากลักษณะโครงสร้างกลุ่มบริษัทจะประกอบไปด้วยบริษัทย่อย บริษัทร่วม รวมถึงการร่วมการงาน และบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน และบริษัทอื่นจำนวนหลายบริษัท ซึ่งสอดคล้องกับลักษณะธุรกิจของกลุ่มบริษัทที่ประกอบด้วยการลงทุน และการก่อสร้างโครงการหลายโครงการ แต่ละโครงการจะมีกลุ่มผู้ร่วมทุนที่แตกต่างกันไป อย่างไรก็ตาม การร่วมการงานที่จัดตั้งขึ้นส่วนใหญ่จะมีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินโครงการเพียงไม่กี่โครงการ และเมื่อโครงการนั้นแล้วเสร็จก็จะเลิกการร่วมการงาน ดังนั้น จำนวนบริษัทหรือนิติบุคคลในกลุ่มก็จะลดลงตามไปด้วย ในแง่ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการลงทุนในบริษัทย่อย บริษัทร่วม การร่วมการงาน บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน และบริษัทอื่น จะจำกัดเท่ากับเงินลงทุนในแต่ละองค์กร ซึ่งในการลงทุนแต่ละครั้ง บริษัทจะมีการศึกษาถึงความเป็นไปได้ของแต่ละโครงการ หรือแต่ละบริษัทอย่างรอบคอบ นอกจากการพิจารณาถึงผลตอบแทนที่จะได้รับในอนาคต โดยอาจจะมีการแต่งตั้งที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญภายนอกเป็นที่ปรึกษาในบางโครงการก่อนนำเสนอต่อคณะกรรมการบริหารและคณะกรรมการบริษัทต่อไป ทั้งนี้ บริษัทในกลุ่มที่ได้ลงทุนไปแล้วได้มีส่วนแบ่งกำไรและเงินปันผลรับ ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

ชื่อบริษัท	งบการเงินรวม	
	ส่วนแบ่งกำไร (ขาดทุน) จาก เงินลงทุนในบริษัทร่วมในระหว่างปี	
	2563	2562
บริษัท ทางด่วนและรถไฟฟ้ากรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	659,117	1,560,376
บริษัท ซีเค พาวเวอร์ จำกัด (มหาชน)	204,332	250,884
บริษัท กมลลา ซีเนียร์ลิฟวิ่ง จำกัด	(6,827)	(5,015)
รวม	<u>856,622</u>	<u>1,806,245</u>

(หน่วย : พันบาท)

ชื่อบริษัท	งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	เงินปันผลรับจากเงินลงทุน ในระหว่างปี	
	2563	2562
บริษัท ทางด่วนและรถไฟฟ้ากรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	430,841	712,218
บริษัท ซีเค พาวเวอร์ จำกัด (มหาชน)	77,789	56,176
บริษัท ทีทีดับบลิว จำกัด (มหาชน)	464,446	464,446
บริษัท ข.การช่าง-โตเกียว คอนสตรัคชั่น จำกัด	11,000	-
บริษัทอื่นๆ	<u>175</u>	<u>190</u>
รวม	<u>984,251</u>	<u>1,233,030</u>

3.8 ความเสี่ยงจากการให้กู้ยืมแก่บริษัทย่อย บริษัทร่วม การร่วมการงาน บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน และบริษัทอื่น

บริษัท ข.การช่าง จำกัด (มหาชน) มีความเสี่ยงจากการให้กู้ยืมเงินแก่บริษัทย่อย บริษัทร่วม การร่วมการงาน และบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน โดยบริษัทมีการให้กู้ยืมเพื่อใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียน ซึ่ง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 บริษัทมียอดเงินให้กู้ยืมและดอกเบี้ยค้างรับแก่บริษัทย่อย บริษัทร่วม การร่วมการงาน และบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน จำนวนสุทธิจากค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญจำนวน 14,176.04 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 18.72 ของสินทรัพย์รวมของงบการเงินเฉพาะบริษัท (และ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทมียอดเงินให้กู้ยืมและดอกเบี้ยค้างรับแก่บริษัทย่อย บริษัทร่วม การร่วมการงาน และบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน จำนวนสุทธิจากค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญจำนวน 12,551.52 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 17.17 ของสินทรัพย์รวมของงบการเงินเฉพาะกิจการ) สำหรับเงินให้กู้ยืมดังกล่าวเพื่อใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียน และมีการคิดดอกเบี้ยสำหรับช่วงระยะเวลาที่โครงการในอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมขั้นต่ำบวกร้อยละ 0.25 (MLR+0.25%) ต่อปี และคิดดอกเบี้ยสำหรับช่วงระยะเวลาที่โครงการเปิดดำเนินการเชิงพาณิชย์แล้ว (ภายในปี 2562) ในอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมขั้นต่ำ (MLR) และมีกำหนดระยะเวลาชำระคืนเงินกู้ทั้งหมดไม่เกินปี 2574 รวมถึงมีเงินให้กู้ยืมบางส่วนที่คิดดอกเบี้ยในอัตราเงินกู้ยืมขั้นต่ำ (MLR) และมีกำหนดชำระคืนเมื่อทวงถาม นอกจากนี้

1) บริษัทย่อยมีภาระผูกพันที่จะให้เงินทุนแก่บริษัทร่วมแห่งหนึ่ง เพื่อใช้สำหรับพัฒนาและบริหารโครงการพักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุ คงเหลือเป็นจำนวน 223 ล้านบาท

2) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 บริษัทได้ค้ำประกันวงเงินสินเชื่อเพื่อใช้ในโครงการก่อสร้างของบริษัทย่อยแห่งหนึ่ง คือ บริษัท ข.การช่าง (ลาว) จำกัด ที่ได้รับจากธนาคารและสถาบันการเงินในวงเงินรวม 6,387 ล้านบาท

อย่างไรก็ตาม บริษัทมีนโยบายในการจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการให้กู้ยืมแก่บริษัทย่อย บริษัทร่วม การร่วมการงาน และบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน โดยเร่งรัดและติดตามการรับชำระหนี้อย่างใกล้ชิด และจะพิจารณาจากความจำเป็นและความสมเหตุสมผลของรายการ โดยคำนึงถึงประโยชน์ของบริษัทเป็นสำคัญ และจัดให้มีการผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทเพื่อกลั่นกรองผลกระทบอีกชั้นหนึ่งทุกครั้ง

3.9 ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย

เนื่องจากธุรกิจรับเหมาก่อสร้างและธุรกิจการพัฒนาโครงการสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน การบริหารด้านการเงินเป็นสิ่งจำเป็นต่อการดำเนินธุรกิจ เพื่อให้มีต้นทุนและสภาพคล่องที่เหมาะสมต่อการดำเนินธุรกิจ กลุ่มบริษัทไม่มีนโยบายการเก็งกำไรจากการบริหารการเงิน และบริหารการเงินให้สอดคล้องกับต้นทุนของธุรกิจ โดยมีนโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านการเงิน ดังนี้

กลุ่มบริษัทกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานภายใต้ระบบบริหารความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยให้สอดคล้องกับการดำเนินธุรกิจหลัก คือ การรับเหมาก่อสร้างและการลงทุนในธุรกิจโครงสร้างพื้นฐานซึ่งเป็นการลงทุนระยะยาวและมีรายได้ชัดเจน ทำให้กลุ่มบริษัทบริหารสัดส่วนโครงสร้างของต้นทุนทางการเงินให้อยู่ในระดับอัตราดอกเบี้ยคงที่เป็นส่วนใหญ่เพื่อให้สอดคล้องกับต้นทุนการดำเนินงานและรายได้ที่ชัดเจนจากการที่กลุ่มบริษัทเป็นที่ยอมรับด้านคุณภาพงาน การบริหารทุกด้าน บริษัทเป็นบริษัทรับเหมาก่อสร้างที่สถาบันการเงินยอมรับ อีกทั้งในปี 2563 บริษัท ทรিসเรพติ้ง จำกัด ได้จัดอันดับเครดิตองค์กรและอันดับเครดิตตราสารหนี้ของบริษัท ณ วันที่ 4 เมษายน 2562 และวันที่ 31 กรกฎาคม 2563 ที่ระดับ A แนวโน้ม “คงที่” ทำให้กลุ่มบริษัทได้รับการสนับสนุนสินเชื่อในรูปแบบต่างๆ จากสถาบันการเงินและตราสารหนี้ การบริหารความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย ในปี 2563 บริษัทได้เสนอขายหุ้นกู้ในวงเงิน 5,000 ล้านบาท จำนวน 3 ชุด ชุดที่ 1 อายุ 3 ปี วงเงิน 500 ล้านบาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 2.31 ชุดที่ 2 อายุ 5 ปี วงเงิน 3,000 ล้านบาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 3.12 และชุดที่ 3 อายุ 10 ปี วงเงิน 1,500

ล้านบาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 3.50 อีกทั้งบริษัทได้ชำระคืนหุ้นกู้ในปี 2563 จำนวนเงินรวม 2,500 ล้านบาท ประกอบด้วยหุ้นกู้ที่ครบกำหนดจำนวน 1 ชุดวงเงิน 1,000 ล้านบาท และคืนหุ้นกู้ก่อนครบกำหนดวงเงิน 1,500 ล้านบาท จำนวน 2 ชุด ที่มีอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 4.05 และชำระคืนหนี้ที่ครบกำหนดในปี 2563 จำนวน 1,613 ล้านบาท อีกทั้งใช้ในการดำเนินกิจการจำนวน 887 ล้านบาท ในงบการเงินรวม ณ 31 ธันวาคม 2563 กลุ่มบริษัทมีภาระหนี้ที่อัตราดอกเบี้ยประกอบด้วยภาระหนี้ที่มีดอกเบี้ยเป็นอัตราคงที่มีสัดส่วนร้อยละ 84.61 และมีภาระหนี้ที่มีดอกเบี้ยแบบลอยตัวมีสัดส่วนร้อยละ 15.39

ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต (Emerging Risk)

1. ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยี

นวัตกรรมเข้ามามีบทบาทในการดำเนินธุรกิจต่างๆ อย่างรวดเร็วโดยเฉพาะช่วงทศวรรษที่ผ่านมา ซึ่งนับเป็นทั้งโอกาสและภัยคุกคามต่อความสามารถในการแข่งขัน ซึ่งขึ้นอยู่กับความพร้อมพร้อมในการรับมือการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีของแต่ละองค์กรแม้อุตสาหกรรมการก่อสร้างจะได้รับผลกระทบด้านเทคโนโลยีน้อยกว่าอุตสาหกรรมอื่น แต่บริษัทได้ตระหนักถึงความสำคัญในการปรับตัวสำหรับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีเพื่อรักษาความสามารถในการแข่งขันทางธุรกิจอย่างยั่งยืน โดยบริษัทได้จัดตั้งทีมงานที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะ คอยติดตาม วิเคราะห์ ประเมินผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงที่มีต่อธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญ ตลอดจนรายงานต่อผู้บริหารระดับสูง เพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างทันท่วงที และได้นำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาประยุกต์ใช้ในการปรับปรุงการดำเนินธุรกิจในปัจจุบัน

2. ความเสี่ยงจากภัยคุกคามทางไซเบอร์

การดำเนินธุรกิจและการสื่อสารในองค์กรและระหว่างองค์กรในปัจจุบันต้องพึ่งพิงเทคโนโลยีมากขึ้น ส่งผลให้เกิดความเสี่ยงต่อภัยคุกคามทางไซเบอร์ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยของข้อมูลทางการค้าและความน่าเชื่อถือของบริษัท โดยบริษัทได้ลงทุนในระบบเครือข่ายสื่อสารภายในองค์กรสำหรับการควบคุมการเชื่อมโยงข้อมูลในการดำเนินธุรกิจ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและรักษาความปลอดภัยของข้อมูลจากการสูญหายและการโจรกรรม อีกทั้ง บริษัทมีมาตรการควบคุมความปลอดภัย Firewall สำหรับการป้องกันบุคคลที่ไม่ได้รับอนุญาตเข้ามาในเครือข่าย มีระบบสำรองข้อมูล และนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาช่วยในการจัดเก็บข้อมูลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและรักษาความปลอดภัยของข้อมูล และจัดอบรมพนักงานเพื่อให้เกิดความตระหนักถึงความเสี่ยงด้านความปลอดภัยของข้อมูล

3. ความเสี่ยงจากคู่แข่งจากต่างประเทศ

ด้วยสภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบันที่มีอัตราการเติบโตลดลงในวงกว้างทั่วโลก บริษัทเล็งเห็นความเสี่ยงจากการแข่งขันที่รุนแรงขึ้นจากคู่แข่งในต่างประเทศที่เริ่มเข้ามามีบทบาทในโครงการก่อสร้างขนาดใหญ่ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งนับเป็นภูมิภาคที่ยังมีอัตราการเติบโตในการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานค่อนข้างสูง โดยคู่แข่งจากต่างประเทศหลายรายมีความสามารถทางด้านเทคโนโลยีสูงและความได้เปรียบในต้นทุนทางการเงิน อย่างไรก็ตาม ด้วยข้อเสียด้านคุณภาพของงานก่อสร้างที่เป็นที่ประจักษ์กว่า 48 ปีที่ผ่านมา และความแข็งแกร่งของพันธมิตรภายในภูมิภาค บริษัทเชื่อมั่นในความสามารถในการแข่งขันในธุรกิจก่อสร้างของบริษัทและยังคงยึดมั่นในการดำเนินธุรกิจตามวิสัยทัศน์ คือ การมุ่งสร้างความแข็งแกร่งในระดับภูมิภาค ด้วยการนำเสนอผลงานการก่อสร้างที่เน้นคุณภาพของงาน และเสร็จทันกำหนดเวลากับคู่สัญญา ควบคู่กับการเสริมสร้างความก้าวหน้าอย่างยั่งยืนให้กับสังคมและชุมชนที่เข้าไปดำเนินงานด้วย อย่างไรก็ตาม เพื่อความได้เปรียบในการแข่งขัน บริษัทเน้นการปรับปรุงและพัฒนาศักยภาพขององค์กรอย่างต่อเนื่อง และพิจารณาโอกาสการร่วมทุนกับหุ้นส่วนทางการค้าทั้งในประเทศและต่างประเทศที่มีค่านิยมหลักสอดคล้องกันเพื่อเสริมสร้างจุดแข็ง ปรับปรุงจุดอ่อน และเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน

4. ทรัพย์สินที่ใช้ในการประกอบธุรกิจ

4.1 สรุป ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 บริษัทและบริษัทย่อย มีที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ตามมูลค่าทางบัญชี ดังนี้

ประเภทลักษณะทรัพย์สิน	ลักษณะกรรมสิทธิ์	ราคาทุน (พันบาท)	มูลค่าตามบัญชีสุทธิ (พันบาท)	ภาระผูกพัน
1. ที่ดินและส่วนปรับปรุง	เป็นเจ้าของ	6,031,651	5,733,067	*
2. อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	เป็นเจ้าของ	2,298,169	1,541,305	ไม่มี
3. ส่วนปรับปรุงอาคาร	เป็นเจ้าของ	118,804	67,392	ไม่มี
4. เครื่องจักรและอุปกรณ์	เป็นเจ้าของ	7,094,308	2,996,439	ไม่มี
5. อุปกรณ์ เครื่องตกแต่ง และยานพาหนะ	เป็นเจ้าของ	621,087	81,129	ไม่มี
6. สินทรัพย์ระหว่างก่อสร้าง	เป็นเจ้าของ	774,622	774,622	ไม่มี
รวมที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์		16,938,641	11,193,954	

* บริษัทมีข้อจำกัดในการจำหน่าย จ่าย โอน หรือก่อให้เกิดภาระผูกพันใด สำหรับที่ดินบางส่วนของบริษัทตามเงื่อนไขของเงินกู้ยืมและหุ้นกู้ของบริษัท

4.1.1 ที่ดินและส่วนปรับปรุงที่ดิน

รายละเอียดที่ดิน	กรรมสิทธิ์	จำนวน โฉนด	เนื้อที่ (ไร่ - งาน - ตารางวา)	ราคาทุน ** (พันบาท)
1. กรุงเทพมหานคร	บมจ. ข.การช่าง	40	30-4-22	937,316
2. นนทบุรี	บมจ. ข.การช่าง	4	2-1-48	6,356
3. ปทุมธานี	บมจ. ข.การช่าง	7	31-1-11	280,362
4. ปทุมธานี	บจ. ข.การช่าง-โตเกียว คอนสตรัคชั่น	1	30-0-0	7,844
5. สมุทรปราการ	บมจ. ข.การช่าง	14	410-2-76	1,104,970
6. สระบุรี	บมจ. ข.การช่าง	11	202-2-48	114,419
7. พระนครศรีอยุธยา	บมจ. ข.การช่าง	67	1,367-1-64	2,259,971
8. ฉะเชิงเทรา	บมจ. ข.การช่าง	20	301-1-34	151,945
9. ปราจีนบุรี	บมจ. ข.การช่าง	21	537-1-11	141,199
10. ประจวบคีรีขันธ์	บมจ. ข.การช่าง	3	13-0-76	35,000
11. เลย	บมจ. ข.การช่าง	5	29-0-18	34,432
12. สมุทรสาคร	บมจ. ข.การช่าง	5	49-3-2	957,837
รวม				6,031,651

** ราคาทุน คือ ราคาต้นทุนที่ดินพร้อมต้นทุนส่วนปรับปรุงที่ดิน

4.1.2 อาคารสำนักงาน

รายละเอียดอาคาร	กรรมสิทธิ์	ที่ตั้ง	ราคาทุน (พันบาท)
1. อาคารสำนักงาน คลังพัสดุ โรงอาหาร ห้องแล็บ	บมจ. ข.การช่าง	กรุงเทพมหานคร	513,724
2. อาคารสำนักงาน บ้านพักพนักงาน คลังพัสดุ	บมจ. ข.การช่าง	พระนครศรีอยุธยา	998,602
3. อาคารสำนักงาน คลังพัสดุ ศูนย์เครื่องมือ	บจ. ข.การช่าง-โตเกีย คอนสตรัคชั่น	ปทุมธานี	21,507
4. อาคารสำนักงาน อาคารที่พักสินค้า	บมจ. ข.การช่าง	เลย	22,503
5. อาคารสำนักงาน คลังพัสดุ โรงอาหาร	บจ. ข.การช่าง (ลาว)	สปป.ลาว	522,019
6. อาคารสำนักงาน อาคารที่พัก ที่จอดรถ โรงอาหาร	กิจการร่วมค้า ซีเคซีเอช	ขอนแก่น	219,814***
รวม			2,298,169

*** แสดงจำนวนตามสัดส่วนการลงทุนในกิจการร่วมค้า ซีเคซีเอช

4.2 อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 บริษัทและบริษัทย่อย มีอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ตามมูลค่าทางบัญชี ดังนี้

ประเภททรัพย์สิน	ลักษณะกรรมสิทธิ์	มูลค่าตามบัญชีสุทธิ (พันบาท)	ภาระผูกพัน
1. ที่ดิน	เป็นเจ้าของ	600,779	ไม่มี
2. อาคารสำนักงานให้เช่า	เป็นเจ้าของ	126,268	ไม่มี
รวม		727,047	

4.3 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 บริษัทและบริษัทย่อย มีสินทรัพย์ไม่มีตัวตน ตามมูลค่าทางบัญชี ดังนี้

ประเภททรัพย์สิน	ลักษณะกรรมสิทธิ์	มูลค่าตามบัญชีสุทธิ (พันบาท)	ภาระผูกพัน
1. คอมพิวเตอร์ซอฟต์แวร์	เป็นเจ้าของ	33,619	ไม่มี
รวม		33,619	

4.4 สินทรัพย์สิทธิการใช้

บริษัทไม่มีกรรมสิทธิ์ในสินทรัพย์สิทธิการใช้เนื่องจากมีลักษณะเป็นการเช่า โดยตามมาตราฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 กำหนดให้รับรู้การเช่าทุกสัญญาเว้นแต่สัญญาเช่าระยะสั้นและสัญญาเช่าที่สินทรัพย์อ้างอิงมีมูลค่าต่ำเป็นสินทรัพย์สิทธิการใช้
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 บริษัทและบริษัทย่อย มีสินทรัพย์สิทธิการใช้ตามมูลค่าทางบัญชี ดังนี้

ประเภททรัพย์สิน	ลักษณะกรรมสิทธิ์	มูลค่าตามบัญชีสุทธิ (พันบาท)	ภาระผูกพัน
1. ที่ดินและอาคาร	เช่า	12,777	ไม่มี
2. เครื่องจักร	เช่า	6,972	ไม่มี
3. ยานพาหนะ	เช่า	101,234	ไม่มี
รวม		120,983	

4.5 การลงทุนในบริษัทอื่น

นโยบายในการลงทุน

บริษัทมีนโยบายการลงทุนโดยพิจารณาลงทุนในกิจการที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจหลักของบริษัทเป็นหลัก โดยแบ่งได้ดังนี้

ธุรกิจก่อสร้าง : บริษัทลงทุนในบริษัทย่อยและกิจการร่วมค้าโดยมีนโยบายการร่วมลงทุนกับผู้ร่วมทุนที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เช่น เทคโนโลยีการก่อสร้าง ความคุ้นเคยในพื้นที่หรือลูกค้าเฉพาะกลุ่ม ซึ่งนอกจากผลตอบแทนทางการเงินที่ได้รับจากการลงทุนแล้ว บริษัทยังได้ประโยชน์ในแง่ของการถ่ายทอดเทคโนโลยีและองค์ความรู้จากผู้ร่วมลงทุนด้วย

โครงการสัมปทานด้านสาธารณูปโภคพื้นฐาน : บริษัทเล็งเห็นว่าผลประโยชน์ของการของธุรกิจสัมปทานเป็นส่วนเสริมต่อกระแสเงินสดของบริษัทในระยะยาว ดังนั้น บริษัทจึงลงทุนในบริษัทที่เกี่ยวข้องภายในการพัฒนาโครงการสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานทั้งในด้านการคมนาคม การผลิตน้ำประปา และการผลิตไฟฟ้า ซึ่งนอกจากผลตอบแทนทางการเงินแล้ว บริษัทยังมีโอกาสได้ร่วมงานก่อสร้างจากการขยายธุรกิจเหล่านี้อีกด้วย

ทั้งนี้ สัดส่วนในการลงทุนจะพิจารณาจากหลายปัจจัย เช่น ขนาดของเงินลงทุน ความเชี่ยวชาญของบริษัทและผู้ร่วมลงทุน ความเสี่ยงและผลตอบแทนของโครงการ โอกาสในการเติบโตในอนาคต ตลอดจนการส่งเสริมกับธุรกิจอื่นของบริษัท

ในภาพรวม สำหรับการบริหารงานนั้นการตัดสินใจในการกำหนดนโยบายจะต้องได้รับความเห็นชอบร่วมกันของผู้ถือหุ้นหลัก และบริษัทจะส่งตัวแทนเข้าบริหารงานร่วมกับตัวแทนของผู้ถือหุ้นอื่นตามสัดส่วนการถือหุ้นทั้งในฐานะกรรมการบริษัท และ/หรือ ผู้บริหาร

สำหรับมูลค่าการลงทุนในบริษัทอื่นของบริษัทและบริษัทย่อย แสดงอยู่ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ข้อ 15-18

5. ข้อพิพาททางกฎหมาย

บริษัทและบริษัทย่อยไม่มีคดีข้อพิพาททางกฎหมาย ซึ่งบริษัทและบริษัทย่อยเป็นคู่ความหรือคู่กรณีที่มีผลกระทบบนด้านลบต่อสินทรัพย์ของบริษัทและบริษัทย่อยที่มีจำนวนสูงกว่าร้อยละ 5 ของส่วนของผู้ถือหุ้น ณ วันสิ้นปีบัญชีล่าสุด รวมถึงไม่มีคดีที่กระทบต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัทอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้บริษัทและบริษัทย่อยไม่มีคดีที่มีได้เกิดจากการประกอบธุรกิจโดยปกติของบริษัทอันเป็นสาระสำคัญแต่ประการใด

ในปี 2543 กิจการร่วมค้า บีบีซีดี ได้เรียกร้องค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นจากการทางพิเศษแห่งประเทศไทย (ผู้ว่าจ้าง) ซึ่งวิศวกรที่ปรึกษาของฝ่ายผู้ว่าจ้างได้พิจารณาข้อเรียกร้องของกิจการร่วมค้า และมีหนังสือยืนยันยอมรับการรับรองจำนวนเงินค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นดังกล่าวไปแล้ว ต่อมาคณะอนุญาโตตุลาการได้มีคำชี้ขาดให้ผู้ว่าจ้างจ่ายเงินค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นพร้อมดอกเบี้ยแก่กิจการร่วมค้า และต่อมาผู้ว่าจ้างได้มีหนังสือแจ้งแก่กิจการร่วมค้าว่า ผู้ว่าจ้างพิจารณาแล้วเห็นควรปฏิบัติตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ ด้วยเหตุดังกล่าวกิจการร่วมค้าจึงได้บันทึกจำนวนเงินดังกล่าวเป็นสินทรัพย์และรายได้ในงบการเงินสำหรับปี 2544 ซึ่งตามสัดส่วนของกลุ่มบริษัทที่มีในกิจการร่วมค้า คิดเป็นจำนวนเงินประมาณ 2,500 ล้านบาท

เนื่องจากความล่าช้าในการชำระค่าใช้จ่ายดังกล่าว กิจการร่วมค้าจึงได้ยื่นฟ้องผู้ว่าจ้างต่อศาลแพ่ง เพื่อบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ และเมื่อวันที่ 30 ธันวาคม 2546 ศาลแพ่งได้มีคำพิพากษาให้บังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ โดยให้การทางพิเศษแห่งประเทศไทย (ผู้ว่าจ้าง) ชำระเงินแก่กิจการร่วมค้าตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ ต่อมาในเดือนมกราคม 2547 ผู้ว่าจ้างได้ยื่นอุทธรณ์เรื่องดังกล่าวต่อศาลฎีกา

เมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2550 ศาลฎีกาได้มีคำพิพากษาลับคำพิพากษาของศาลแพ่งที่บังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการในการให้ผู้ว่าจ้างชำระเงินให้แก่กิจการร่วมค้า บีบีซีดี กิจการร่วมค้าจึงได้บันทึกค่าเผื่อนหนี้สงสัยจะสูญเต็มจำนวนสำหรับลูกหนี้เงินชดเชยค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นเป็นค่าใช้จ่ายในกำไรหรือขาดทุนสำหรับปี 2549 ซึ่งตามสัดส่วนของกลุ่มบริษัทที่มีในกิจการร่วมค้า คิดเป็นจำนวนเงินประมาณ 2,500 ล้านบาท

ต่อมา หลังจากที่ฝ่ายบริหารของบริษัทได้ศึกษารายละเอียดของคำพิพากษาของศาลฎีกาดังกล่าวโดยละเอียดแล้ว จึงได้ยื่นฟ้องผู้ว่าจ้างต่อศาลแพ่งเมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2551 เพื่อเรียกร้องค่าใช้จ่ายที่กิจการร่วมค้า บีบีซีดี ได้ใช้จ่ายไปคืนจากผู้ว่าจ้างในฐานะลามิควรได้ รวมเป็นเงินค่าใช้จ่ายและดอกเบี้ยคำนวณจนถึงวันฟ้องจำนวนเงินประมาณ 3,400 ล้านบาท (ตามสัดส่วนของกลุ่มบริษัทที่มีในกิจการร่วมค้าดังกล่าว)

เมื่อวันที่ 15 กันยายน 2554 ศาลแพ่งได้มีคำพิพากษาให้ผู้ว่าจ้างชำระเงินให้แก่กิจการร่วมค้า บีบีซีดี จำนวน 1,750 ล้านบาท (ตามสัดส่วนของกลุ่มบริษัทที่มีในกิจการร่วมค้าดังกล่าว) พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี จากต้นเงินดังกล่าว นับแต่วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2550 เป็นต้นไป จนกว่าผู้ว่าจ้างจะชำระหนี้ให้กิจการร่วมค้า บีบีซีดี เสร็จสิ้น ซึ่งผู้ว่าจ้างและกิจการร่วมค้า บีบีซีดี ได้ยื่นเรื่องอุทธรณ์ต่อศาลอุทธรณ์

เมื่อวันที่ 27 ธันวาคม 2556 ศาลอุทธรณ์ได้มีคำพิพากษาลับให้ยกฟ้องของกิจการร่วมค้า บีบีซีดี โดยระบุว่าในขณะที่โจทก์และจำเลยทำสัญญาจ้างเหมาพิพาทกันนั้น ต่างก็ทราบดีอยู่แล้วว่าจำเลยยังไม่พร้อมจะส่งมอบพื้นที่ก่อสร้างตามสัญญาให้แก่โจทก์ ทำให้เกิดปัญหาขึ้นในภายหลังจากวันทำสัญญากันแล้วอีกหลายอย่างตามมา ซึ่งเป็นเหตุที่โจทก์นำมาใช้อ้างในการขอขยายระยะเวลาก่อสร้างและใช้เรียกร้องค่าใช้จ่ายเพิ่มเติม กรณีจึงต้องถือว่าโจทก์ทำสัญญาจ้างเหมาพิพาทกับจำเลยโดยโจทก์ยอมรับความเสี่ยงเกี่ยวกับภาระค่าใช้จ่ายในการออกแบบและก่อสร้างโครงการทางด่วนที่จะเกิดขึ้นในภายหลังนั่นเอง โจทก์จึงไม่อาจเรียกร้องให้จำเลยคืนโครงการทางด่วนแก่โจทก์ได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 411 แม้จะได้ความว่าจำเลยได้รับโครงการที่โจทก์ส่งมอบมาก่อนศาลฎีกามีคำพิพากษาซึ่งถือว่าจำเลยรับโดยสุจริต และเนื่องจากศาลฎีกาไม่ได้วินิจฉัย

ว่าสัญญาจ้างเหมาพิพากษาเป็นโมฆะ เพียงแต่ปฏิเสธไม่รับบังคับให้ตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการเท่านั้น ซึ่งศาลชั้นต้นก็ไม่มีอำนาจกระทำได้ จึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยในประเด็นอื่นที่จำเลยอุทธรณ์โดยเฉพาะในเรื่องอำนาจฟ้องของโจทก์ ฟ้องโจทก์ขาดอายุความ และฟ้องโจทก์เป็นฟ้องซ้ำหรือไม่อีกต่อไป เนื่องจากไม่เป็นผลให้คำวินิจฉัยของศาลอุทธรณ์เปลี่ยนแปลงไปได้ ดังนั้น จำเลยจึงไม่ต้องคืนโครงการทางด่วนที่ได้รับมาแล้วให้โจทก์ฐานลามิควรได้ และไม่ต้องชำระค่าจ้างเพิ่มเติมพร้อมดอกเบี้ย และไม่ต้องส่งมอบดอกผลในค่าผ่านทางด่วนให้โจทก์ตามฟ้อง ที่ศาลชั้นต้นพิพากษามานั้นจึงไม่ต้องด้วยความเห็นของศาลอุทธรณ์

ต่อมาในเดือนกุมภาพันธ์ 2557 กิจการร่วมค้า บีบีซีดี ได้ยื่นฎีกาต่อศาลฎีกา เพื่อให้ผู้ว่าจ้างชำระเงินค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นทั้งหมดพร้อมดอกเบี้ยจนกว่าจะชำระหนี้เสร็จสิ้น

เมื่อวันที่ 22 มิถุนายน 2560 ศาลฎีกาได้มีคำพิพากษาให้ยกฟ้องของกิจการร่วมค้า บีบีซีดี ตามศาลอุทธรณ์ อันถือได้ว่าคดีได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว

ต่อมา ฝ่ายบริหารได้ปรึกษาหารือกับที่ปรึกษาด้านกฎหมายให้ศึกษาแนวทางที่จะดำเนินการต่อไป แต่ที่ปรึกษาด้านกฎหมายได้ศึกษารูปคดีแล้วเห็นว่า กิจการร่วมค้า บีบีซีดี ไม่มีประเด็นอื่นๆ ที่จะฟ้องร้องเรียกเงินดังกล่าวได้อีก ฝ่ายบริหารได้พิจารณาอย่างละเอียดแล้ว จึงเห็นควรยุติการฟ้องร้องเรียกเงินดังกล่าวจากการทางพิเศษแห่งประเทศไทย

กิจการร่วมค้า บีบีซีดี ได้ตัดจำหน่ายลูกหนี้เงินชดเชยค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นและโอนกลับค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญในจำนวนเดียวกัน ทั้งนี้รายการดังกล่าวไม่มีผลกระทบต่อกำไรหรือขาดทุนสำหรับปี 2563

6. ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลสำคัญอื่น

6.1 ข้อมูลทั่วไป

(1) ข้อมูลบริษัท

ข้อมูลบริษัท	:	บริษัท ช. การช่าง จำกัด (มหาชน)
สถานที่ตั้งสำนักงานใหญ่	:	587 อาคารวิริยะถาวร ถนนสุทธิสารวินิจฉัย แขวงรัชดาภิเษก เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร 10400
โทรศัพท์	:	66(0)2277-0460, 66(0)2275-0026
โทรสาร	:	66(0)2275-7029
เว็บไซต์	:	www.ch-karnchang.co.th
ประเภทธุรกิจ	:	ประกอบธุรกิจรับเหมาก่อสร้างทั่วไป โดยรับงานจากหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจและภาคเอกชน มีลักษณะกิจการเป็นผู้รับเหมาโดยตรง (Main Contractor) ผู้รับเหมาช่วง (Sub Contractor) หรือลักษณะกิจการร่วมค้า (Joint Venture) หรือกิจการร่วมทุนแบบคอนซอร์เทียม (Consortium)
เลขทะเบียนบริษัท	:	0107537002575
ทุนจดทะเบียน	:	จำนวนเงิน 1,693,899,970 บาท
แบ่งเป็นหุ้นสามัญ	:	จำนวน 1,693,899,970 หุ้น
มูลค่าที่ตราไว้	:	หุ้นละ 1 บาท
ทุนชำระแล้ว	:	จำนวนเงิน 1,693,896,872 บาท

(2) บริษัทที่มีการลงทุนในบริษัทย่อย ดังนี้

ชื่อบริษัท	ประเภทธุรกิจ	จำนวนหุ้นทั้งหมด	มูลค่าหุ้นที่ตราไว้	จำนวนหุ้นที่บริษัทถือ	อัตรา การถือหุ้น	ชนิด ของหุ้น
1. บริษัท ช.การช่างเรียลเอสเตท จำกัด ที่ตั้งสำนักงานใหญ่ที่ เลขที่ 587 ถนนสุทธิสารวินิจฉัย แขวงรัชดาภิเษก เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ 66(0) 2275-0026 โทรสาร 66(0) 2275-7029	ค้าที่ดิน ทำการจัดสรร ที่ดินและที่อยู่อาศัย	1,600,000	100 บาท	1,584,000	99.00%	หุ้นสามัญ
2. บริษัท พรหมประทานก่อสร้าง จำกัด ที่ตั้งสำนักงานใหญ่ที่ เลขที่ 587 ถนนสุทธิสารวินิจฉัย แขวงรัชดาภิเษก เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ 66(0) 2275-0026 โทรสาร 66(0) 2275-7029	รับเหมาก่อสร้าง	1,000,000	100 บาท	ถือหุ้นโดย บจ. ช.การช่าง เรียล เอสเตท จำนวน 990,000 หุ้น	99.00%	หุ้นสามัญ
3. บริษัท ช.การช่าง-โตคิว คอนสตรัคชั่น จำกัด ที่ตั้งสำนักงานใหญ่ที่ เลขที่ 587 อาคารวิริยะถาวร ชั้น 7-8 ถนนสุทธิสาร แขวงรัชดาภิเษก เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ 66(0)2275-3651-5 โทรสาร 66(0) 2275-3657	รับเหมาก่อสร้าง ทุกประเภท	2,000,000	100 บาท	1,099,999	55.00%	หุ้นสามัญ

ชื่อบริษัท	ประเภทธุรกิจ	จำนวนหุ้น ทั้งหมด	มูลค่าหุ้น ที่ตราไว้	จำนวนหุ้น ที่บริษัทถือ	อัตรา การถือหุ้น	ชนิด ของหุ้น
4. บริษัท ข.การช่าง (ลาว) จำกัด* ที่ตั้งสำนักงานใหญ่ที่ บ้านเชียงยืน เมืองจันทร์บุรี นครหลวงเวียงจันทน์	ก่อสร้างโครงการเชื่อมผลิต ไฟฟ้าพลังน้ำ น้ำจืด 2 และโครงการโรงไฟฟ้า พลังน้ำไซยะบุรี					

หมายเหตุ * บริษัท ข.การช่าง (ลาว) จำกัด มีทุนชำระแล้ว 1,000,000 เหรียญสหรัฐอเมริกา โดย บมจ.ข.การช่าง ลงทุน 100 %

(3) บริษัทที่มีการลงทุนในบริษัทอื่น โดยถือหุ้นไว้ตั้งแต่ร้อยละ 10 ขึ้นไปของจำนวนหุ้นที่ออกจำหน่ายแล้วของบริษัท ดังนี้

ชื่อบริษัท	ประเภทธุรกิจ	จำนวนหุ้น ทั้งหมด	มูลค่าหุ้น ที่ตราไว้	จำนวนหุ้น ที่บริษัทถือ	อัตรา การถือหุ้น	ชนิด ของหุ้น
1. บริษัท ทีทีดับบลิว จำกัด (มหาชน) ที่ตั้งสำนักงานใหญ่ที่ เลขที่ 30/130 หมู่ที่ 12 ถนนพุทธมณฑลสาย 5 ตำบลไร่ขิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม โทรศัพท์ 66(0) 2019-9484-89 โทรสาร 66(0) 2420-6064	จัดหาและพัฒนา โครงการผลิตและ จำหน่ายน้ำประปา	3,990,000,000	1 บาท	774,077,400	19.40%	หุ้นสามัญ
2. บริษัท ทางด่วนและรถไฟฟ้ากรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ที่ตั้งสำนักงานใหญ่ที่ เลขที่ 587 ถนนสุทธิสาร แขวงรัชดาภิเษก เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ 66(0) 2354-2000 โทรสาร 66(0) 2354-2000	ให้บริการทางพิเศษ และระบบขนส่ง มวลชนด้วยรถไฟฟ้า รวมถึงการพัฒนาเชิง พาณิชย์ที่เกี่ยวข้อง กับระบบรถไฟฟ้า และทางพิเศษ	15,285,000,000	1 บาท	4,787,121,829	31.32%	หุ้นสามัญ
3. บริษัท ซีเค พาวเวอร์ จำกัด (มหาชน) ที่ตั้งสำนักงานใหญ่ที่ เลขที่ 587 อาคารวิริยะถาวร ชั้น 19 ถนนสุทธิสารวินิจฉัย แขวงรัชดาภิเษก เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ 66(0) 2691-9720-34 โทรสาร 66(0) 2691-9723	ประกอบธุรกิจโดย การถือหุ้นในบริษัทอื่น (Holding Company)	8,129,382,729	1 บาท	2,492,961,348	30.67%	หุ้นสามัญ
4. บริษัท หลวงพระบาง พาวเวอร์ จำกัด PT Building, Phonexay Road, Phonexay Village, Xaysettha District, Vientiane Capital, Lao PDR	ศึกษา พัฒนา ก่อสร้าง ดำเนินการผลิตและ จำหน่ายกระแสไฟฟ้า จากโครงการไฟฟ้า พลังน้ำหลวงพระบาง	4,150,000	3,000 กีบ หรือ 7.711 บาท	415,000	10.00%	หุ้นสามัญ

(4) บริษัทที่มีการลงทุนในลักษณะกิจการร่วมค้า ดังนี้

ชื่อกิจการร่วมค้า	ลักษณะงาน	สัดส่วนการลงทุน
1. กิจการร่วมค้า บีบีซีดี ซึ่งประกอบด้วย บิลฟิงเกอร์ เบอร์เกอร์ เอจี บริษัท ข.การช่าง จำกัด (มหาชน) และ ดิคเคอร์ฮอฟท์ แอนด์ วิตแมนน์ เอจี ที่ตั้งสำนักงานใหญ่ที่ เลขที่ 587 ถนนสุทธิสารวินิจฉัย แขวงรัชดาภิเษก เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ 66(0) 2275-0026 โทรสาร 66(0) 2275-7029	ก่อสร้างทางด่วน (สายบางนา บางพลี บางปะกง)	84.74%
2. กิจการร่วมค้า ซีเคทีซี ซึ่งประกอบด้วย บริษัท ข.การช่าง จำกัด (มหาชน) และ โตคิว คอนสตรัคชั่น คัมพานี ลิมิเต็ด ที่ตั้งสำนักงานใหญ่ที่ เลขที่ 587 ถนนสุทธิสารวินิจฉัย แขวงรัชดาภิเษก เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ 66(0) 2275-0026 โทรสาร 66(0) 2275-7029	ดำเนินงานต่างๆ สำหรับโครงการก่อสร้างรถไฟฟ้าสายสีม่วง บางใหญ่-ราษฎร์บูรณะ ช่วงบางใหญ่-บางซื่อ สัญญาที่ 1 งานโครงสร้างยกระดับ (ด้านทิศตะวันออก)	70.00%
3. กิจการร่วมค้า ซีเคซีเอช ซึ่งประกอบด้วย บริษัท ข.การช่าง จำกัด (มหาชน) และ บริษัท ข.ทวิก่อสร้าง จำกัด ที่ตั้งสำนักงานใหญ่ที่ เลขที่ 587 ถนนสุทธิสารวินิจฉัย แขวงรัชดาภิเษก เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ 66(0) 2275-0026 โทรสาร 66(0) 2275-7029	ก่อสร้างรถไฟฟ้าทางคู่ ช่วงชุมทางถนนจิระ-ขอนแก่น	70.00%
4. กิจการร่วมค้า ซีเคเอสที ซึ่งประกอบด้วย บริษัท ข.การช่าง จำกัด (มหาชน) และ บริษัท ซีโน-ไทย เอ็นจิเนียริง แอนด์ คอนสตรัคชั่น จำกัด (มหาชน) ที่ตั้งสำนักงานใหญ่ที่ เลขที่ 587 ถนนสุทธิสาร แขวงรัชดาภิเษก เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ 66(0) 2275-0026 โทรสาร 66(0) 2275-7029	ก่อสร้างรถไฟฟ้าสายสีส้ม (ตะวันออก) สัญญาที่ 1, 2 และ 5 ก่อสร้างบ่อพักและท่อร้อยสายไฟฟ้า รถไฟฟ้าสัญญา 1 และ 2 ก่อสร้างวางท่อประปาโรงไฟฟ้าสัญญา 2	60.00%

นายทะเบียนหลักทรัพย์	: บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด 93 ถนนรัชดาภิเษก แขวงรัชดาภิเษก เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร 10400 โทรศัพท์ 0-2009-9000 โทรสาร 0-2009-9991
ผู้สอบบัญชี	: นางสาวศิริภรณ์ เอื้ออนันต์กุล ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขที่ 3844 นายฉัตรชัย เกษมศรีธนาวัฒน์ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขที่ 5813 นางสาวชลรส สันติอัครวราภรณ์ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขที่ 4523 บริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด ชั้น 33 อาคารเลอรัชดา เลขที่ 193/136-137 ถนนรัชดาภิเษกตัดใหม่ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร 10110 โทรศัพท์ 0-2264-0777 โทรสาร 0-2264-0789-90
ที่ปรึกษาทางกฎหมาย	: The Legists Group เลขที่ 990 อาคารอัมบุราฮิม ชั้น 9 ห้อง 901-1 ถนนพระรามที่ 4 แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร 10500 โทรศัพท์ 0-2636-1111 โทรสาร 0-2636-0000
	: บริษัท ที่ปรึกษากฎหมาย เอเอพี จำกัด 973 อาคารเพรสตันท์ ทาวเวอร์ ชั้นที่ 11 ห้องเลขที่ 11 จี, 11 เอช ยูนิต 201 ถนนเพลินจิต แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330 โทรศัพท์ 0-2656-0500 โทรสาร 0-2656-1623
ผู้แทนผู้ถือหุ้นกู้	: ธนาคาร ซีไอเอ็มบี ไทย จำกัด (มหาชน) เลขที่ 44 ถนนหลังสวน แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330 โทรศัพท์ 0-2638-8112, 0-2626-7218, 0-2626-7503 โทรสาร 0-2626-7543
	: ธนาคาร กรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) ชั้น AA เลขที่ 1222 ถนนพระรามที่ 3 แขวงบางโพงพาง เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร 10120 โทรศัพท์ 0-2296-3582 โทรสาร 0-2683-1298

6.2 ข้อมูลสำคัญอื่น

-ไม่มี-